Vasárnapi szám 20 fill.

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ. TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 2.40 P, NEGYEDÉVRE 7 P, FÉLÉVRE 14 P, ÉVENTE 26 PENGŐ EGYES SZÁM 10 FILLÉR. VASÁRNAP 20 FILLÉR

XIV. ÉVFOLYAM, 86. SZÁM. *Debrecen, 1937 április 18 vasárnap* ÁRA: 20 FILLÉR.

A varsói Opera ballett estje a Csokonai Színházban

Hétfőn este 8 órakor. ● Jegyek a színház pénztáránál. ● A táncművészet európai stárjainak felléptével. ● Világ szenzáció.

Debrecen, mint egészségügyi központ

Néhány évvel ezelőtt nagy harcok dultak a debreceni egyetem illetve az egyetemi klinikák leépítésének terve körül. A gazdasági válság kímélyülésének abban az idejében felmerült az a gondolat, hogy le kell építeni az egyetemeket, szó volt egyik, másik egyetem megszüntetéséről, de mindenesetre a klinikákra költött összegek erős lefaragásáról.

Szerencsére nem lett semmi valamelyik egyetem megszüntetéséből, nem következett be a leépítés Debrecenben sem, mindössze a klinikai ágyak számában történt változás. Itt következett be a csökkenés, kevesebb beteget lehetett elhelyezni a debreceni egyetemi klinikákon, mint az előtt. Hát ebből aztán siralmas állapotok keletkeztek. Mindnyájan hallottunk arról, hogy vannak időszakok, mikor a legnagyobb nehézséggel tudnak csak elhelyezni súlyos beteget a debreceni klinikákon. Nincs hely, nem ugyan valóságban, hanem azért nincs, mert a megengedett ágylétszám be van töltve, azon túl lépni nem szabad.

Viszont a klinikai ápolásra szorultak száma nem csökkent, hanem szaporodott. Az emberi nyavalyák és betegségek nem vettek tudomást arról, hogy csökkenés állott be a gyógyulási és gyógyítási lehetőségekben.

Örömmel vehetjük tehát tudomásul Hóman Bálint kultuszminiszternek az állami költségvetés bizottsági tárgyalásán tett kijelentését, mely szerint a debreceni klinikákon az ágylétszámot hatvanhetvennel emeli. Azt jelenti ez az intézkedés, hogy ennyivel több beteg találhat gyógyulást a szinte világhírű debreceni egyetemi klinikákon. Az egészségügyi kívánalmainak valóban dicsérendő elismerését jelenti ez az intézkedés, melyet csak örömmel lehet üdvözölni. Végre teljes megértéssel találkozunk, ha tiszántúli kívánságról van szó. Ugyanis itt volt legsürgősebb a klinikai férőhelyek számának emelése és a miniszter méltányolta az erre vonatkozó sürgetést.

Mert a debreceni egyetemi klinikákon a gyógyítási lehetőségek csökkentése nemcsak Debrecent érintette, hanem az egész tiszántúli országrészt. Debrecenbe hét, nyolc vármegyéből hozzák a betegeket, a legnagyobb terület egészségügyi tekintetekben a debreceni egyetemi klinikákhoz csatlakozik. Ez az országrész tünteti fel a legmostohább kórházi viszonyokat, — tehát indokolt mindenképen a debreceni klinikák fejlesztése. Tudjuk nagyon jól, hogy a klinikák hivatása és feladatköre más, mint a kórházaké, de éppen a mostoha tiszántúli kórházviszonyok közepette a debreceni klinikák feladatköre is kibővül.

Sok szó hangzik el a népegészségügy emeléséről. Tagadhatatlan, hogy ezen a téren az utóbbi időben sok történt, de még nem minden. Kívánatos, hogy az egyes országrészekben egészségügyi gócpontok létesüljenek. Ebben a vonatkozásban fontos szerep jutna Debrecennek. Tiszántulon itt van az orvos egyetem, tüdőbeteg szanatórium, a Horthy kórház, gyógyfürdő. Ezeknek az intézményeknek a fejlesztése elsőrendű nemzeti feladat. Örvendetes, hogy a fejlesztés útján megtörtént a lépítések szomorú korszaka után az első lépés, amelyik a klinikai ágyak számát felemeli. De legyen ez csak a biztató kezdet, mely után következzen Debrecennek hatékony egészségügyi gócponttá való kiépítése. Innen induljon el a nagyarányú küzdelem a népbetegségek leküzdésére. A feltételek itt meg vannak és csak egy kis jóakarat, áldozatkészség és Debrecen, mint egészségügyi központ is éreztetné áldásos hatását az egész Tiszántulon.

Darányi miniszterelnök a kormány négy tagjával és nyolcvan képviselővel Szegedre utazott

Darányi; Szegedről Magyarország egész lakosságához intézem szavaim és ismertetem a kormány jövő célkitüzeseit

Szeged, április 17. Darányi Kálmán miniszterelnök a kormány több tagjával szombaton este Szegedre érkezett. A nemzeti egység pártjának mintegy 80 képviselője és több felsőházi tag érkezett a miniszterelnökkel a városba. Vele együtt utaztak **Hóman, Lázár, Bornemisza, Fabinyi** miniszterek, **Ivády** Béla, a NEP országos elnöke, **Tahy** László, **Tasnádi Nagy** András és **Mikecz** Ödön államtitkárok, **Zsitvay** Tibor, **Mayer** János volt miniszterek, **Rákóczy** Imre miniszteri tanácsos, **Éliássy** Sándor vidéki főkapitány és a közéletnek még sok más előkelősége.

Amerre a gyorsvonat elment, a miniszterelnököt mindenütt ünnepélyesen fogadták. **Cegléden hosszabb** tartózkodás volt. Itt Sáfrány Gyula polgármester, Dobos László, a NEP helyi szervezetének elnöke üdvözölte a miniszterelnököt, majd Homonnay Tivadarné a ceglédi női tábor jókívánságait tolmácsolta.

Darányi miniszterelnök köszönetet mondott az üdvözlésért. **Ez a város** — ugymond — **Kossuth Lajos városa volt és a független, öncélu magyar nemzetnek sokszor sokszor függöt a szeme Cegléd népén.** Cegléd népe megmutatta, hogy kitartással, szorgalommal, munkával mit lehet teremteni az Alföldön. Ez a lélek diadalra fogja juttatni a mi célkitüzésünket: a nemzeti egység gondolatát.

Amikor a gyorsvonat befutott **Kecskemétre**, az állomáson egybegyült többezernyi tömeg szünni nem akaró éljenzéssel fogadta. **Kiss** Endre polgármester üdvözlőszavaiban megemlékezett arról, hogy Darányi Kálmán **ősei Kecskemét** szülöttei voltak.

— Hálásan köszönöm együttérzésük kifejezését — válaszolt a miniszterelnök — igen meghatott, amikor a polgármester úr megemlékezett arról, hogy **őseim bölcsője itt ringott Kecskeméten**, de nemcsak ezért érzem idetartozónak magamat. Az én lelkem, a kormánynak s ennek a pártnak a lelke is megfürdik itt a kecskeméti magyar lélek acélosságában, amikor kimegyünk az országba, hogy megnyerjük a polgárságot annak a gondolatnak, melyet röviden nemzeti egység gondolatának nevezünk. Kívánom, hogy ez a tősgyökeres magyar város továbbra is haladjon azon az uton, amely nemcsak a város, de a nemzet felvirágozására is fog vezetni.

A **szegedi** pályaudvaron az ivlámpák sokezernyi tömegre szórtak fényt. Felvonult a frontharcosok, a Turul bajtársi egyesület s az Emericana egyetemi diszszázada. A város társadalmának és előkelőségeinek élén vitéz **Imecs** György főispán, **Pálffy** József polgármester, **Shwoy** Kálmán és **Hunyadi Vass** Gergely képviselők vezetésével várták a miniszterelnököt. A leventezenekar pattogó indulóval fogadta a befutó gyorsvonatot. Amikor a miniszterelnök a kormány tagjainak kíséretében kiszállt a vonatból, a tömeg szünni nem akaró üdvözléssel fogadta. Imecs György dr főispán üdvözölte a miniszterelnököt elsőnek, amelyre válaszolva Darányi miniszterelnök ezeket mondotta:

— Nagy lelki öröm és gyönyörüség nekünk, hogy **Szegeden bonthatjuk ki ismét a nemzeti egység zászlaját**, mert Szeged város közönsége mindig megértéssel viseltetett azzal a politikai irányzattal szemben, amely az országban levő különböző erőket összetömöritve kivánja megvalósitani az egyedül helyes magyar népi szociális politikát. Ennek bizonyságtételere jöttünk Szegedre. **Holnap alkalmam lesz a város közönségéhez, de Magyarország egész lakosságához intézni szavaimat, amikor is ismertetni fogom a kormány jövendő célkitüzéseit.**

Viharos éljenzés fogadta a miniszterelnök szavait, aki ezután ellépett a frontharcosok, a Turul és az Emerica egyetemi diszszázadának sorfala előtt, majd a püspöki palotában levő szállására ment. Az utvonalon felsorakozott közönség lelkes ünneplésben részesitette a miniszterelnököt.

Este ünnepi vacsora volt, melyen azonban pohárköszöntő nem hangzott el.

Uj honvédelmi államtitkár

Budapest, április 17. A kormányzó a honvédelmi miniszter előterjesztésére **purzsinai Purzsinszky János dr miniszteri osztályfőnököt államtitkárrá kinevezte.**

Debrecen legyen példátmutató a hithűségben honszeretetben, testvéri megértésben, hangoztatta Sztranyavszky Sándor tegnap Debrecenben

Horthy kormányzó kollégiumi elemista diákkorában írt mondatát idézte, mint követendő felfogást. — A Luther Szövetség magyar-estje.

A debreceni Luther Szövetség szombaton este az Arany Bika dísztermében magyar estet rendezett, melyen megjelent *Sztranyavszky Sándor*, a képviselőház elnöke, kis a szövetség nemrég díszelnökévé választott. Nagyszámú és előkelő közönség töltötte be a dísztermet. Az estélyre több előkelőség érkezett a fővárosból Sztranyavszky Sándorral, mégpedig: *Kovács Sándor* ev. püspök, *Brandt Vilmos* és *Tóth Pál* képviselők, *Lukács György* parlamenti osztályfőnök, *Szecsey József* titkár, valamint vidékről is az evangélikus egyházi élet számos előkelősége. Debrecenből ott voltak *Makláry Károly* ref. püspök, *Fáy István* főispán, *Kölcsey Sándor* polgármester, vitéz *Falka, Vida* és *Képes-Harjay* tábornokok, szepesbélai *Lám Dezső* rendőrfőkapitányhelyettes, *Pap Károly, Erdős Károly, Bacsó Jenő, Kováts Andor* egyetemi tanárok, *Benkő Géza* képviselő, *Sesztina Jenő* felsőházi tag és sok más előkelőség.

PASS LÁSZLÓ MEGNYITÓ BESZÉDE

Pass László alesperes nagyhatású beszéde vezette be az estélyt:

— Magyar estre hívtuk önöket — mondotta — testvéri szívvel, mert tüzet akarunk gyujtani fásult, közönyös életünkbe. Magyar estet ünnepelünk ma azért, hogy egyszer magyar hajnalt, magyar reggelt és feltámadást ünnepelhessünk. Lehet-e feltámadást ünnepelni olyan népnek, amelynek nincs hite, mindent elsöprő lendülete, magyar szíve és tüze? Mivel ma sok magyar elfáradt ezer teher hordozásában, azért akarunk fát rakni a nemzeti érzés tüzére. Égjen, lobogjon, mert ha kialszik, nem lesz többé Magyarország.

Ezzel az érzéssel köszöntötte dr Sztranyavszky Sándort és a kíséretében megjelent illusztris vendégeket s azokat, akik — úgymond — meghallották a hivó szót s kívánta, hogy egyszer, nemsokára ne magyar estet, hanem magyar reggelt ünnepelhessünk.

Sztranyavszky Sándor ünnepi beszéde

Nagy éljenzés közben lépett az emelvényre *Sztranyavszky Sándor* képviselőházi elnök, hogy ünnepi beszédét elmondja.

Beszéde elején megindokolta, azért jött most el Debrecenbe, mert a debreceni Luther Szövetség olyan időben választotta meg díszelnökévé, amikor az irányában megnyilvánult bizalom és megbecsülés fokozottabb mértékben váltotta ki lelkéből a hála érzését.

Beszéde további részében a protestántizmus nemzetfenntartó hivatásáról beszélt.

KRISZTUS KATONÁI EGYMÁSON NEM PRÓBÁLHATJÁK KI FEGYVEREIK ÉLET

— *A protestántizmus útja mindig egy és egyenes volt, a magyar nemzeti eszme, a magyar állam nemzeti jellegének és függetlenségének megóvása érdekében sokat tett és tenni hivatott. Krisztus követőinek vára ma sok ellenségtől támadott, e váron belül annak katonái egymáson nem próbálhatják ki fegyvereik élét, erejét.* (Taps.)

A magyar Luther: Dévai Bíró Mátyás, az első magyar reformátor csontjai itt porladoznak. Ő a reformációt nem pusztán vallási megújhodásnak nézte, hanem mint a magyar faj és nemzet feltámadásának feltételét.

— Ha volt valaha szüksége annak, hogy a magyar történelmi hivatását, küldetését átérezze, úgy most éljük ismét azokat az időket. Ma kell tudnunk megrablott, megalázott kicsiségünkben felszínre hoznunk azokat a tulajdonságokat, adottságokat, amelyek a magyar jellem mélyén akkor is éltek, amikor a felszínen a meghasonlás ördögei járták farsangi táncukat.

— Ma át kellátni azon a gonosz mesterkedésen, amely a legravaszabb fogásokkal, a szándékát, céljait művészien palástolva akarja elemeire bontani azt a nemzeti társadalmat, amelynek meghasonlása: a keresztyén magyar nemzeti állam bukását, egysége, összefogó ereje, egymást megértése annak fennmaradását, Szent István birodalmának feltámadását, ezen át Európa és a civilizáció megmentését jelentené. (Taps.)

— A haza és vallás fogalma mindkettő élő valóság és ahol nem folyik versengés azért, melyik való előbbre: a vallás-e, vagy a nemzet. A kettő együvé tartozik. Együtt szolgál Istennek, együtt védi a hazát, annak fiait attól az örvénytől, amelynek szélén jár ma könnyelmű táncot az egész világ. (Taps.)

Meleg elismerő szavakkal emlékezett meg Makkai Sándornak, a kiváló írónak »Táltos király« című munkájáról, amely jövőbemutatást jelent a mai magyarság számára.

Majd azt fejtegette, hogy a világnézetek harca 1919-ben még nem dőlt el, ez itt csak kis epizód volt a nagy történelmi folyamat között. Nemcsak körülöttünk, hanem még nálunk is folyik a világnézetek harca és minden Krisztus hitét valló magyarnak tudnia kell, hol a helye.

DEBRECEN TÖRTÉNELMI SZEREPE

— Figyelmünket, erőnket — úgymond — nem foglalhatja le az egymásközti lényegtelen és a nagy kérdéshez viszonyítva alárendelt jelentőségű különbségek vitája. *Debrecen, mely annyiszor volt a multban a magyar nemzeti ügy és eszme bevehetetlen bástyája, legyen példát mutató a mai idők magyarjai számára is, az éberségben, hithüségben, áldozatos honszeretetben, testvéri megértésben.* Kezembe került a debreceni ősi Kollégium világhírű nagy könyvtárának féltve őrzött kincse, az 1877-ből való irkafüzet, amelybe Horthy Miklós *(a közönség felállott és úgy hallgatta a továbbiakat)*, országunk mai kormányzója, mint akkori kis elemista debreceni diák két olyan mondatot jegyzett be, amelynél szebbet, felemelőbbet, nagyszerűbbet ennek a beszédnek befejezéséül sem említhetnék: »*Hírnév, kincs, diesőség nem adhat földi boldogságot. Önmagunkban kell azt keresnünk, a szív nyugalmában és az erkölcsi érzet tiszta, ártatlan örömeiben.*«

— Ez a felfogás vezesse további diadalmas útján a debreceni evangélikusokat, reformátusokat, az egész nemzetet, mert ez a világnézet adhat csupán nyugalmat a szenvedő, meghasonlásban és válságok hullámaiban fuldokló emberiségnek is.

Hosszantartó taps kisérte a beszéd után Sztranyavszky szavait.

A MŰSOR.

Riegler Tibor zongoraművész, Liszt XIVC. rapszódiáját a „Magassan repül t daru" remek kompoziciót játszotta zongorán pompás művészettel áhítatos elmélyüléssel, erőteljes frazirozással. Hatalmas tetszés kisérte a művészi számot. Külön elismerés illeti Riegler Tibor zongoraművészt a hegedű és énekszámok finoman aláfestő, tökéletes kiséreteért.

Szabó Dániel ref. theológus „Reményik Sándor" Ahogy lehet... gyönyörű költeményét interpretálta megkapó erejü, szuggesztiv előadásban.

A műsor egyik fénypontja volt **Dulien Klára** művésznő brilliáns hegedüjátéka. Tartini: „Ördögtrillájá't" majd szünet után Liszt „Szerelmi álmodozás"-át. Dohnányi Rurália hungaricájának Andante és Presti-ját, továbbá Hubay „Csárdásjelenet"-ét játszotta utolérhetetlen művészettel, s virtuóz technikával. Az élményszerű művészi játék után tombolva ünnepelte a közönség Dulien Klárát, aki ráadásként a „Csak egy kislány" c. dalt játszotta el.

Jeney Klára énekművésznő, az operaház tagja kristálytiszta, csodálatosan szép, hatalmas terjedelmü hangján előbb Weber „Oberon" operájából az óceán-áriát, mtjd a műsor második részében magyar dalokat énekelt, frenetikus siker mellett.. Szaboleska — Fráter „Tele van a város", Raló „Szőke Tisza" lalát s Kacsóh „Rákóczi megtérését" énekelte olyan sikerrel, hogy a közönség nem akarta leengedni a pódiumról s ráadást kellett énekelni Tüneményes hangján az előadott magyar dalok őszinte művészi élményt jelentettek, amint az egész magyar-est magasszinvonalu művészi számaival szintén élménye maradt a megjelent közönségnek.

MIKLÓ HERCEG : BRANA MIKLÓS.

Bukarest, április 17. Az igazságügyminiszter aláírta a hivatalos okmányt, amelynek értelmében **Miklós volt herceg ezentúl Brana Miklós nevet viseli.**

Örőm az ember élete, ha rendes az emésztése!

Artin

este bevéve reggel pontosan ható

tökéletes olcsó, fájdalommentes utólérhetetlen hatású

hashajtó

2 szem 12 fillér
12 szem 54 fillér
20 szem 90 fillér
60 szem 2·50 pengő

Kapható a gyógyszertárakban

VÁSZONÁRU ! FEHÉRNEMU !
MEGBIZHATÓAN
Kardos László cégnél

Gumikabát női műselyem . . P 14·50
Crepe de Chine . . . . P 26·—-tól
Műselyem paplan fehér vattával P 20·50-től
Storfüggöny kézimunka betéttel P 6·20-tól

Legolcsóbb bevásárlási forrás!
Haas Lipót
Linoleum és Szőnyegáruháza
Ferenc József-ut 58
Telefon 29-63. Megyeháza mellett.

VIGSZINHÁZ
Bécsi zene, vidámság, szerelem
Magda Schneider, Paul Hörbiger a főszerepekben.
Mulat a császárváros
Előadások:
vasárnap 3-5-7-9 órakor
Hétfőn utóljára 5-7-9 órakor

Steyr-Waffenrad
Csepel Csoda stb.
kerékpárokban
és alkatrészekben
Keszler mindenkinél
olcsóbb
Széchenyi utca 1. sz.
alacsony részlet.

A Cuza párt veresége Bukarestben

Bukarest, április 17. Pénteken tartották a bukaresti községtanácsi választásokat, amelyeknek során a képviselőtestület tagjainak fele került választásra. A liberális kormánypárt 15.687 szavazattal 32 mandátumot kapott. Az ellenzéki pártok közül a nemzeti parasztpárt 9559 szavazattal 4 mandátumhoz jutott, a Cuza és Goga párt 3478 szavazattal nem jutott mandátumhoz, valamint nem nyert mandátumot Vajda volt miniszterelnök pártja sem. A nemzeti parasztpárt a konzervatív és a szociáldemokrata pártokkal közösen indult a választási küzdelembe.

Kenyeres-Kaufman valóban a béli rabbi fia

Nagyváradról jelentik: Kenyeres-Kaufman Miklós-Mózes ügyében új fordulat következett be. — A biharmegyei román közigazgatási hatóságok nyomozást folytattak Kaufman Mózes ügyében és a bihari prefektúrára most érkezett meg a béli főszolgabíróság jelentése. Ebből a jelentésből kiderül, hogy Kenyeres-Kaufman nem nevelt fia a béli rabbinak, hanem édes gyermeke és 1895-ben született Aknasugatagon. Kiderült az is, hogy a rabbi fiát, noha 1918-ban kivándorolt Magyarországba, később mégis felvették Romániában az állampolgársági névjegyzékbe. A román hatóságok a béli vizsgálat eredményét valószínüleg megküldik a magyar hatóságoknak is.

Ujabb szoborcsonkitás Szegeden

Szeged, április 17. A sorozatos szoborcsonkítások után feltünést keltett a nemzeti emlékcsarnokban elhelyezett Pázmány Péter szobor megrongálása. A nagy bíboros szobrának kezéből kitörték a pásztorbotot. Szombat délelőtt a Szent Imre Kollégium folyosóján megtalálták a letört botot. A rendőrség megindította a nyomozást.

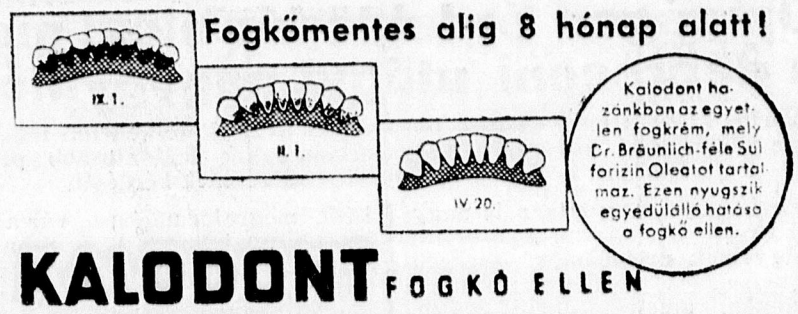

Rohamcsapatokat akartak szervezni a „NAP“ vezérei

A parancsuralmi rendszer fanatikusát átadták az ügyészségnek — Szálasy Ferenc volt őrnagy beismerő vallomást tett

Beszámoltunk arról, hogy a fővárosi rendőrség politikai osztályán kihallgatások kezdődtek a NAP szervezkedése ügyében és a párt vezérét, Szálasy Ferenc volt őrnagyot kihallgatásra állították elő és házkutatást is tartottak a lakásán.

Sombor rendőrfőtanácsos szombaton befejezte kihallgatását a »NAP« vezérének. A kihallgatáson Szálasy Ferenc beismerő vallomást tett. Elmondotta, hogy

diktatúrára törekedtek és magukhoz akarták ragadni a hatalmat az egész országban. A hatalom átvételénél erőszakos eszközöktől sem riadtak volna vissza. A diktatúra azonban csak addig tartott volna, míg elérik céljukat.

A politikai osztályra befutó jelentések szerint a »NAP« szervezkedés a fővárosban nem volt erős, de a vidéken állítólag elérte a tagok száma a tízezret. A falvakban

megalakították a »tizek tanácsát« és teljesen kommunista sejtrendszer alapján szervezkedtek. Megtörtént, hogy egy községben több »tizek tanácsa« működött és nem tudtak egymásról.

A sejtrendszer alapján való szervezkedés miatt nem lehet pontosan megállapítani a tagok számát és még a vezéreknek sem volt tiszta képük a mozgalom erejéről. Az tény, hogy törvénytelen eszközökkel, diktatórikus alapon akarták átvenni a vezetést az országban. A lefoglalt röpiratokban határozott izgatás van a társadalmi osztályok ellen. Tagdíjakat szedtek és azt költötték el a szervezésre. A vezér vallomásában arról beszélt, hogy

»a magyar nemzet szabadságharcát akartuk megharcolni Trianon, a zsidó zsarnokság és nemzetromboló államrendszerünk zsarnoksága ellen«.

A »Nemzeti Akarat Pártja«, a »Magyar Ősföld Szövetség«, a »Hungária Egyesült Földek Szövetsége« cím alatt működtek a vidéki falvakban a megbízottak és igyekeztek híveket toborozni. A tizek tanácsának vezetőit zászlósuraknak nevezték. A tizek tanácsa »suttogókat« tartott, akik titokban folytatták a szervezést és kiszemelték az alkalmas embereket. A szervezkedés arányairól csak Szálasynak volt fogalma. Azokat, akik nagyobb vezetőszerepet vittek a pártjában, nem hajlandó megnevezni.

A nyomozókat meglepetések érték a kutatás során, mert

olyan embereket is találtak a hívek között, akiket kommunista mozgalmakból ismertek, már a rendőrség emberei.

A hatalom átvételéről és szükebb vezérkaráról a volt őrnagy minden felvilágosítást megtagadott.

A tizek tanácsának zászlósurai megfigyelték az embereket és az általuk kiszemelt tömegből alakították volna meg a »NAP« rohamcsapatát.

Szálasy Ferencet, a vasfegyelemhez ragaszkodó fanatikus volt őrnagyot, már átadták lefoglalt irataival együtt a budapesti ügyészségnek. A szervezkedés ügyében a vidéki nyomozók még dolgoznak és gyűjtik az adatokat.

Csak egy este: hétfőn!!!
A világhirü Cieplinski-balett
a Csokonai-Szinházban. FELEJTHETETLEN ÉLMÉNY!

Felmentették a megvádolt ügyvedeket

Szombaton a debreceni törvényszék Trásy tanácsa tárgyalta dr. *Grósz* József és dr. *Hetey* László hajduszoboszlói ügyvédek bűnügyét, akiket dr. *Paksy* István ügyész okirathamisítással vádolt. A vád szerint egy adásvételi szerződés elintézésénél késedelmesen jártak el és amikor két év mulva elintézésre került a sor a telekkönyvnél, a szerződésen a dátumot kijavították.

Az ügyész súlyos büntetést kért. Dr. Gábor Jenő védő azt bizonyította, hogy bűncselekmény nincs, legfeljebb olyan hanyagság, melynek elbírálása az ügyvédi kamara elé tartozik. Semmiféle vagyoni előny nem származott abból, amit cselekedtek. A bíróság bűncselekmény hiányában felmentette a vádlottakat, de az ügyvédi kamarához teszik át az iratokat. Az ítélet ellen az ügyész fellebbezést jelentett be.

Hungária
filmszinház.
Ma, vasárnap: 3, 5, 7, 9 órakor
Hétfőn: 5, 7, 9 órakor
a leggyönyörübb természetes SZINES FILM
„ALLAH KERTJE"
MARLENE DIETRICH
és Charles Boyer főszerepével.
Feltétlenül nézze meg!

Az Apollóban
Ma, vasárnap: 3, 5, 7, 9 órakor
Hétfőn utoljára: 5, 7, 9-kor
az utolsó 10 év legmonumentálisabb filmje:
„BEN-HUR"
Cimszerepben:
RAMON NOVARRO.

Országos érdeklődés előzi meg a debreceni utügyi nagygyülést

Április 24-én, a megyeházán, Bornemisza Géza kereskedelmi miniszter jelenlétében tárgyalják Magyarország egyik legfontosabb problémáját: a Tiszántúl útügyi rendezésének kérdését.

Országos viszonylatban is nagyhorderejű kérdés: **Magyarország útügyeinek problémája** — kerül megvitatásra azon a nagyszabású gyűlésen, amelyet április 24-én, szombaton délután 4 órakor rendez Debrecenben, a vármegyeház dísztermében a Magyar Touring Club karöltve a Debreceni Kereskedelmi Kamarával és a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamarával.

A debreceni útügyi nagygyűlés fontosságát jellemzi, hogy a nagygyűlésen **Rakovszky** Iván m. kir. titkos tanácsos, ny. belügyminiszter fog elnökölni, míg az előadói teendőket báró **Urbán** Gáspár országgyűlési képviselő látja el. Felszólal a nagygyűlésen **Bornemisza** Géza kereskedelmi és közlekedésügyi miniszter, aki kíséretével az útügyi nagygyűlésen résztvevő többi, fővárosi előkelőség társaságában április 24-én, a kora délután órákban érkezik Debrecenbe. Bornemisza kereskedelmi és közlekedésügyi miniszter a debreceni útügyi nagygyűlésen részletesen fog foglalkozni a Tiszántúl útügyi problémáival, általában a tiszántúli közutak ügyével és ezzel kapcsolatban a kormányzat terveivel, a megyék és városok útügyi kívánalmaival.

Az útügyi előadók jelentését vita követi. A vitában — a Magyar Touring Clubhoz eddig erkezett jelentések szerint, **Kállay** Miklós m. kir. titkostanácsos, ny. földmüvelésügyi miniszter, **Tasnády Nagy** András államtitkár, Hajduszoboszló követe, **Sesztina** Jenő felsőházi tag, **Bobory** György m. kir. titkostanácsos, a Képviselőház elnöke, **Losonczy** István képviselő, a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara elnöke, **Megay Meissner** Károly országgyűlési képviselő, vitéz **Kenyeres** István országgyűlési képviselő, stb. vesznek részt. A nagygyűlésen ugyanis nemcsak a helybeli, hanem a szomszédos, illetve hat tiszántúli vármegye és tiszántúli városok közéleti, gazdasági és társadalmi előkelőségei jelennek meg.

A debreceni útügyi nagygyűlés iránt igen nagy érdeklődés mutatkozik Debrecenben és a Tiszántúl, de a fővárosban is. Nemcsak az automobilizmus hívei és azok, akik az automobilizmus ügyével szorosan összenőtt útügyi kérdéseket most már állandóan a szívükön viselik, hanem azok is megjelennek, vagy képviseltetik magukat a debreceni útügyi nagygyűlésen, akik jól tudják, hogy egy ország mezőgazdasági és közgazdasági jóléte nem utolsó sorban függ attól, — hogy annak az országnak jó-e az úthálózata, egészséges útfenntartási és útépítési politikával rendelkezik-e, általában rendezett-e az útügye?

Bornemisza kereskedelmi és közlekedésügyi miniszter éppen a napokban — a kereskedelmi tárca költségvetésének tárgyalásánál, jelentette ki, hogy bizony utaink a legutóbbi időben nagyon leromlottak, az ugynevezett bekötő-utak kiépítésére szolgáló hitelkeret kevés, nincs országos útalapunk, mint megreformálásra vár a magyar útügyi törvény is. S ha bár úgy az állam, mint az egyes vármegyék és városok az utóbbi időben kettőzött erővel dolgoztak úthálózatunk modernizálása érdekében, mégis az útfenntartás és az útépítés terén nagyon sok probléma vár megoldásra, rengeteg fontos terv kivitelre.

Különösen időszerű az útügyi kérdések gyors és tervszerű rendezése a Tiszántulon, ahol a polgárság sokat szenved a rossz vagy a hiányos utak miatt. Érdekes, hogy most, hogy a debreecni útügyi nagygyűlés végleges időpontját megállapították — (április 17-re hírdetett nagygyűlést ugyanis az április 18-iki szegedi, politikai nagygyűlés miatt április 24-re kellett elhalasztani!), — a Tiszántúl képviselői, főispánjai, polgármesterei egymásután küldik útügyi kívánságaikról és az általuk képviselt kerületeknek, megyéknek, városoknak az útüggyel kapcsolatos vendégforgalmi (idegenforgalmi) problémáiról memorandumaikat a Magyar Tourig Clubhoz azzal az óhajtással, hogy ezekről a kívánságokról Rakovszky Iván m. kir. titkostanácsos elnöki megnyítójában, illetve báró Urbán Gáspár országgyűlési képviselő, tiszántúli földbirtokos, előadói jelentésében »feltétlenül« megemlékezzék. Eddig huszonhét ilyen memorandum érkezett a Touring Club elnökségéhez.

Résztvesz természetesen a debreceni útügyi nagygyűlésen dálnoki **Kováts** Gyula kereskedelmi államtitkár a minisztérium útügyi szakreferenseinek társaságában és nagyszámban vonulnak fel a Magyar Touring Club tagjai is. Nagy budafai Vermes Gyula elnök, ifj. vitéz nagybányai Horthy István miniszteri tanácsos és vágfalvi Quittner Ervin alelnökök, Kirchknopf Ernő főtitkár, Haág Dezső és Kelemen Ernő osztályvezetők képviselik a debreceni útügyi nagygyűlésen az ország egyik legnagyobb autós szervezetét. A fővárosi napi- és szaksajtó kiküldöttei viszont a Touring Club autóin érkeznek Debrecenbe, de képviseltetik magukat a vidéki automobilclubok és a vidéki nagylapok is.

Hogy mennyire sürgős ma hazánk útügyének rendezése, erre nézve talán elég felemlíteni azt, hogy egyrészt ma még

921 magyar községnek nincs kövesútja és e községek lakói — számszerint 679.758 magyar lélek, kora ősztől késő tavaszig rossz idő esetén teljesen elzárva él a külvilágtól, mert csak sárba süppedve közlekedhetik, másrészt, hogy a már kiépített 4000 kilométer hosszú, közel 300 millió pengő nemzeti vagyont képviselő állami úthálózat kellő karbantartása sem történhetik meg, mert erre nincs fedezet.

Hogy pedig az ország egyes részeiben, mint például a **Tiszántúl,** — mennyi fontos útügyi probléma vár ma megoldásra, erre a kérdésre valószínüleg bőséges választ ad április 24-én a nagyszabásunak igérkező debreceni útügyi értekezlet.

— **A Déri muzeum** ma, vasárnap délelőtt 9—1 óráig nyitva. Belépődij nincs. A muzeumi Közmüvelődési Könyvtár délelőtt 10—12 óráig **nyitva.**

ITAL-SPORT
tenniszütők raktára.
Szakszerü húrozás és javitás
Szendrőnél
Batthyányi u. 22.
Takarékossági tag.

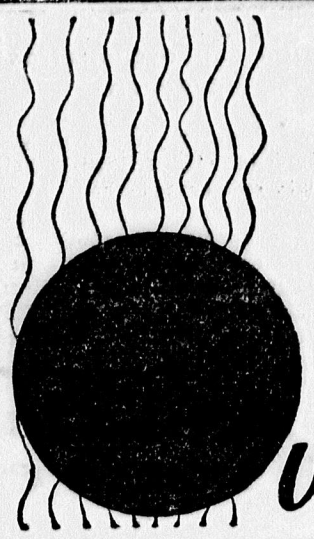

Szép öregkor

legszebb betetőzése az emberi életnek. Ehhez segit az Ovomaltine természetes erősitő tápszer. Fenntartja az életerőt, a test és szellem rugalmasságát, megőrzi az idegek nyugalmát, fokozza az ellenállóképességet betegségekkel szemben, javitja a közérzetet.

Az öregkor helyes, célszerü, emésztést nem terhelő reggelije, uzsonnája az

Ovomaltine

Kaphatók az összes gyógyszertárakban, drogériákban és füszerüzletekben

Dr Kuzmich Gábor postafőigazgató Debrecenben

Dr *Kuzmich Gábor* postafőigazgató, a kereskedelemügyi minisztérium postaszakosztályának főosztályvezetője, a posta vezérigazgatóhelyettese Debrecenbe érkezett és a ma d. e. fél 12 órakor a vármegyeháza nagytermében tartandó Postás Kari Egyesületek Szövetségének gyűlésén elnökölni fog.

Az összpostásság részére megtisztelő magas látogatásnak egyik érdekessége, hogy a népszerű és kiváló szaktudású főigazgatót családi nexusa Debrecenhez köti. A Kuzmich-család egyik tagja, Kuzmich József Mária Terézia nemes testőre volt s legfelsőbb rendeletre neveztetett ki Debrecenbe első katolikus szenátornak, aki nagy és fontos szolgálatot tett a városnak. Előbb a városi nyomda főinspektora, majd a város első rendőrkapitánya volt. Az 1810. évben halt meg 71 éves korában s hamvai a Szent Anna uccai katolikus templom kriptájában pihennek.

Dr *Kuzmich Gábor* postafőigazgató a tegnapi nap folyamán *Fáy István* főispánnál, *Rásó István* alispánnál, *Kölcsey Sándor* polgármesternél tett látogatást.

FEUER Divatház
Csapó u. 26.
Minden igényt kielégit.
Szabott árak! Takarékosság.

Magyarország népmüvészeti kincsei a Budapesti Nemzetközi Vásáron

Budapestről jelentik: Az április 30-án kezdődő Budapesti Nemzetközi Vásár hatalmas megnövekedett területén parádés hely jutott a himes magyar udvarnak, amelynek széles keretei között Nagymagyarország minden népművészeti kincsét bemutatják a kiállítás sok százezer-főnyi látogató közönségének. A himes udvart kedves parasztházak, köztük a halasi csipkeház, jellegzetes zsellérház, ölelik körül, színes sátraiban napestig folyik majd a vidám vásár s hogy teljes legyen ebben a vonzó környezetben a falu hangulata, még stilusos kis kápolnát is építettek ide.

Idegenforgalmunk kedvező fejlődésének kétségtelenül egyik főoka az, hogy az ország minden vidékén más és más, szebbnél szebb népviseletét és a népművészet legváltozatosabb, de mindig káprázatosan színpompás alkotásait, formákban is csodálatosan szép remekeit ismerheti meg az érdeklődő. A Budapesti Nemzetközi Vásár rendezősége szerencsés kézzel válogatta össze a kiállítás anyagát, amely olyan tökéletes kollekció, hogy egész Magyarország minden népművészeti kincséről tökéletes képet nyujt Amit népi művészeink anyagba formáltak, fából faragtak csipkébe vertek, bőrből remekeltek, himzésekbe álmodtak vagy ruhákba alakítottak, az mind ott lesz ezen a nagyszabású felvonuláson, hogy egyben a magyar falu örök üdeségéről és pusztíthatatlan életerejéről is tanuságot tegyen A népművészetükről világhírű magyar vidéken kívül ezuttal a békés megyei tótok, a Baja-vidéki bunyevácok, a mohácsi sokácok épp úgy elhozzák a maguk színes kincseit, mint Kalotaszeg magyarjai és Erdély ezermester székely művészei is.

Amint a vásár megnyitásának napja közeledik, egyre jobban és jobban fokozódik az érdeklődés. — Tömegesen fogynak az utazási és egyéb kedvezményeket biztositó vásárigazolványok, egyre erősebben ostromolják a Székesfővárosi Idegenforgalmi Hivatalt megfelelő szállásokért és a Városligetben már teljesen felépült a vásárváros. Néhány nap mulva: szombaton, április 24-én már életbe is lépnek a vásárigazolványok kedvezményei, — ettől a naptól kezdve már féláron lehet Budapestre utazni. A főváros is teljesen felkészülve várja a vendégsereget, gondosan ügyelve arra, hogy a vásár alkalmát senki se használhassa fel az árak emelésére.

Szentanna pusztai teavaj,
Felvidéki juhturó, Sajtok, szardiniák,
Kőritett liptói, naponta frissen.
Esterházynál, Piac ucca 30.

Kerékpár-t legjobbat, legolcsóbban, leghosszabb részletre
Gumi-t Alkatrész-t
Soltész-nál Kálvin-tér 2.

— **Gyomor- és bélhurut**, az emésztés hiányossága, erős bomlási és erjedési folyamatok a gyomorbélhuzamban, s bélbaktérium és gyomorsavtultengés az enyhe, természetes **Ferenc József** keserűvíz használata által legtöbbször rövidesen megszünnek. A forró égöv országaiban észlelt orvosi tapasztalatok igazolják a **Ferenc József** víz rendkivül értékes hatását vérhasnál és olyan gyomorbetegségek esetén, melyek váltólázzal együtt lépnek fel.

Darányi miniszterelnök nyilatkozott az értelmiségi állástalanok elhelyezéséről

Négy ezer állástalan ifju van. — Szerves intézkedések a kérdés megoldására.

A kormány heteken keresztül foglalkozott az értelmiségi munkanélküliek elhelyezési kérdésével. Etekintetben többrendbeli összefüggő rendelkezést léptett életbe, melyekről *Darányi* miniszterelnök tegnap a következőkben nyilatkozott:

AZ ÉRTELMISÉGI MUNKANÉLKÜLIEK SZÁMA

— Téves az a beállítás, mintha a főiskolai képesítésü ifjak tízezrei állanának kereset nélkül. Az Állástalan Diplomások Országos Bizottságának működése és az 1934. évi kormányakció során közel háromezer ifjú jutott munkalehetőséghez. Ennek közönhető, hogy a munkanélküli főiskolai diplomások száma 1933 óta csökkent. A statisztikai összeírás szerint *1936 novemberében 3050 diplomás férfi és 930 diplomás nő volt munka nélkül. A munkakereső és munkavállalásra alkalmas érettségizettek száma 9000 férfire és 1000 nőre tehető.*

— Az ipari és hitelintézeti érdekeltségekhez intézett karácsonyi felhívásom eredményeképpen a TÉBE és a GyOSz kötelékébe tartozó vállalatok a normális szükségleten felül ötszáz diplomás és érettségizett ifjút alkalmaztak, illetőleg alkalmaznak május 1-ig. Ezenfelül más vállalatok újabban még száz alkalmazást helyeztek kilátásba. A Kamara és az OMKE további 250 alkalmazásra lát lehetőséget a gyakorlat kereskedelem körében elhelyezkedést kereső érettségizet ifjak számára.

SZERVES MEGOLDÁST

— Ez a gyorssegélyakció azonban csak átmeneti kisegítő eszköz volt a munkanélküliség enyhítésére. Jövőre a kormány a kérdés szerves megoldására törekszik. Normális körülmények között az ifjak elhelyezése nem tartozhat az állami feladatok körébe, ezért a kormány a probléma megoldását nem ideiglenes foglalkoztatásokkal, hanem új munkaalkalmak létesítésében, a munkapiac okszerű javításában látja. Nemzetpolitikai szempontból rendkívüli fontosságú az önálló egzisztenciák számának gyarapítása. Ez a szempont késztetett *a nemzeti önállósítási alap* létesítésére, amelyből a költségvetésben biztosított évenkénti kétmillió pengő hitel keretében négy-öt év alatt többezer ifjú pályakezdésének támogatása lesz lehetséges...

— Ezek számát azonban még lényegesen emelni kell, ezért nyomatékosan felhívom a magyar társadalom tehetős rétegeit és *különösen a magángazdasági életben nagy vagyont és jövedelmet élvező mezőgazdasági, ipari és kereskedelmi, valamint hitelintézeti érdekeltségeket, hogy ezt az alapot adományaikkal gyarapítsák.*

A KETTŐS FOGLALKOZÁSOK KORLÁTOZÁSA

— A közszolgálatban — folytatta a miniszterelnök — *új állások szervezésével és a kettős foglalkozások korlátozásával kívánunk új munkahelyeket biztosítani.*

— A kettős foglalkozások kiküszöbölése céljából *szigorúan korlátozni kívánjuk az aktív é. nyugdíjas köztisztviselők közszolgálati és közérdekeltségi alkalmazását.* A magángazdaságban a tisztviselőknek *szociális szempontból is helytelenül túlzott foglalkoztatásával* lekötött többezer munkahelyet az állást kereső érettségizettek számára a magánalkalmazottak munkaidejének és munkabérének törvényes szabályozása által kívánja a kormány biztosítani.

A MAGÁNTISZTVISELŐK MUNKAIDEJÉNEK SZABÁLYOZÁSA

— Az ipari miniszter a nyári szünet előtt törvényjavaslatot fog e tárgyban benyujtani. *A kormány az üzemi tisztviselők heti munkaidejét a munkásokéval egyöntetüen maximális heti 48 órában, az irodában dolgozó tisztviselőkét általában maximális heti 44 órában kívánja a munkabér és a túlórabér egyidejű szabályozása mellett megállapitani.*

— Fokozott gonddal kívánjuk ellenőrízni *a nem kívánatos idegenek beszivárgását és itt tartózkodását.* Ezzel kapcsolatban a belügyminiszter *szigorú revízió alá veszi a külföldi állampolgárok munkavállalási és tartózkodási engedélyeit.* Mindezek az intézkedések együttvéve tekintélyes számú, ezrekre rugó új munkahelyet biztosítanak a munkakereső értelmiségi ifjaknak.

SZIGORUBB TEHETSÉGSZELEKCIÓ, FOKOZOTTABB ÖSZTÖNDIJAK

— Hangsúlyozom — mondta ezután *Darányi* miniszterelnök —, hogy az oktatási reform végrehajtása nyomán *a gimnáziumban és az egyetemen az eddiginél sokkalta szigorúbb tehetségszelekciót fogunk alkalmazni.* Hogy ez a szelekció valóban eredményes és egyben szociális szempontból is eredményes legyen és a magyar népi tehetségek érvényesülését sikerrel előmozditsuk, a kormány *évi 250 ezer pengő hitelt bocsátott a kultuszminiszter rendelkezésére ösztöndíjak céljaira.* Már a jövő tanévben mintegy 250 középiskolai és középfokú iskolai tanuló és 300 egyetemi hallgató fog 200—400 pengős ösztöndíjakban részesülni. Ezenfelül száz fizetéstelen egyetemi és klinikai gyakornok kap a jövő tanévtől kezdődőleg évi 600 pengős ösztöndíjat. A szegény egyetemi hallgatók javára tervezett ruhasegélyakció céljára a minisztertanács 50.000 pengő hitelt bocsátott a kultuszminiszter rendelkezésére.

KÖTELEZŐ MUNKASZOLGÁLATOT NEM VEZETNEK BE

— *A kötelező munkaszolgálat bevetésének kérdésével a kormány nem kíván foglalkozni. Az egyetemi ifjúság szociális és egészségügyi érdekeire tekintettel azonban megfelelő hitelt biztositott mintegy 1200 egyetemi és főiskolai hallgató nyári munkatáborának költségeire.*

— Nincs kétségem az iránt — fejezte be nyilatkozatát *Darányi* miniszterelnök —, hogy ezek a megtörtént és tervbevett kormányintézkedések igen nagy lépést jelentenek az értelmiségi munkanélküliség leküzdése felé. Mivel ennek megoldása elsősorban mégis társadalmi feladat, remélem és elvárom, hogy *a társadalom és a magángazdaságok is teljesíteni fogják ez irányban rájuk háruló kötelességeiket.*

A hálókocsi ma már nem fényüzés!

Összes magyarországi (belföldi) vonatainkon egységes díjszabás:

III. o. P 5.—
II. o. P 7.50
I. o. P 10.—

30 napig érvényes tértijegy váltásánál

25% kedvezmény!

Bármely érvényes vasuti jegy feljogosit hálókocsijegy váltására.

Időt és költséget takarit meg

Hálókocsiban eltöltött éjszaka után testi és szellemi erőinek teljes birtokában végezheti napi munkáját.

Az érkezés után a végállomáson nem kell kiszállania, mert **reggel 8 óráig** zavartalanul tartózkodhatik a **hálókocsiban**.

Kérje a 390. sz. díjtalan részletes ismertetést és pontos menetrendet étkező- és hálókocsi szolgálatainkról.

NEMZETKÖZI VASUTI HÁLÓKOCSI TÁRSASÁG
Budapest, IV. Petőfi Sándor u. 2.

Borotválás közben hirtelen meghalt Bökönyi Sándor fodrászmester

Tragikus haláleset történt szombaton este a Gambrinusz átjáróban levő Bökönyi-féle fodrászüzletben. Az üzlet fiatal főnöke, Bökönyi Sándor munkaközben, hirtelen szivszélhüdés következtében meghalt.

Bökönyi Sándor a cég fiatal, 30 éves főnöke már szombaton délben fejfájásról panaszkodott feleségének és az üzlet alkalmazottainak. Három kis adag kinint vett be és nemsokára el is mult a fejfájása. A szombati nap délutánján egész munkaidő alatt dolgozott. **Este fél kilenckor dr Gátas Sándor ügyvédet borotválta, amikor hirtelen elsápadt, össze akart esni, de egyik barátja, aki az üzletben tartózkodot, hátravezette az üzlethelyiség végén levő kis szobába, ahol azonnal lefektették egy hencserre. Azonnal értesitették a házban lakó orvost, dr Orbán Lajost, aki injekciót adott be az eszméletlenül fekvő Bökönyi Sándornak. Közben kihivták a mentőket is, de már csak a beállt halált konstatálták.**

A rendőrség részéről Czerovszky Zoltán detektiv szállt ki a helyszinre, aki kihallgatta a fodrászmester feleségét. Bökönyiné sirva mondotta el, hogy **az ura sohasem volt beteg és zokogva mondotta, hogy nem hiszi, hogy az ura meghalt.** Kiszállt a helyszinre dr Korpássy D. László tisztiorvos is, akinek megállapitása szerint **a fiatal fodrászmestert szivszélhüdés ölte meg.**

A tragikusan elhunyt fiatal fodrászmestert sokan ismerték a városban. Évekig Ramminger Béla fodrásznál volt első segéd és mintegy másfél évvel ezelőtt önállósította magát. Felesége és egy kisleánya gyászolja.

Kihallgatás közben eltünt a tárgyalóteremből egy vádlott

Szabó Katalin Kemény utca 1. szám alatti lakos becsületsértés miatt állt szombaton délelőtt a debreceni büntetőjárásbiróságon, mert egyik férfiismerősét az utcán megrugdosta.

A tárgyaláson, amikor a vádlottat kihalgatta dr Gyöngyössy biró, nagyon indolensen viselkedett.

— Miért rugta meg a sértettet — kérdezte a biró.

— Azért, hogy tudja meg, ki vagyok.

— Kicsoda maga?

Erre a vádlott nem szólt egy szót sem, hanem megfordult és kiment a tárgyalóteremből. A biró várt egy pár percig, hogy visszatérjen, de Szabó Katalin eltünt. Büntetőparancsot bocsájtott ki a biróság, amely szerint a vádlott 30 pengő pénzbüntetést kapott.

BAD GLEICHENBERG (Stájerország)

felülmulhatatlan katarrhusok-, asztma-, tüdőtágulás- és szívbajoknál.

Egyedülálló klima, bevált gyógyforrások, természetes szénsavas fürdők, pneumat, kamrák, inhalatoriumok. **Fürdőidény május—szeptember. Teljes pensió Schilling 6-tól.** — Prospektus az Osztrák Forgalmi Iroda (Budapest, Andrássy út 28.) útján.

Silk hernyóselyem harisnya „Holiday" a piac szenzációja

M. N. B. eng. 638.

Pünkösdi különvonat

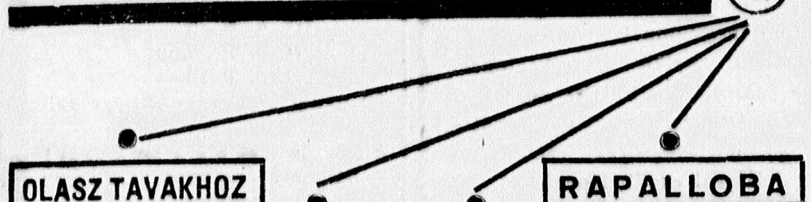

P 175-től **Május 15-től—30-ig**

Prospektust küld és felvilágosítást ad a **8 ÓRAI UJSÁG** mindenkitől független **Utazási Irodája** (Andrássy-út 16. Tel. 12-89-81)

Szombaton jön Eckhardt Tibor Debrecenbe

Az Arany Bika disztermében rendezendő politikai vacsorán fog politikai beszédet mondani.

Beszámoltunk már arról, hogy **Eckhardt** Tibor szombaton, április 24-én Debrecenbe érkezik. A fogadtatás programját a Független Kisgazdapárt debreceni szervezete készíti elő. Eckhardt Tibor a szombat déli gyorssal érkezik Debrecenbe és vele együtt érkezik több ismert ellenzéki képviselő. Az állomáson Eckhardtot és kíséretét debreceni párthivei üdvözlik.

A Független Kisgazdapárt vezére a megérkezés után több látogatást tesz a városban és délután 6 órakor polikamentes, tudományos alapon levő előadást tart. Az előadást közvacsora követi az Arany Bikában. A vacsorán már politikai beszédek fognak elhangzani. Eckhardt az időszerü politikai kérdésekről mond beszédet.

A vacsorán különben nők is résztvehetnek. A rendezőbizottság a jegyek árát egészen mérsékelten állapitotta meg, hogy a kispolgárságszámára ne legyen akadály a vacsorán való megjelenésre Egy teriték ára 1 pengő 20 fillér. Vacsorajegyek kaphatók dr Szabó Ferenc ügyvédi irodájában, Püspöki palota, földszint 29., telefon 31—13.

A debreceni Független Kisgazdapárt a fogadtatás előkészitésére száztagu bizotstágot alakitott, amely április 18-án, vasárnap az Arany Bika kistermében tart értekezletet.

„Gépirótaxi“ Tel. 34-56 (Gambrinus átjáró) KEREKES GYÖRGY
Vállal levelezést, másolást és mindenfélo gépiró munkát.

Megdöbbentő eset: egy iskolai takarítónő feljelentett egy állástalan tanárt, hogy ellopta a cipőjét

Megdöbbentő lopási ügyet tárgyalt a debreceni járásbíróságon dr. Gyöngyössy József büntetőbiró. A per vádlottja egy állástalan tanár, akit Antal Erzsébet, a Polgári iskolában szolgálatot tevő takarítónő jelentett fel, mert tőle takarítás közben egy pár cipő eltünt.

A rendőrség is nyomozott a különös lopási ügyben és rövid nyomozás után a cipő megkerült és pedig a Bádogos uccán lévő Neumann-féle ószeres üzletben. Itt a detektívek kérdezősködésére elmondta az üzlettulajdonos, hogy a cipőt egy rossz ruhába öltözött embertől vette 2 pengőért. Az eladó Nagy Istvánnak mutatkozott be és Kőművesnek mondotta magát, hogy Debrecenben lakik.

A nyomozás során kiderült, hogy a cipő Antal Erzsébeté és azt is kinyomozták, hogy az illető eladó nem kőműves, mint mondotta, hanem tanár. Kihallgatták őt is és elmondta, hogy a cipőt nem lopta, hanem vette az utcán egy asszonytól 1 pengőért. Rá volt nagyon szorulva a pénzre és ezért vitte be a Bádogos uccai Neumann ószereshez, ahol egy pengő haszonnal eladta. Elmondotta azt is, hogy a polgári iskolában csak egyszer járt, még pedig azért, hogy ott könyöradományokat gyüjtsön magának. A detektíveknek arra a kérdésére, hogy miért adta ki magát kőművesnek és más nevü embernek, elmondotta, hogy szégyelte bevallani, hogy tanár.

A nem mindennapi ügyben megtartott tárgyalásra nem jelent meg sem a sértett, sem a vádlott. A polgári iskolai tanár a napokban levelet intézett a debreceni járásbirósághoz és ebben a levélben körömszakadtáig védi magát. Azt irta a levélben, hogy Dunántulon tanár az egyik polgári iskolában, a társadalomnak rendes, dolgos tagja és ejtsék el ellene a vádat, amely hamis, mert ő nem lopott, hanem önhibáján kívül esett ebbe a fatális ügybe.

Az ügyészi megbizott ezekután módositotta a vádat, lopás vétségéről tulajdonelleni kihágásra. Minthogy a sértett kára megtérült, mert a cipőt vissza kapta, a bíróság megszüntette az eljárást ellene.

—

Nem lehet elárverezni a saját célra vásárolt koporsót

Emlékezetében él még a közönségnek az a rendkívül érdekes végrehajtási eset, melynek során egy kabai 80 éves gazdálkodónak a terhére megitélt tartásdij fejében lefoglalták és árverezni akarták az öreg gazda által évekkel ezelőtt megvásárolt és kifizetett díszes koporsóját, szemfedőjét és a temetéshez szükséges tárgyait. A végrehajtást nagy figyelemmel kisérték, mert eddig még példanélkül állt, hogy valakinek a saját temetésére rendelt koporsóját is elkótyavetyélni akarják.

Ügyvédhez ment az öreg és dr Tyroller Oszkárt kérte meg, hogy tegye meg a szükséges lépéseket, akadályozza meg, hogy elárverezzék a koporsóját, szemfedőjét. Azzal érvelt az öreg gazda, hogy ő már nem tud pénzt keresni, nem tudná újra beszerezni a koporsóját, díszes szemfedőjét és különben is nagyon megszokta már a koporsót, meg a hozzávaló felszerelést. Ugy tekinti mint hajlékát és nagyon bántaná, ha megfosztanák attól a jóleső érzéstől, hogy halála bekövetkeztekor tisztességes módon temethetik el.

A kabai gazda érdekében dr Tyroller Oszkár a debreceni törvényszékhez fordult és terjedelmes iratában a végrehajtás hatálytalanitását kérte. A törvényszék foglalkozott a kérdéssel és megsemmisitette a koporsóra és a szemfedőre kitűzött árverést, kimondva, hogy a koporsó és a szemfedő, ha annak tulajdonában vannak, aki abba temetkezni akar, nem tekinthető olyan tárgynak, melyet elárverezni lehet.

Gépkocsitulajdonosok figyelmébe

MAGÁN- ÉS KÖZHASZNÁLATI GÉPKOCSI, TEHERAUTÓ- ÉS MOTORKERÉKPÁR-tulajdonosok a már megjelent hirdetményben feltüntetett időpontokban kötelesek a rendőrkapitányságon gépjárműveiket megvizsgálás céljából bemutatni.

Az elmaradottakkal szemben kihágási uton lesz kénytelen eljárni a Rendőrhatóság.

RENDSZABÁLYOKAT A NEMZETI ZÁSZLÓ HASZNÁLATÁRA

Ugyszólván minden államban megfelelő rendszabályokat alkottak, amelyek előirják, mikor és mi módon szabad használni a nemzeti színű zászlókat. Tudjuk, hogy vannak országok, amelyeknek fiai a legnagyobb tisztelettel viseltetnek zászlóik iránt, mert felfogják ennek a szent szimbólumnak nagy jelentőségét.

Érdekes, hogy bár a magyarok nagyon is hazafias érzésű felfogású nép, mégis sokszor visszatetsző a nemzeti zászlóval szembeni magatartása a közönségnek.

Különösen nemzeti ünnepek, vagy más hazafias alkalmakkor a házakra kihelyezett zászlók körül van sok kifogásolni való. Először is nagyon jó lenne, ha szabályok irnák elő, hogy akármilyen színes dolgot ne lehessen kitűzni azon a címen, hogy az nemzeti színű zászló. Egészen más az, ha valahol harctéren járt egy zászló és ott rongyossá lőtték, vagy szaggatta a harc tüze. De nagyon is rossz érzést vált ki a szemlélőből például az a zászlónak nevezett színes ruhadarab, amelyet a Piac és Szent Anna utca sarkán, a megyeháza mellett levő ház tetején láttunk a gyógyszertár feletti tetőkiugróban. Március 15-én tüzhették ki s még most is ott fekszik. Jó volna ha a nemzeti színű zászló iránti megbecsülést azzal juttatnánk kifejezésre, hogy a nemzeti ünnepen kihelyezzük, de be is vonjuk zászlónkat, mint ahogy van háztulajdonos, aki parancsba adta, hogy a zászlót a nemzeti ünnepet követő napon a kapunyiláskor a házmesternek be kell vonnia.

Ne tévesszee el, hogy **Csapó-utca 67.** szám alatt a kanyarban van
Bálint József asztalosmester műhelye és **butorraktára**
Gyártmányai jóságáról általánosan elismert legrégibb **debreceni asztalos cég gyárimányaiért** a legmesszebbmenő **felelősséget vállalja!**

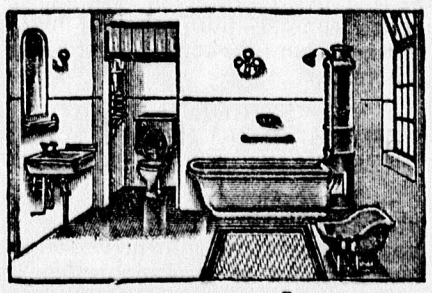

VIZVEZETÉKI ÉS EGÉSZSÉGÜGYI CIKKEK KAPHATÓK: SESZTINA LAJOS VASKERESKEDÉSÉBEN

IRÓGÉP eladás, csere **HURAY,** Iparkamara T.: 17-93

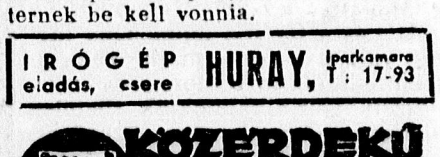

Méltóságos Polgármester Ur!

Amint [illegible] méltóztatott értesülni, esütörtökön délután a Csokonai-Kör felolvasó ülésén forró siker és lelkesedés mellett mutatkoztak be Debrecen fiatal irói a közönségnek. Ott hallottuk *Oláh* Gábor tanár úr, a Csokonai-Kör alelnökének bevezetőjében, hogy egyik fiatal irónk, névszerint *Gáspár* Gyula okleveles tanár, — szellemi szükségmunkás a város történelmi levéltárában. Erre a bejelentésre általános csodálkozás következett.

Méltóságos Uram! Debrecen nem dicsekedhetik oly sok tehetséggel, hogy jobb hijján szellemi szükségmunkára fogjuk őket. Ha valaki megérdemli a támogatást — bizonnyal tehetséges fiatalságunk érdemli meg azt elsősorban. Hányan meg hányan vannak, akik jóval tehetségtelenebbek fiatal íróinknál és diplomájuk után bejutottak legalább ÁDOB-os állásba? (Zárójelben írom: ez az ÁDOB az állástalan diplomások részére készült állás, melyet sokszor diplomátlan állástalanok töltenek be.) Vajjon azok számára, akik egyedül tehetségükkel, protekció nélkül harcolnak nem jut legalább ÁDOB-os állás!

Kérdés amely feleletre és tettre vár!

»Egy a névtelen hallgatók közül.«

Wolfner kerékpárgumi

Főelárusító:

Földes Sándor
Debrecen, Püspöki palota

vezet

Stiria, Puch, Csepel kerékpárok és motorok részletre is olcsón

Lovát akarta itatni a csendőrjárőr és holttestet talált a kutban

Érdekes ügyben érkezett jelentés szombaton Debrecenbe. A balmazujvárosi csendőrség jelentette, hogy az Andaházy-pusztán a járőr portyázó úton volt és a legelői nyitott kútnál a lovakat akarták megitatni, de a lovak visszariadtak a kuttól. Megvizsgálták a kutat és megtalálták a lovak nyugtalanságának okát is.

A mély kútban egy férfi holttest volt.

A közeli tanyából létrákat hoztak és azokat összekötözve lementek a kutba és felhozták a férfi holttestét. Megállapították, hogy a vízben talált férfi Lázár József 50 éves földmives.

A balkarján és fején véres sérülések nyomát találták.

A vízben már sok ideje lehetett, mert egészen elázva volt. Az a gyanu, hogy

verekedés közben, vagy bosszúból ütötték le a földmivest és úgy dobták bele a mély kutba, hogy öngyilkosság látszata legyen és eltitkolják a bűncselekményt.

Az ügyészségre érkezett jelentés alapján a vizsgálóbíró elrendelte a holttest felboncolását. A csendőrség folytatja a kutatást, hogy megállapítsák, hogyan került a kutba az ötvenéves földmives.

Két beadvány a telepi lakosság és gyermekek érdekében

Egyetlen jóvizű kút nincs a Hadházi és Macsi-telepen

Két fontos beadvány érkezett a polgármesterhez a telepi lakosság érdekében. Mind a kettőt dr Lengyel Zoltán főorvos adta be, aki személyes tapasztalatból nagyon jól ismeri a külsőségen lakók viszonyait és szenvedéseit és nagyon sokat fáradozik, hogy segítsen rajtuk. Most a vizért s élelemért harcol. A két beadvány a következőképpen hangzik:

A Hadházy Zsigmond-telep és a Macsi Tóth-telep lakosságának megbízásából azon tisztelettel teljes kéréssel fordulok Méltóságodhoz, hogy a két telep részére jóvizű fúrott kutak létesítését lehetővé tenni méltóztassék,

A helyzet pontos megismerésére vonatkozólag, saját meggyőződésem alapján, tisztelettel megjegyzem, hogy cca 1000 lélekből álló két telep egyetlen házában sincs kifogás alá nem eső ivóvizet tartalmazó kút. Minden kút nyitott, maximálisan 8—9 m mélységű, sárga zavaros ivóvizet tartalmaz, amelynek legnagyobb része fertőző betegségek tenyésztésének egyenes melegágya.

Amikor ezen két telep dolgozni szerető, becsületes keresztyén magyarjaira felhívom méltóságod figyelmét, tisztelettel kérem, hogy az erre vonatkozó hatósági helyszíni szemlét mielőbb kitűzni méltóztassék és ennek eredményéhez képest, amely nem kétséges, utasítani méltóztassék az illetékes ügyosztályt, hogy a szükséges kutak létesítésére irányuló fedezetről legkésőbb az 1938. évi költségvetés során gondoskodjanak.

A Hadházy Zsigmond- és a Macsi Tóth-telep lakosságának megbízásából több alkalommal fordultam Méltóságodhoz, hogy a telep szociális szükségletét gondjaiba venni méltóztassék.

Ez év folyamán azon kérésemre, amelyben napközi otthon felállítását kérelmeztem a két telep valamelyikén, azt a válasz kaptam, hogy az 1937—38. inségakció során kérésem teljesítve lesz, azonban személyesen győződve a két telep jelenlegi állapotáról és meghallgatva az ottani lakosság kívánságait, újólag azon kérelemmel fordulok Méltóságodhoz, hogy a két telepen lakó gyermekek részére, a Zöld Kereszt-akcióhoz, avagy a napközi otthonhoz hasonló étkeztetési akciót létesíteni méltóztassék, még pedig ez év május hó 15-től október 15-ig terjedő időtartamra.

A nyilvántartás időtartama éppen fordítottja a városban a gyermekek részére fenntartott szociális akciónak, mert a két telep lakossága a téli idő alatt rendesen otthon tartózkodik, míg nyár folyamán egyéb munka hiányában lakóhelyétől messze távol keresi minden napi kenyerét és az egész öregek és munkaképtelenek kivételével mindenki távol van a lakóhelyétől, amiből az következik, hogy cca 100—120 gyermek állandó felügyelet nélkül van.

Utalok arra, hogy Hódmezővásárhely sz. kir. város polgármestere is a tanyai napközi otthonokat április hó 1-ével nyitja meg és tartja üzemben késő őszig, mert a tanyai gyermekgondozás így kívánja. Megjegyezni kívánom azt, hogy a gyermekgondozó fentartására szükséges helyiség, havi 5 pengő bérért a Hadházy Zsigmond-telepen rendelkezésre áll.

Propper Sándor képviselő megsértése miatt a debreceni tábla is elítélte Nagy Bélát

A mult év februárjában a Magyar Jövő Szövetség iparos érdekképviseletének tagértekezletéről Nagy Béla debreceni vízvezetékszerelő beszámolót írt a Debreceni Ujság—Hajdutöldben. A cikk tartalmazta Krisch Károly felszólalását is, aki Propper Sándor országgyűlési képviselőnek az új ipartörvényjavaslat tárgyalása alkalmával mondott parlamenti beszédét tette bírálat tárgyává. A cikknek e része miatt Propper Sándor sajtó útján elkövetett becsületsértés vétsége címen bűnvádi eljárást indított. A cikkért Nagy Béla vállalta a felelősséget, ő került a vádlottak padjára és a debreceni törvényszék 60 pengőre ítélte.

Fellebbezés folytán szombaton tárgyalta ezt az ügyet a debreceni ítélőtábla Barankay-tanácsa. Az ügy előadója dr. Baczoni Ferenc táblabíró volt. Ismertették a közlemény inkriminált részét, melyben az áll, hogy »Propper Sándor parlamenti beszéde kisiparosellenes volt, ezt a fogadatlan prókátorságot, tájékozatlanságot, mely az osztálygyűlölet iskolapéldája, vissza kell utasítani. A törvényszék annakidején nem rendelte el a hű közlésre vonatkozólag a valódiság bizonyítását, mert a Magyar Jövő Szövetség nem törvény által alkotott testület, ellenben beszerezte Propper képviselőházi beszédét közérdekből. Megállapította bíróság ebből, hogy a képviselő beszédében nem voltak benne olyan iparosellenes kitételek, melyeket az inkriminált cikk írt, ellenkezőleg a kisiparosság megsegítésére módozatokat ajánlott. Igy a valódiság bizonyítása nem sikerült.

Nagy Béla a tegnapi táblai tárgyaláson részletesen elmagyarázta miért találta ő maga is iparosellenesnek Propper állásfoglalását a törvényjavaslattal szemben. Dr. *Sonnenwirth* Lajos ügyvéd, a sértett képviseletében mutatott rá arra, hogy Propper beszéde nem kisiparosellenes, hanem a törvényjavaslat-ellenes volt, de az egész beszéd az iparosság helyzetének előmozdítására szólt.

A tábla helybenhagyta az elsőfokú ítéletet indokai alapján. Kiemelte az ítélet indokolása, hogy a cikk inkriminált része *a jogos kritika határán túl olyan kitételeket használt a sértettel szemben, melyek megszégyenítésre alkalmasak és becsületsértők.* Az ítélet ellen Nagy Béla jelentett be semmiségi panaszt a bűnösség megállapítása miatt.

x Cserépkályhák kitünő és olcsó Hardimuth és más rendszerü kályhát rendkivül nagy választékban, minden szin és nagyságban. Vállalok átrakást helyben és vidéken, legjutányosabb árban, Krisch kályhásmester, nagy állomástól benyiló Ispotály tér 1. sz.

SZINHÁZ

A SZINHÁZ MÜSORA:

Április 18-án, vasárnap délután: **URILÁNY SZOBÁT KERES,** mérsékelt helyárak.

Április 18-án, vasárnap este: **JÖJJÖN ELSEJÉN.** Bérletszünet.

Április 19-én, hétfőn: *Cieplinsky-balett.* Bérletszünet.

Április 20-án, kedden: *Jöjjön elsején.* B) bérlet.

Április 21én, szerdán: *Jöjjön elsején.* C) bérlet.

Április 22-én, csütörtökön: *Jöjjön elsején.* A) bérlet.

A szinházi iroda hirei:

A mai élet keresztmetszete a **JÖJJÖN ELSEJÉN** c. vigjáték. Vannak benne fordulatok, amelyek kisértetiesen világitanak rá a társadalmi ferdeségekre, vannak benne szavak, amelyek ugy gyulladnak ki, mint valami vészlámpa. Vidámság, kacagás, de a mélyén az a furcsa, keserves élet, amelybe nmindnyájan élünk. Ma este bérletszünetben, kedden, szerdán és csütörtökön folyó bérletekben. Főszereplő: **H. Neményi Lili**, rendező: **Sármássy.**

Szerdán délután ifjuságí előadásban, filléres helyárakkal lesz a harmadik és utolsó előadása Juhász Géza és Szabó Emil bübájos mesejátékának, az **ÉGIGÉRŐ FÁ**nak. A jegyeket ajánlatos előre megváltani.

Elegáns akkor lesz, ha

ruháit, kosztümjeit

Gellén Ilona

angol és francia nőidivat szalonjában készitteti: **PIAC 63., emelet.**
Szép munka! Szolid árak!

A cserkészkerület diszelőadása

Diszelőadást rendez a IX. cserkészkerület 1937 május hó 1-én a Csokonai-színházban. Színre kerül Kacsóh Pongrác: János vitéze. A debreceni cserkészeket az vezette ezen előadás megrendezésére, hogy a Tiszántúl fiaiból a nyáron Hollandiában rendezendő V. világjamboree-ra minél több fiút tudjon kijuttatni. Debrecen közönsége, amely a hazafias cserkészmunkának mindig áldozatkész támogatója volt, most is egészen bizonyosan támogatni fogja megmozdulásunkat, amellyel a magyar ügyet egy lépéssel közelebb akarjuk vinni a megvalósuláshoz. Hollandia népe — a legnagyobb szeretettel várja a magyar cserkészfiúkat, de különösen a debreceni cserkészeket, akikkel a gödöllői jamboreen életre szóló barátságot kötöttek. A kerület hétfőn bocsájtja ki a meghivóit, amellyel egész Debrecen közönségét meghívja és szeretettel várja díszelőadására. (o)

A varsói opera balettje 19-én, hétfőn este a Csokonai szinházban

Ritka művészi élményben részesiti a Zenekedvelők Köre Debrecen közönségét. Nagy anyagi áldozatokkal sikerült egy szereplésre megnyerni, **a varsói világhirű ballettjének 11 tagból álló táncművészeit.**

Ez a pompás táncegyüttes a párisi világkiállításra megy, ahol a lengyel táncművészetet fogja képviselni és átutazóban egy estén Budapesten is szerepel. A ballett vezetője **Cieplinszky Jan** a világhirű táncművész, aki a városi stokholmi és a buenosayresi Teatro Colon ballettmestere. Főszereplői közül megemlitjük **Halina Szmolcownà**-t a varsói opera primabellerinját, **Ziuta Buczynská**-t a berlini olimpiász táncversenyének győztesét, **Jadviga Hryniewicka**-t a bécsi nemzetközi táncverseny első helyezettjét, **Janina Leitzkowá**-t a bécsi táncverseny győztesét. A férfiak közül **Cieplinszkyn** kivül **Zygmunt Dabrowszky**- és **Wierzbicki**-t a varsói opera szólótáncosai szerepelnek.

Olyan kitünő művészcsoport ez, amely a klasszikus táncművészet világnagyságait foglalja magában.

A műsor nagyon változatos, érdekes és értékes számokban gazdag. Külön látványosság lesz a ballettegyüttesnek káprázatos, stilusos kosztümjei.

A ballettest **holnap este 8 órakor** lesz a Csokonai Színházban. Az est iránt a legnagyobb érdeklődés nyilvánul. Jegyek nagyrésze már elővételben elkelt, amelyet a szinházi pénztár árusit.

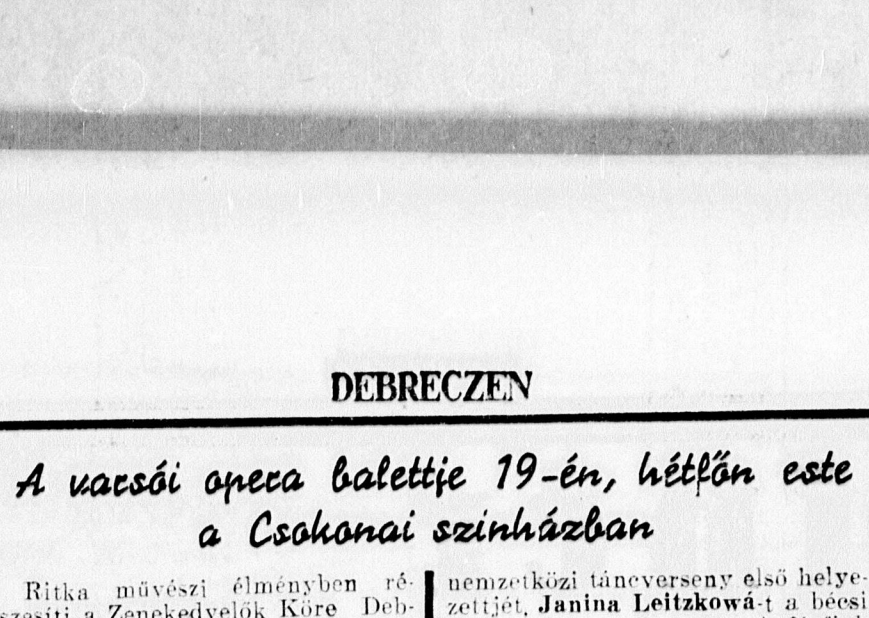

Jelenet a »Csongor és Tünde« balettből.

Jan Cieplinski.

Jadwiga Hryniewicka »Marseillaise«.

Az Olasz Kulturintézet ingyenes évadzáró hangversenye

Róma alapitásának és a munka ünnepének április 21-iki évfordulóját fényes keretek között ünnepli meg az Olasz Kultur Intézet debreceni tagozata. E napon ugyanis vendégül látja összes érdeklődő hallgatóit **Margherita Cossa** kiváló olasz szoprán énekesnőnek az Arany Bika szálló disztermében este 8 órakor rendezendő hangversenyén. A hangversenyen ezuttal kizárólag az Intézet tagjai vehetnek részt mint eddig is, teljesen dijmentesen.

Az igen gazdag program három részből áll. Az első két részt Galuppi, Stradella, Rossini, Bellini és Respighi művei, mig a harmadik részt római, sziciliai, toscanai, abruzzai és piemonti népdalok töltik ki.

A firenzei **Margherita Cossa** Páris, Antwerpen, Monte Carlo, Haga, Nizza igényes közönségének tetszését is elnyerte, mivel a kamarazenében felülmulhatatlannak bizonyult és a mult századbeli és modern zenének kiváló megelevenitője.

Az Intézet Igazgatósága megvan róla győződve, hogy a kiváló énekesnő válogatott müsora Debrecen müértő közönségének igényeit teljes mértékben ki fogja elégiteni és ezzel a hangversennyel idei hangversenysorozatára méltó koronát tesz.

Kérjük az érdeklődőket, hogy amennyiben még nem lennének tagjai az Olasz Kultur Intézetnek a jegy váltásánál legkésőbben iratkozzanak be, mert ez alkalommal kizárólag arcképes igazolvánnyal rendelkező tagjainknak áll módunkban jegyet kiadni.

A belépőjegyül szolgáló műsorok kiadását vasárnap délelőtt 10—13 óra között kezdjük, hétfőn és kedden délelőtt 10—13. és délután 16—18 óráig, szerdán, a hangverseny napján az esetleg még visszamaradó jegyeket délelőtt 10—13 és délután 16—17 óráig lehet átvenni.

A fenntartott jegyeket és a Zenekedvelők Köre intézetünkbe is beiratkozott tagjainak jegyeit kedden déli 12 óráig áll módunkban fenntartani. — Műsor ára: 30 fillér. (o)

Református nap Hajduhadházon

Ravasz László és Makláry püspökök az ünnepségeken

A hajduhadházi református egyház folyó hó 21-én, a Magyar Protestáns Irodalmi Társaság közreműködésével nagy református-napot rendez. A nap 9 órakor istentisztelettel kezdődik, melyen igéthirdet: Dr. Szaboleska László, orgonázik Árokháty Béla. Utána az alsószaboles-hajduvidéki ref. egyházmegye lelkészei tartják értekezletüket. Déli 1 órakor közebéd lesz. Délután fél 4 órakor a helybeli ref. nők és az alsószaboles-hajduvidéki ref. egyházmegye lelkésznéi tartanak gyülést dr. **Ravasz** Lászlóné, **Makláry** Károlyné, **Fazekas** Lajosné és **Bartha** Lászlóné vezetése mellett, mely alkalommal alakitják meg a Hajduhadházi Ref. Nőszövetséget, valamint az egész alszószaboles-hajduvidéki ref. egyházmegyére kiterjedő Református Lelkésznék Szövetségét. Utána Makláry Károlyné úrhölgy vezetése alatt a tiszántuli ref. egyházkerület esperesnéi tartanak gyülést, mely alkalommal előkészitik az egyházkerület egész területére kiterjedőleg megalakitandó Ref. Lelkésznék Szövetsége megszervezésének módozatait. Öt órakor a Magyar Prot. Irod. Társaság tartja irodalmi műsoros délutánját a ref. templomban. A programban szerepelnek dr. Vasadyné, vitéz Leel Össy Árpád országgyülési képviselő, dr. Ravasz László püspök, Szabo Lajos operaénekes, Szabó Dániel theológus, Bartha László esperes, Árokháty Béla orgonaművész.

Utána közvacsora. Ez ünnepélyre vidékieket is szívesen lát a rendezőség, kiknek ellátásáról 2 P ebéd, illetve 1 P vacsoradíj lefizetése mellett gondoskodik a rendezőség.

Ma vidám vasárnap a Csokonai-Szinházban.

Délután mérsékelt helyárakkal	URILÁNY SZOBÁT KERES	Főszerepben: JURIK ICA.
Este bérletszünetben	JÖJJÖN ELSEJEN!	H. NEMÉNYI LILI

Valamelyiket meg kell nézni!!!

METEOR MÓZI MÜSORA

Vasárnap: „SÁRGA CSIKÓ" magyar film! Csortos, Pethes stb. Előadások: 3—5—7—9 órakor!
Jön! az „UTOLSÓ AKKORD!"

EMERGÉ kerékpárgumi győz!

EMERGÉ

a hozzáértő kerékpáros gumiabroncsa

HIREK

„Az édesanyaföld"

védelmében szenved« egy bizonyos nevü német — mondja az egyik Németországból becsempészett propaganda bélyeg. Egy olyan német »szenved«, aki itt született, akit a magyar független bíróság államellenes tevékenységért büntetett meg. Egyszer ilyen bélyegről hallunk, máskor ugyancsak lézengő német ifjak egyházellenes iratokat terjesztenek. — Jól megy nekük, minden napra van valamely kedves meglepetésük az egykori fegyvertársak jóvoltából. De kérdezem, hogy mit szolna hasonló propagandához a nemzeti és népi életére büszke német nép, ha pl. Keletporoszországban lengyel ifjakat találnának hasonló propaganda eszközökkel? . . .

Erre gondolni se jó.

Mert a német faji egység az szent. A német népi büszkeség szent és sérthetetlen. De a magyar, az szabad préda, — szerintük. Kissé merész, sőt, ha bátrabban meg mernénk mondani, akkor arcátlannak is minősíthetnénk a »propagandának« velünk szemben alkalmazott »trükkjeit«. És azt érezzük, hogy elég volt a hasonló megtiszteltetésekből. — A mi állami és nemzeti életünket ne próbálja senki ellenőrizni és ne kísérleljék meg alászni. Szabad az út, akinek ez a parancs nem tetszik, az mehet. Senkit vissza nem tartunk, hogy elmenjen az eldorádós népi német egység tagjának. De azok, akik itt élnek, akik magyar állampolgároknak vallják magukat, azok ne kísértsék és ne lázítsák a mi édes anyaföldünkkel szemben. Mert ez a föld a mi édes anyaföldünk, a mi hazánk. És aki ezt a hazát bántja, ezt a hazát sérti, s a mi magyar becsületünket kisebbíti, aki a mi biztonságunkat veszélyezteti saját otthonunkban a vendégjog ürügye alatt, az rútul visszaél bizalmunkkal és a törvény legszigorubb kérlelhetetlenségével kell eljárni vele szemben.

sz. r. i.

x **Vidékre és helyben 4 és 6 személyes modern kocsival személyfuvarozást vállalok. Temetési és privát fuvarok óránként 3 pengő. Telefon: éjjel-nappal: 34—37. Nádas.**

Elrendelték egy 70 éves sámsoni asszony holttestének boncolását, mert büncselekményt gyanitanak

A hajdusámsoni csendőrök jelentették a debreceni ügyészségnek, hogy *Zöld* Istvánné, Hegyes Rebeka 70 éves sámsoni tanyai lakost halva találták a lakásán. Az öreg asszony

halántékán széles, kékes színeződést és a lábain is zuzódások okozta kékes színű elváltozásokat észlelt az orvos.

A vizsgálat eddigi adatai szerint bűncselekmény látszik fennforogni és ezért az ügyészségi jelentés alapján dr. Zsögöd Jenő, a vizsgálóbíróság vezetője elrendelte a boncolást és a helyszini kihallgatásokat.

A sámsoni tanyán csendőrök őrzik a holttestet, melyet a törvényszéki orvos boncol majd fel, hogy megállapitsák a halál okát.

A vizsgálóbíró kihallgatja a tanyában lakókat és mindazokat, akik tudnak valamit az öreg asszony utolsó napjairól.

— **Vasárnapi istentiszteleti rend a ref. templomokban.** Nagytemplomban délelőtt 10 órakor dr Farkas Pál, délután 5 órakor Kiss Antal Jenő. Kistemplomban délelőtt 9 órakor Mezey Béla, 11 órakor Nagy István, délután 5 órakor Szenes László. Kossuth uccai templomban délelőtt 10 órakor Baja Mihály, délután 5 órakor Megyeri Béla hh. Árpád téri templomban délelőtt 10 órakor Molnár Ferenc, délután 3 órakor Nagy Sándor. Ispotályi templomban délelőtt 10 órakor Márki Kálmán, délután 5 órakor Kulcsár Dezső. Homokkerti templomban délelőtt 10 órakor Kovács József, délután 5 órakor Hegyi Tibor. Kerekestelepi templomban délelőtt 10 órakor Hegyi Tibor, délután 3 órakor Makkay László. Wolaffkatelepen délután 3 órakor Kovács József. Nyilastelepi templomban délelőtt 10 órakor Kulcsár Ferenc, délután 3 órakor Papp István. Csapókertben délelőtt 10 órakor dr Dancsházy Sándor, délután 3 órakor S. Nagy Pál. Nyulason délelőtt 10 órakor Tamás Ferenc. Szegényházban délelőtt 9 órakor Szenes László. Téglavetőben délután 3 órakor Kovács Árpád. Téglaskertben délelőtt 10 órakor Birinyi János. Lukaházán délelőtt 10 órakor Biró Béla. Horthy kórházban délelőtt 9 órakor dr Lencz Sándor. Szatán délután 3 kor Biró Béla. Nagymacson délelőtt 10 órakor Vári László. Kismacson délután 2 órakor Vári László. Nagyhegyesen délelőtt 9 órakor Rápolthy Árpád. Ondód—Kádárdülőn délelőtt 11 órakor Rápolthy Árpád. Pallagon délelőtt 10 órakor vitéz Szabó Endre. Sámsoni uton délután 3 órakor Farkas Dezső. Hosszupályi uton délelőtt 8 órakor Papp Géza. Pacon délelőtt 10 órakor Papp Géza. Mézeshegyen délután 2 órakor Papp Géza.

x **Szeplő és májfolt ellen** „Rózsa arckenőcs" 1 doboz 1.20 P. Kapható. Jósa és Jóna drogéria. Kossuth utca 6.

— **Vasárnapi miserend a Szent Anna uccai róm. kat. templomban és kápolnákban.** Rendes miserend reggel 6,7, 8, 9 órakor. Fél 10 órakor nagy mise, melyet tart dr Beöthy György apát, szentbeszédet mond Lengyel László s. lelkész. A további szentmisék kezdete 11, háromnegyed 12 és fél 1 órakor. Kápolnákban: Csapókertben Kummergruber Emil, a Katolikus Otthon igazgatója. Homokkertben dr Rassovszky Kálmán piarista tanár Nyilastelepen Kiss László s. lelkész. Auguszta szanatóriumban dr Wittmann Ádám piarista tanár. Hajdusámsonban Novák Gyula s. lelkész. Józsán dr Szabó János. Kösülyszegen dr Lindenberger János apostoli kormányzó. Klinikán Béres Endre. Szent László Kollégiumban dr Hutay Ferenc. Terézianumban dr Kompasz Árpád igazgató.

Az ülő

életmód zavarja az emésztést. Székrekedés a vért beszennyezi. Következménye fej- és derékfájás, aranyér. Önnek is mindig használ a DARMOL

— **Istentiszteletek ideje a gör. szert. róm. kat. templomban.** Reggel 7 órakor reggeli istentisztelet. Délelőtt 8 órakor diákmise. 9 órakor katonamise. 10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet Fekete Lajos s. lelkész mondja. Háromnegyed 12 órakor csendes szentmise. Délután fél 4 órakor rózsafüzérájtatosság. 4 órakor vecsernye, utána szentségimádás. **23-án, pénteken, Szent György vértanu ünnepén** vasárnapi rend.

x **Költöztetést, árufuvarozást** Budapestre legolcsóbban vállal Friedmann fuvarozási vállalat, József kir. herceg ucca 60. szám, (telefon: 29—02).

— **Egyetemi istentiszteleten** ápr. 18-án délelőtt egynegyed 12 órakor a Kollégium oratóriumában igét hirdet **Szele Miklós** vallástanár **„A mammon rabjai"** cimen.

— **Az evangélikus templomban** (Miklós ucca 3. szám) asárnap délelőtt 9 órakor középisk. ifjuság egyházi énekórája. Utána exhortációt tart Labossa Lajos hitoktató lelkész. Délelőtt 10 órakor és este 5 órakor gyülekezeti istentisztelet. Prédikál mindkét alkalommal Böjtös Sándor segédlelkész.

— **Istentiszteletek a baptista imaházban.** A Szappanos uccai imaházban vasárnap délelőtt fél 10-től fél 11 -ig prédikáció, délután 6—8-ig bemeritési ünnepély. Szerdán este 7—8-ig bibliaóra. Pénteken este 7—8-ig imaóra.

x **Orvosi hir.** Dr Rudas Imre v. klinikai orvos rendelőjét Hatvan u. 16. sz. alatt megnyitotta.

— **Dr Szádeczky-Kardoss Tibor** egyetemi professzor a munkabér kérdéséről szóló Egyetemi Népszerü Főiskolai Tanfolyami második előadását április 21-én, most szerdán délután hat órakor tartja meg a Kereskedő Társulat disztermében (Ferenc József ut 8. sz.) (o)

— **Debreceni tanár előadása a rádióban.** Hétfőn délután 5 órakor debreceni iró munkáját fogja közvetiteni a budapesti rádió. **Kardos** Pál zsidó gimnáziumi tanárnak, a debreceni Ady Társaság egyik tisztviselőjének „Hol védjük és hol ne védjük nyelvünk tisztaságát" cimü tanulmánya fog elhangzani.

— **A férfiszabó szakosztály** április hó 19-én, hétfőn este 7 órakor az ipartestület tanácstermében rendkivül fontos ülést tart, amelyre a szakosztály elnöksége ezuton hivja meg a szakosztály tagjait. Tárgy: A vállalati irányárak tárgyalása. A szakosztály elnöksége. (+)

— **Dóczy Jenő hagyatéka.** — A nemrégen elhunyt Dóczy Jenő ny. miniszteri tanácsos feketei, mintegy 16 holdas birtokát három iskolára: a nagykőrösi, sárospataki és a debreceni gimnáziumokra hagyományozta. A végrendelet közjegyzői kihirdetése május 1-én lesz.

— **Ravasz László Debrecenbe érkezik.** Ravasz László református püspök m. kir. titkos tanácsos a jövő héten Debrecenbe érkezik. A magyar reformátusok kiváló szónokpüspökét a Tisza István Tudományos Társaság I. osztálya tudományos érdemei elismeréséül tiszteletbeli tagjává választotta. Ravasz László a napokban értesitette dr. Révész Imrét, a Tisza István Tudományos Társaság I. osztályának elnökét, hogy székfoglaló előadásának megtartása végett csütörtökön Debrecenbe érkezik. Székfoglalójául „Szónoklás és igehirdetés" c. témát választotta a püspök.

Doktorráavatás az egyetemen

Az egyetemen tegnap doktorráavatás volt. Lehoczky Györgyöt a jogtudományok, Rabb Lászlót a bölcsészettudományok, Sámuel Jenöt a Schvarcz Szerénát az orvostudományok doktorává avatták. Az új doktorokhoz dr **Kreiker Aladár** prorektor intézett szép beszédet.

AZ UJ DOKTOROK.

GÁSPÁR JÁNOS DEBRECENI TANÁR 1500 DARAB GYUFASZÁLBÓL KÉSZITETT HEGEDÜJÉVEL.

— **A Magyar Jövő Szövetségben** tömörült iparosérdekképviselet tagjait értesitjük, hogy hétfőn, április 19-én este fél 8 órakor Füvészkert ucca 9. sz. alatt fontos értekezletet tartunk, melyre minden tagunkat feltétlen elvárunk. — Tárgy: a kézmüves kamara. Elnökség. (:)

— **Kóbor kutyák garázdálkodása.** Ifj. Kakucska István 5 éves gyermeket Teleki ucca 84. szám alatti lakost, tegnap este hat órakor a Varga uccán egy kóbor kutya homlokán és felső ajkán megharapta. — Adoba Mária 7 éves kisleányt, Böszörményi út 85. szám alatti lakost ugyancsak megharapta a kutya a Böszörményi úton, ballábszárán. A gyermeket a támadó kutyától megakarta védelmezni Antal Sándorné azonban a kutya öt is megharapta.

Házasságot kötne

budapesti, 2 rendelővel, minden információt kibiró **fogorvos,** (45 éves, elvált) oly szép, finomlelkü hölggyel (lehet elvált, vagy özvegy is), kinek vágya budapesti boldog asszony lenni. Igényem: földbirtok, vagy saját maga fix, nyugdijas állása, esetleg apanageképen benősülés is lehetséges, családjának vállalkozásába, gyárvállalatába. — Bizalommal megirt (fényképes) választ a legtitoktartóbban megőrzöm. Leveleket »Sursum Corda« jeligére **Blockner J. hirdetőirodába, Budapest, Vilmos császár út 33. kérek.**

X Tartós hullámokat nálam csináltasson. Haja molyos és töredezett nem lesz. Hajfestés minden árnyalatban. Kozmetika. Olaj kezelések. KOMÁROMINÉ. Bikabérház (Telefon: 19-56).

— **Egy hónapi fogház az ingatlan 24-ed részének elvonása miatt.** Görömbey Béla miskolci lakost a bíróság arra kötelezte, hogy dr Gedeon István ügyvéd kezéhez 235 pengőt fizessen le. Görömbey közben átruházta apósára, Szarka Dániel sajószentpéteri lakosra Sátoraljaujhelyen lévő ingatlanát, melynek csak egy 24-ede illete csak meg őt, mely öt és negyed négyszögölet tett ki. Emiatt Görömbeyt hitelsértés vétsége címen egy hónapi felfüggesztett fogházra ítélték, — míg az apóst felmentették a vád alól. A debreceni tábla most a felfüggesztést mellőzte, Szarka felmentését helybenhagyta.

— **A NEKTÁR Méhészeti Egyesület** április 22-én hat órakor a Máv. Irodasegédtisztek Otthonában (Cegléd ucca 20.) előadást tart a ragályos költésrothadásról. Mind azon tagtársak megjelenését kérjük, kik körzeti ellenőri igazolványra igényt tartanak. Elnökség. (:)

— **Megesonkitották a lakodalom után.** Atány, hevesmegyei községben Gönczi Sándor 49 éves kondást, aki tanyai lakodalomból hazafelé ment, útközben megtámadták, összekötözték és borzalmasan megesonkitották. — Gönczit eszméletlenül találták meg a járókelők és haldokolva szállitották be a gyöngyösi kórházba.

A nagyrábéi tánciskola záróünnepélyének bálnyitó magyarszólós csoportja. (Foto: Kémeri Nagy, Kaba).

Az esztári levente egyesület műkedvelői előadták a „Piros bugyelárist"-t.

— **Kérjük** az 1926—1927 évben a Dóczi leánygimnázium IV. A.' osztályának volt növendékeit, hogy tizéves találkozóra május hó másodikán, délután 4 órakor a régi Dóczi udvarán összegyülni sziveskedjenek. Kaszás Ilonka, Cegléd ucca 8.. — Weszprémy Kató, Bethlen ucca 35. (o)

— **A Nemzeti Ujság főszerkesztője kormányfőtanácsosi címet kapott.** A kormányzó a m. kir. miniszterelnök előterjesztésére dr Tóth Lászlónak a Nemzeti Ujság főszerkesztőjének és Hivatal Józsefnek, a Katolikus Irók és Hirlapirók Országos Pázmány Egyesülete ügyvezető igazgatójának a hazai katolikus sajtó terén szerzett érdemeik elismeréséül a m. kir. kormányfőtanácsosi címet adományozta.

— **Halálos autógázolás — felmentéssel.** Az elmúlt év novemberében Mandel István beregsurányi földbirtokos autójával — amit maga vezetett — Debrecenből Nyíregyháza felé tartott Ujfehértón a vásártér mellett egy kerékpárossal találkozott szembe, akit ki akarta kerülni. Szilágyi Sándorné 71 éves asszonyt elgázolta. Mandel az asszonyt nyomban a kocsijára emelte, hogy orvoshoz vigye, de még mielőtt odaértek volna, Szilágyiné kiszenvedett. Az ügyészség gondatlanságból okozott emberölés vétsége címén emelt vádat Mandel ellen, amiért tegnap délelőtt kellett számot adnia a nyíregyházi törvényszéken. Mandel azzal védekezett, hogy a gázolásért sem felelősség, sem gondatlanság nem terheli, mert Szilágyiné valósággal aláugrott az autójának. Ezzel szemben a csendőri jelentés azt állapította meg, hogy Mandel a megengedettnél jóval gyorsabban haladt és a csúszós úton nem volt ura a gépének, nem tudta azt lefékezni és ez idézte elő a szerencsétlenséget. A tanúk közül dr Naményi Gyula felsőkereskedelmi iskola tanára és dr Kólya Sándor debreceni lapigazgató, akik közvetlenül a gázoló autó mögött haladtak gépkocsin, szemtanúi voltak a gázolásnak és valósággal rekonstruálták a szerencsétlenség lefolyását. Előadták, hogy Mandel lassan hajtott és mindenképpen el akarta kerülni a gázolást, amelynek Szilágyiné maga volt az oka. A bíróság a vádlottat felmentette.

— **Dr Juhász Nagy Sándor,** a debreceni egyház főjegyzője ma, vasárnap délután hat órakor a kollégium disztermében előadást tart a Szent István-nap megünnepléséről. A templomegyesület tisztelettel hiv meg mindenkit. Belépődij nincs. (o)

— **Baumgarten-dijas iró a Csokonai Körben.** Fiatal irók nagysikerü bemutatása után a Csokonai Kör a modern francia irodalom legnagyobb alakjával, Prousttal kiván foglalkozni. A Proust-ülés április 25-én, vasárnap délután lesz Proustról, akinek világirodalmi jelentősége most van kibontakozóban, legélesebb magyar meglátója, fordítója, Gyergyai Albert Baumgarten-dijas iró fog felolvasni. (:)

Budapesten hódító lesz!
Csináltasson
„VIENNA" chemiai tartós hullámot
Quint hölgyfodrász szalonban, Budapest, Rákóczi út 40. (Corvinnal szemben. Hajfestés, kozmetika — Fiók Siófokon.

DEBRECENI TERMÉNY- ÉS TAKARMÁNYPIACI ÁRAK.

Búza 19.00—19.50, rozs 19.00—19.50, árpa 13.60—14.20, tengeri 9.60—10.20, zab 13.50—14.50, lucerna 5.0 5.50, széna 3.40—4.50, bükköny 3.00—3.20, here 3.20—4.50, szalma 1.30—1.50, cukorrépa 1.50—1.70, takarmány réna 1.00—1.10 fillér mázsánként.

ANYAKÖNYVI HIREK

Születések: Pikó Mihály napsz., fiu Mihály. Fazekas Károly MÁV mérnök, leány Katalin. Lévai Benedek fm., leány Katalin.

Halálozások: Horváth Erzsébet róm. kat. 47 éves, Lorántffy u. 19. Király Katalin ref. 19 hónapos, Hajó u. 8. Hevesi Imre gör. kat. 49 éves, Teleki u. 8. Unger Géza róm. kat. 45 éves, Abaújszántó. Biró István ref. 6 éves, Pósa u. 52. Szegi Sándor ref. 53 éves, Kisújszállás. Nyers Jánosné róm. kat. 32 éves, Hajdúdorog. Opre Erzsébet gör. kat. 10 hónapos, Pesti u. 4. Berkes Kálmánné róm. kat. 35 éves, Hajdúböszörmény.

— **Fényképpályázat.** Budapest székesfőváros által hirdetett 1937. évi Idegenforgalmi fényképpályázat feltételei és jelentkezési ivei megtudhatók és kaphatók Springer József fotoszaküzletében a főuccán. 50 értékes dij. Első dij 400.—, második dij 250.—, harmadij 150.— pengő. Pályázni lehet budapesti és magyarországi idegenforgalmi propaganda céljára alkalmas bármely fényképpel. (:)

GYÁSZ ROVAT

Özv. Molnár Jánosné 90 éves, temetése vasárnap délután félnégy órakor II. b. teremből a róm. kat. egyházi beszentelés után. Lakás: Beresényi ucca 73. Gyászolják: gyermekei és unokái. Csurka Kegyelet temetkezési vállalat végzi, Dégenfeld tér 2.

Kövér Sándor hentes és mészáros 61 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap négy órakor lesz a Köztemetőben. Lakás: Sipos u. 6.

Cseschia Péterné Kiss Zsófia 74 éves korában elhunyt. Temetése hétfőn félnégykor lesz a Köztemetőben. Lakás Kassai ut 29.

Unger Géza m. kir. birósági végrehajtó életének 45. évében meghalt. Temetése vasárnap délután 3 órakor lesz a Köztemetőben a Dankó cég rendezésében.

Ferenczy Lajosné P. Kovács Zsuzsánna életének 46-ik évében elhunyt. Temetése vasárnap délután 4 órakor lesz a Köztemető 2 Á. ravatalozóteréből a református egyház szertartása szerint. Az elhunytban Ferenczy Lajos polgári biztos feleségét gyászolja. Lakás: Vasváry Pál ucca 21. A temetést Fehértói temetkezési vállalata rendezi.

Köszönetnyilvánitás. Mindazon rokonainknak, ismerőseinknek, kik felejthetetlen drága jó édesanyánk, nagymamánk, özv. Molnár Józsefné szül. Alföldy Mária elhunytával irt bánatunkban részvéttel voltak, temetésén megjelentek, ravatalára koszorut, virágot helyeztek, ezuton mondunk hálás köszönetet. **A gyászoló család.**

Köszönetnyilvánitás. Nagyon szeretett feleségem, édesanyánk elhunytával ért bánatunkban részvéttel osztozó rokonainknak, barátainknak ismerőseinknek, valamint a Horthy dalárda tagjainak a temetésen való közremüködéséért ezuton mondunk köszönetet. **Demeter Sámuel és gyermekei.**

Köszönetnyilvánitás. Köszönetet mondok mindazon rokonainknak, ismerőseinknek, kik felejthetetlen feleségem elhunytával ért nagy bánatomban részvéttel voltak, temetésén megjelentek, ravatalára koszorut, virágot helyeztek. **Szabó István.** Lakás: Böszörményi ut 4.

— **Megrögzött székrekedésnél és annak mindenféle káros következményeinél a gyomorbélcsatornát** reggelenként felkeléskor egy pohár természetes **Ferenc József** keserüvíz alaposan kitisztitja, az emésztést és az anyagcserét előmozditja, a vérkeringést megélénkíti s kellemes közérzetet és fokozott életkedvet teremt. Az orvosok ajánlják.

— **Az Országos Ügyvédszövetség debreceni osztálya** április 20-án, kedden este 6 órakor tartja rendes heti összejövetelét, melyen dr Kováts Béla Arthur, az ügyvédi kamara titkára tart előadást az uj ügyvédi rendtartásról. (+)

— **Egy kerékpáros leány hátrafelé nézve beszélgetett és elütött egy gyereket.** Friedmann Helén 26 éves ricsei leány kerékpározás közben hátrafelé nézve beszélgetett Zucker Bernáttal, közben a kerékpár a gyalogjáróra futott és valósaggal ráment Körmendi Ida kisleányra, aki ennek következtében agyrázkódást is szenvedett. A debreceni tábla most helybenhagyta a gondatlanságból okozott súlyos testisértés vétsége miatt 30 pengőre ítélt Friedmann Helén büntetését.

— **Még az állatorvos sem tudta, hogy a csikó mennyire beteg.** Tar Imre 65 éves sámsoni földmunkás és özv. Ludmány Sándorné szül. Hetei Mária ottani gazdálkodó állottak tegnap a debreceni tábla előtt csalással vádolva. Tar a vád szerint eladta az özvegy beteg csikóját ifj. Murvai Imrének, a betegség elhallgatásával és a csikó elhullott másnapra. A tábla helybenhagyta az elsőfokú felmentő ítéletet, mert az állatorvosok sem tudták kezdetben megállapitani, hogy a csikó szavatossági hibában szenved, igy a vádlottak sem tudhatták azt. Az ítélet jogerős.

Nyilatkozat egy járásbirósági tárgyalásról

Tegnapi számunkban hirt adtunk egy járásbirósági tárgyalásról. Az ügyben szereplő debreceni igazgató-tanitó ezzel kapcsolatban a következő nyilatkozatot küldte be lapunkhoz:

1. Nem igaz, hogy azt mondottam a kalauznak, „maga marha, miért nem tart magánál elég aprópénzt„. Hanem az igazság ez: 8 órakor felszálltam a villamosra s jegyet kértem a nagyerdei fürdőbe. A kezemben volt a tizpengős. A „derék kalauz" elvette a pénzt s ezután mondta, hogy nem tud visszaadni. Én azonnal kértem vissza a pénzt, mondván hogy leszállok a legközelebbi megállónál. A jelenlevő ellenőr utasította a „derék kalauzt", hogy váltsa fel a pénzt. Nem sikerült a váltás. Ismét kértem vissza a pénzt. A kalauz nem adta vissza. Mikor azt mondtam, hogy nincs nálam pénz a fürdés költségeire, azt mondta, menjek ki az állomáshoz ott visszaadnak. Felháborodva, ideges is voltam, mert a feleségemmel megegyeztünk, hogy 10 órakor istentiszteletre megyünk, igy szóltam el magamat: „marha, én nem az állomáshoz, hanem a fürdőbe akarok menni".

2. Nem igaz az, hogy „Nem olyan nagy sértés az, ha valakit marhának titulálnak. Nekünk van egy asztaltársaságunk, kártyázunk, vitatkozunk, borozgatunk és számtalanszor előfordul, hogy azt mondjuk egymásnak: marha. Még eddig egyikünk sem jelentette fel a másikat ezért".

Az igazság ez: A birósági tárgyaláson azt mondottam, hogy nem volt szándékom sérteni. Szavamjárása ez a szó. Van egy társaságunk, ahol röpköd ez a kifejezés. Kártyázásról, vitatkozásról, borozgatásról szó sem volt a birósági tárgyaláson.

(Aláirás).

x **Gyomorsavtúltengés, gyomorfekély ellen csak „Hajduint"** használjon, hatása biztos, ize kellemes. — Ajánlják orvosok, betegek. Készíti: Sztankay gyógyszertár, Debrecen.

— **Felakasztotta magát.** A zsákai csendőrség jelenti, hogy Fülöp István gazdasági cseléd a furtai határban Kovács Károly istállójában felakasztotta magát és meghalt. Öngyilkosságának oka ismeretlen.

„KIS PIPA"

Ha belépek éjféltájban
a „Kis Pipa" ajtaján,
bűfelejtő nótára gyujt
mosolygósan hét cigány.
Hitelezzen János Bátyám
kérem elsejére,
Hadd mulassak s azt a hütlent
kikacagjam, elfeledjem végre...

Ha kinézek hajnaltájban
A „Kis Pipa" ablakán,
szivettépő hallgatóba
kezd most újra a cigány.
(Hej) Eresszen le János Bátyám
inkább a pincébe,
ottan — tudom — elfelejtem,
vagy meghasad vérző szivem érte...

* A vers irója nem nevezi meg magát, de annak, aki legjobban megzenésiti, öt liter tokaji bort küld. A pályázat határideje június 15. A megzenésitett szöveget lapunk szerkesztőségébe kell beküldeni „Kis Pipa" jeligére.

szövet közvetlen a gyárból
Frunkhahn
IV. Prohászka Ottokár-u 8
VI. Teréz-körut 8.
VIDÉKRŐL MÉG MA KÉRJE SZÖVETMINTÁINKAT!
Gyártelep:
BUDAPEST, XI., LENKE UT 117.

— **Lótenyésztők figyelmébe.** A csendőrség lóvásárló bizottsága április 22-én, csütörtökön délelőtt délelőtt a debreceni lóvásártéren, 23-án, pénteken pedig délelőtt 8 órakor a hortobágyi csárdánál három és félévestől 7 éves korig lovakat vásárol. (o)

HIRDETMÉNY. A köntösgáti északi, a köntösgáti déli és a fűzfacsószházi csordajárásra hajtócédulák folyó évi április hó 18-tól hétfőtől válthatók ki a számvevőségnél (Városháza I. em. 19. számú szoba) és pedig: április 19-én hétfőn a fűzfacsószházi, április 20-án, kedden a köntösgáti északi és április 21-én szerdán a köntösgáti déli legelőre. Ezeken a napokon mindenki csak egy tehénre válthat hajtócédulát. Április 22-től kezdve azonban, ha a létszám be nem telt, bármelyik csordajárásra bárki válthat több tehénre is hajtócédulát. A legelőbér a hajtócédula kiváltásakor előre egy összegben fizetendő és pedig a köntösgáti északi, valamint a fűzfacsószházi legelőre tehenenként 35 pengő, a köntösgáti déli legelőre pedig, miután ehhez 15 hold újabb terület csatoltatott, tehenenként 40 pengő. Ebből a 40 pengőből azonban, ha a 139 darab tehénlétszám kitelik, a város 5—5 pengőt visszaad. Amennyiben a 139 létszám nem lesz meg, de 121 darabnál több tehenet hajtanak ki a köntösgáti déli legelőre, az aránylagos összeget fizeti vissza a város a hajtócédula váltásakor tulajdonosnak mondott részére, vagyis azt az összegt, ami a 139x35 P-n, összesen 4865 pengőn felül maradó összegből egy-egy tehénre aránylagosan esik. Legelőbérvisszatérités az esetben sem jár, ha a kihajtott tehén bármilyen kevés ideig legel. Kihajtás mindhárom legelőre április hó 22-én, csütörtökön. Debrecen 1937. április 17. Polgármester.

Olcsó fűszer ajánlat

	Fillér
1 kg matt rizs	68
1 kg libamáj bab	28
1 kg törmelék borsó	28
1 kg köleskása pesti 1-es	32
1 kg árpakása nagyszemű	32
10 dkg csokoládé dragée	22
10 dkg főző csokoládé	28
½ kg kakaópor	120
¼ kg mazsola	34
¼ kg aranysárga mazsola	60
¼ kg diobél feles szemü	60
¼ kg mogyoróbél kerassundi	90
1 liter kokadi bor	38
1 liter cseméi rizling	46
1 liter rajnai ó rizling	52
1 kg virág méz tiszta	104

és mindenféle füszeráruk a legolcsóbb árakban kaphatók

Grünberger és Glück
Csapo ucca 18.
Wiener házban.

HASZONBÉRBEADÁS

Vámospércs község tulajdonát képező, a községtől és vasut állomástól cca 3 kilométerre fekvő 540 hold ingatlan 1937 október hó elsején kezdődő 6 évre, folyó évi április hó 30. napján délelőtt fél 10 órakor Vámospércs községházánál megtartandó nyilvános árverésen haszonbérbe fog adatni. Árverési feltételek megtekinthető a főjegyzői irodában a hivatalos órák alatt.

Vámospércs, 1937 március 12.

Hentes Sándor sk. főjegyző.

HIRDETMÉNY. Értesitem Debrecen sz. kir. város jószágtartó és tarka tenyészállatot nevelő gazdáit, hogy a tűzfacsószházi és a köntösgáti csordák részére szükséges bikákat folyó évi április hó 20-án vásárolom meg. Akiknek fajtiszta piros-tarka, kifogástalan minőségü, lehetőleg törzskönyvezett bikája van eladó, az a fenti időre állitsa azt elő a Baromvásártér mérlegháza elé. Debrecen, 1937. evi április hó 17. Polgármester.

Debrecen sz. kir. város adóhivatala 16.500—1937 aü. **Hirdetmény.** Közhirré teszi a városi adóhivatal, — hogy a m. kir. pénzügyminiszter úr az 1933 évi 52.700—VII. számú rendelete folytán azon adózók, akiknek négynél több gyermekük van, s a jövedelemadónak azok miatt nem alanyai, mert ezer pengőt elérő tiszta jövedelmük nincs, illetve 25.000 pengőt elérő tiszta vagyonuk nincs, a terhükre előirt föld, ház, általános kereseti adó, valamint az ezek után járó állami törvényhatósági és egyéb községi adókból az ötödik és azon felüli adómérséklés iránti igény megállapitása az érdekeltek bejelentése folytán történik meg. Felhívja a városi adóhivatal az érdekeltek adózókat arra, **hogy ez évi április hó végéig** adómérséklés iránti igényüket **a városi adóhivatalnál, I. emelet 16. számú szobában** jelentsék be, s ez alkalommal igazoljak azt, hogy háztartásukban hány önálló keresettel nem biró törvényes törvényesitett, mostoha, vagy örök be fogadott gyermek, illetve unoka van. A bejelentés ezen körülmények frásbeli felsorolásával történik és a benyujtás alkalmával a bejelentő lappal igazolandó az a körülmény, hogy a bejelentővel egy háztartásban él és születési bizonyitvány, a keresztelési jegy, vagy iskolai értesitővel a gyermek életbenlétele. Azok, akik fenti bejelentésnek április hó végéig eleget tesznek, az adómérséklési kedvezményben ez évi január 1-től számitott egy évi időre részesülnek. Városi adóhivatal.

Mátkapároknak és ujházasoknak

Sok szerencsét kívánnak legolcsóbb beszerzési helyeink:

NŐIRUHÁK, KABÁTOK a legolcsóbban kaphatók GRÓSZ JENŐ DIVATÁRUHÁZÁBAN, PIAC-UTCA 51.

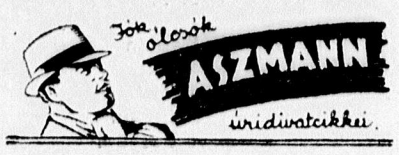

Jók, olcsók ASZMANN ivridivatcikkei.

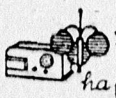

Fényt és hangulatot vesz otthonába, ha GULYÁS CSILLÁR- RÁDIÓ SZAKÜZLETÉBŐL VÁSÁROL PIAC-U. 59. TELEFON: 32-19

ILLATSZERT kölnit, pudert, PAPP LAJOS illatszertárából Kossuth-u. 1.

Hentesárut, csemegéket, sajtokat, borokat ESZTERHÁZYNÁL PIAC-U. 30.

Piac-u. 37. Ajándéktárgyak különlegességek Magolcsai Nagy Sándornál

GOMBÓT! Mindent megtalál KONTSEK KORNÉL divatházában KOSSUTH-U. 1.

Művészi fényképek Ízlésesen berendezett otthonban, takarékosság kényelemben is TŐKÉS ILONA MŰTERMÉBEN CSAPÓ-U. 1.

BÉRAUTÓT elegáns kocsit eljegyzésre, esküvői kirándulásra SZIKSZAYTÓL rendelhet. FERENC JÓZSEF UT 42. TELEFON: 12-45

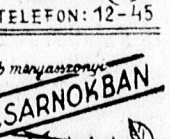

Legízlésesebb menyasszonyi és alkalmi csokrok ROZSA VIRÁGCSARNOKBAN Kossuth-u. 3.

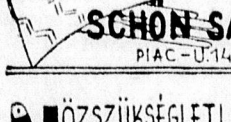

KEZTYÜT FÜZÖTT SCHÖN SÁNDORTÓL PIAC-U. 14. CSAPÓ-U. SAROK

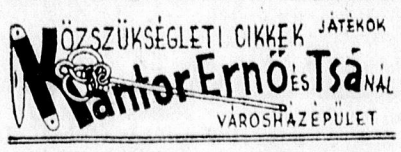

KÖZSZÜKSÉGLETI CIKKEK JÁTÉKOK Kántor Ernő és Tsa NÁL VÁROSHÁZÉPÜLET

LEGNAGYOBB Uridivat és kalapraktár WERNER PIAC-U. 70.

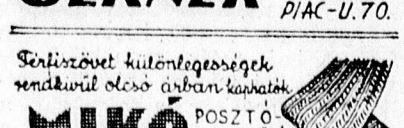

Férfiszövet különlegességek rendkívül olcsó árban kaphatók MIKÓ POSZTÓ- KERESKEDÉSÉNEL PIAC-U. 4.

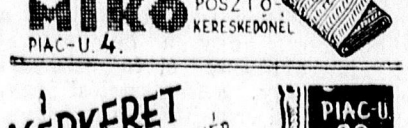

KÉPKERET SZENTKÉP KERETEZŐBOLTBAN PIAC-U. 89.

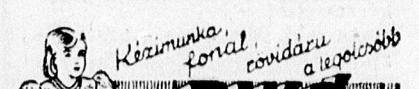

Kézimunka, fonal, cipőáru a legolcsóbb PIKÓnál KOSSUTH-U. 4.

Szántó Zsigmond kárpitosmester bútorcsarnoka Piac-u. 81.

Legszebb esküvői és alkalmi frizurák RAMMINGERNÉL SZENT ANNA-U. 10.

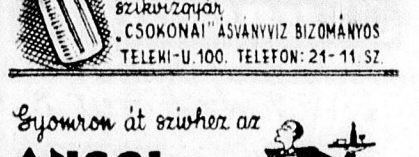

SZLIUKA ISTVÁN szikvizgyár „CSOKONAI" ÁSVÁNYVIZ BIZOMÁNYOS TELEKI-U. 100. TELEFON: 21-11 SZ.

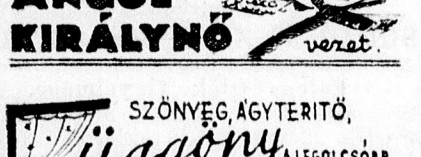

Gyomron át szívhez az ANGOL KIRÁLYNŐ vezet.

SZŐNYEG, ÁGYTERITŐ, Függöny A LEGOLCSÓBB HORN REZSŐNÉL KOSSUTH-U. 19.

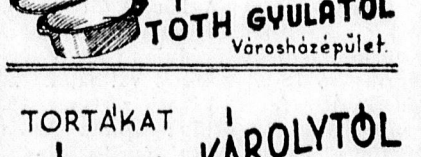

KONYHAEDÉNYEKET TÓTH GYULÁTÓL Városházépület.

TORTÁKAT SANTHA KÁROLYTÓL HATVAN-U. 1.

Fűszer-, gyarmatáru és háztartási cikkek KONTSEK GÉZÁNÁL

JEGYGYŰRŰK, JEGYEKSZEREK legnagyobb választékban HALÁSZ ékszerésznél

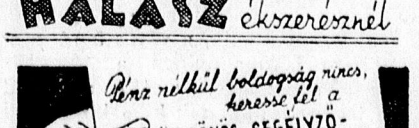

Pénz nélkül boldogság nincs, keresse fel a KÖLCSÖNÖS SEGÉLYZŐ- EGYLETET KOSSUTH-U. 8.

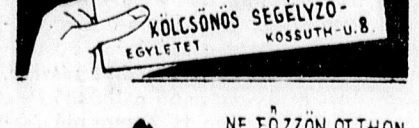

NE FŐZZÖN OTTHON olcsóbb, ízletesebb a SZABÓ FÉLE MAGYAR KONYHA - SAS-UTCA 3.

Mint egy nagyáruházban, nálunk mindent megtalál.

SPORT

A vasárnapi sportmüsor

Debrecenben négyes mérkőzés lesz egy pályán, a vasútas sporttelepen. — Lesz bajnoki futballmérkőzés bőven, látástól vakulásig láthat meccseket a mélyenisztelt közönség — filléres árakért.

Féltizenegy órakor DVSC II—DEAC II. másodosztályú bajnoki, vezeti: Váradi Sándor. A jó és élen álló vasútas győzelme várható.

Félegy órakor DMTE—BUSE, vezeti Debreczeni. Pillanatnyilag a BUSE áll legjobban s ha győz, megerősíti reményeit az elsőosztályba való visszajutásra. Ha a DMTE veszt, kiesik az élen állók küzdelméből. Döntetlen várható.

Félháromkor: DVSC—Nagykállói SE, vezeti: dr Kiss Gábor. Az nem vitás, hogy a DVSC fog győzni, kérdés csak az, hány góllal.

Félöt órakor Villanygyár—Textil, vezeti dr Nagy Zsolt. A forduló legérdekesebb mérkőzése. A Villanygyár vezet a bajnokságban, de előnye két pontra csökkent s most már minden mérkőzésnek, minden adott és kapott gólnak különös jelentősége van. — A Textil feltelé ivelő formát mutat s veszélyes együttes, ha nem vigyáz a Villanygyár — már vasárnap fucc lehet. De most a DVSE győzelme várható, ha küzdelem után is.

Vidéken: Nyíregyházán a DEAC játszik az NyVSC-vel, nem sok győzelmi eséllyel. Vezeti: Takács. Nyírbátorban a Báthori SE a DKASE csapatával játszik és győzni is fog a honi csapat, vezeti Krémer. Püspökladányban a PMÁV az NyKISE-t téríti két vállra bizonyára két—három góllal, vezeti: Schvéd, míg Mátészalkán az MTK a favorit, a Karcagi MOVE ellen, vezeti: Staub. — Berettyóújfalun ban a Bihari Turul meg is verheti a NyTVE-t, vezeti: Kovács L.

A II. osztályban: Derecskén a MOVE a Bihari Turul II. ellen játszik, vezeti Farkas Iván. — Polgáron a PIAC—MTK II. vezeti: Stuiber. Nyíregyházán NyVSC II—MVTE, vezeti: Weiszhauss.

A Bocskai a Hungária ellen

A Bocskai vasárnap a Hungária úti pályán — amely most ünnepli fennállásának 25 éves jubileumát — a Hungária ellen játszik. A bajnokcsapat s most is a bajnokság élén álló Hungária ellen csak nagy bravurral szerezhet pontot a Bocskai s erre képesnek is tartjuk, ha jól játszik. — Reálisan azonban inkább a Hungaria győzelme várható. Alig egy hónapja, hogy találkozott a két csapat — akkor az elmaradt őszi mérkőzést játszották le), akkor a Hungária nyert 4:1 arányban, bár akkor Janzsó, Berecz hiányzott, Vágó sérült volt. Most Janzsó ujra sérült, de Gyulai jobb helyettes és Berecz is játszik, ha nem is a régi még. Igy látszólag kellemesebb és kedvezőbb körülmények között veszi fel a harcot a Bocskainak a turán összeszokott csapata, de kérdés, fáradt-e a csapat, nem-e hagy ki egy pár játékos, elsősorban a kapus és a szerencsével hogyan állanak, mert a Hungária—Fortuna kegyeltje. S a játékvezető Ujvári oly jó lesz-e, mint Debrecenben Ujpest ellen? Sok a kérdőjel, amelyre feleletet várhatunk vasárnap félöt órától. A Bocskai szombaton felutazott Pestre, Kósa, Gyulai, Vágó, Palotás, Boross, Belcsik, Hajas Berecz, Teleki, Finta, Takács és tartalékunk Kemény.

Előtte Ferencváros—Budafok. — A Szeged a Budai 11 ellen játszik, a Phöbus a Kispest ellen, a Haladás az Elektromos ellen, az Ujpest a Nemzeti ellen.

KISOK BAJNOKI.

Debreceni Kereskedelmi—Tanítóképezde 2:1 (1:0). A két vereten csapat találkozása élénk érdeklődés mellett folyt le Misky Károly játékvezetése mellett. Erős, kemény, izgalmas mérkőzés. A vezetést a kereskedelmi szerzi meg Bihari révén. Lőrinc egyenlít, a győztes gólt is Bihari lőtte. Győzelmével a bajnokság favoritja a Kereskedelmi Iskola lett.

ACZÉL IMRÉT

az uszósport ismert vezetőjét családi öröm érte, felesége tegnap egészséges fiúgyermeknek adott életet. Az újszülött neve Aczél Tamás, ki reménybeli leg ifjú apja nyomdokain haladva, annakidején az úszósportnak egyik büszkesége lesz. Aczél Imrének szívesen gratulálnak a családi esemény alkalmából.

ATLETIKA.

A MASz keleti kerülete április 25-én délután három órakor a DEAC pályán kerületi senior és ifjúsági versenyt rendez.

Debreceni ref. gimn. I C.—Állami gimnázium III. alsó 6:5 (4:2). Góllövők: Várady II. Habzsada, Herbály és aGyalya.

Debrecen ref. gimn. I. C.—Piarista gimn. I. B. 2:0 (1:0) Góllövő: Várady II.

SKÓT VÁLOGATOTT—ANGOL VÁLOGATOTT 3:1.

Szombaton délután a Hampden parkban 150 ezer főnyi közönség előtt bonyolították le a 61 angol—skót válogatott labdarugómérkőzést, amelyet a skótok nagy esőben 3:1 (0:1) arányban nyertek meg. Az eddigi mérkőzések közül Skócia 28-at, Anglia pedig 18-at nyert meg. A többi döntetlenül végződött.

A DEBRECENI VASUTAS SPORT CLUB

kerékpárosszakosztálya, a vasárnapi szép verseny után ma ujból megrendezi tehetségkutató házi versenyét. Indulás a hajdúhadházi országút vámházától délután 2 órakor. Táv 60 km. Nevezés ugyanott félkettő órakor. Az elmult vasárnap legjobb idejét Fási Péter és Szabó István futották, akik a 60 kilométert egy óra 49 perc alatt tették meg. A mai versenyen már el fog indulni Horváth János is, aki bár még ifjúsági versenyző, már versenyeket nyert a mulában.

Ezen verseny előkészítője és válogatója lesz a Budapesten tartandó május másodiki országos országúti versenyre és már ezért is nivósnak igérkezik. Tehetségkutató versenyen minden olyan kerékpáros elindulhat, aki még nem tagja valamely kerékpáros egyesületnek.

ORSZÁGOS SERTÉSVÁSÁR

A sertéspiacon a felhajtás kövér sertésben 159 volt, eladtak 150-et. Sovány sertésből felhajtottak 459 darabot, eladtak 424-et. Hizlalóbeli nehéz sertés ára: 108—110, középnehéz 104—108, szedett nehéz 100—104, középnehéz 92—100, könnyü 88—92, hussertés 95—100, sovány koca: 95—105, süldő 110—130, választott malac párja 24—26 P. Az irányzat igen lanyha volt.

A Juhvásár régen nem volt olyan gyenge, mint most. Felhajtottak 529 darabot, eladtak 437-et. Anyajuh párja 60—80 pengő. Más vásárokra ezrével hordták fel a juhokat az előző években.

A szolnoki rém debreceni áldozatáról beszélnek ismerősei

A meggyilkolt Győri Anna debreceni életének nyomában

A legkülönösebb út: egy meghalt ember nyomait járni. Megkeresni azt, ami valakiből a síron túl megmarad, esztendők távolából is... egy elejtett mosoly, amire még emlékeznek akkor is, mikor gazdája már régen halálbadermedt arccal alussza azt a bizonyos álmot, melyet „öröknek" neveznek.

Ami az emberből a halálon túl megmarad.

Ezt a különös utat jártam a napokban, mikor Győri Annának, a szolnoki gyilkos által megölt debreceni származású pincérlánynak ebben a városban elmaradt nyomait kutattam fel.

Érdekes volt, szinte izgalmasan érdekes... Szegény Győri Anna két méter mélységben a föld alatt fekszik már hónapok óta. És én egymásután bukkantam rá életének Debrecenben maradt foszlányaira.

A BEJELENTŐHIVATALBAN...

Az első út a bejelentőhivatalba visz. Keressük a beporosodott, félretett lapok között Győri Anna adatait...

„Holt anyag." Így hívják a bejelentő hivatalban azt a tömeg bejelentőlapot, mely már idejét multa. Tulajdonosa, vagy más városba költözött, vagy még annál is messzebb... Mint Győri Anna.

Többen is vannak hasonló nevűek. Nehezen ássuk elő a még élő, lüktető vérrel, fiatal testtel a tavaszban szaladgáló 21 éves Győri Annák közül őt, aki után senki nem érdeklődött egész életén keresztül, míg most egy tragikus gyilkosság szomorú szenzációja elénk időbentelte alakját... Ha életben marad — sohasem tudjuk meg, hogy létezett...

Most pedig egy buta véletlen, egy gyilkosság vérglóriás eseményének középpontjában élénk méred, ahogy elment 21 évvel. Itt élt ő is a százhuszezer lakosú vávrosban... Együtt dobbant bele szíve a többiekével a tavaszi alkonyatba. Nem ismertük, hírét sem hallottuk. Meg kellett halnia, egy gyilkosnak nyakára fonódó kemény ujjai alatt, hogy észrevegyük azt, hogy létezett valamikor.

Ez a halálutáni élet.

A HÁZ, AHOL LAKOTT...

Végig megyünk a Bethlen utcán. A házban, ahol lakott öt esztendővel ezelőtt, még emlékeznek rá... Egyik lakó felsikolt, mikor meghallja, hogy milyen véget ért „az Anna". Nem részvéttel, inkább valami kegyetlen borzongásával az ujság-vágynak... szenzációt szimatolóan.

Aztán megered a szó... Kopog monoton egyhanguságga, mint az őszi eső cseppjei... Később meglágyul a hang, mely kezdetben hideg és részvétlen volt... Emlékek forrósítják át... emlékek Annáról, aki nincsen már... De ilt járt meztelen lábán kis házi papucsaj az udvarban. Naponta meghuzta a sarokban álló kutat... Jókedvű kacagása végigesilingelt a szobák között. Most már olyan a beszélő asszony hangja, mint a kályha duruzsolása...

— Jó lány volt az Anna... Virgonc, szeleburdi... Mindig nevetett... Hogy ilyen fiatalon kellett meghalnia...

A másik nő is közbeszól...

— Már akkor kicsit könnyelmű volt. Még alig cseperedett fel, fiuk kisérgették. Persze ez olyan ártatlan gyerekhistória volt. És szép lány volt Anna. Engem nagyon szeretett. Innen Debrecenből Pestre ment. Akkor tizenhat éves lehetett. Még írt is két, vagy három lapot. Mindjárt elökeresem.

Hosszú percekbe telik, míg elökerül a lapok közül egy. Egyszerű budapesti tájkép, a Halászbástyával. Rajta pár soros, sablonos üdvözlet. Vékony vonalakból álló, szálkásbetüs irás... Ahogy nézem, a sorok fölött látom Győri Anna kicsit kövéres kezét... Aztán kinő az egész alakja képzeletemben, ahogy az egykori szomszédok leírják... Magas, kicsit molett alakja, szőke haja és nagy fehér nyaka, mellyel hágyadtan hajolt oda a gyilkoshoz... Azt hitte, hogy megakarja ölelni, mikor megfojtotta.

Ölelés helyett — ölés... Gyilkosság. Így halt meg Győri Anna, akinek meg kellett halnia ahhoz, hogy én és rajtam kivül néhányezer ember észre vegyük azt, hogy élt. Amig meg volt, dolgozott, szeretett, csókolt: nem érdekelt. Most már fél napja járok utána, hogy riportot irjak róla.

AZ ANNA FLÖRTJE...

— Aztán telszik tudni ki tudna még Annáról sokat beszélni? — mondja az egyik asszony. — Sándor..., az Anna flörtje... Azzal nagyon szerették egymást. A fiú nem is akarta, hogy elmenjen... de azután három év multva megnősült... De azért még emlékszik rá jól... én tudom biztosan... Az olyan nagy szerelmet nem szokták elfelejteni...

Igy mondja: „az olyan nagy szerelmet". Fellengősen, tele hazug romantikával hangjában. De megmondja a fiu címét is.

A fiu: szerelő. Jóképű, barna gyerek. Kicsit mogorván, bizalmatlanul fogad, mikor megmondom, mit akarok tőle. De aztán beszélni kezd s látszik rajta, hogy jól esnek a szavak. Ő már tudott a gyilkosságról.

— Ha szót fogad nekem, ma is élne — mondja és mintha egy kis valódi szomoruság csendülne meg hangjában. Én egy időben nagyon oda voltam érte. Olvasókörben ismertem meg, sokat táncoltunk együtt... Aztán elment, hiába beszéltem neki... Én meg aztán megnősültem...

Az udvaron maszatos arcu, másfél éves gyerek görög. Kövér arca csupa lekvár... Nem tud még beszélni, csak a karját nyujtogatja a férfi felé.

— A fiam... — mondja az.

Elkomolyodik. A gyerekről is a lányra gondol. Érzem, amikor kezet fog velem...

•

Ez az egész, ami Győri Annából megmaradt. Annából, a kis pincérlányból, kit elragadtak az élet bíboros hullámai s könnyü és könnyelmü csókokon át vittek egy csúnya és erőszakos halálig.

Élt 21 évet... És mi maradt belőle? Ebben a városban, ahol növé érett a bejelentőhivatal zugában egy poros akta őrzi emlékét... Az egykori házában megmaradt egy levelezőlap, pár odavetett sorral... és egy fiatal férfi néha, ha visszaemlékezik serdülő korára, mint kacagó gyermekarc néz be felé ablakán az Anna képe. Ilyenkor visszaemlékszik arra az átáncolt éjszakára csendes, simogató gondolatokkal s magában azt mondja: ha nekem szót fogad, még ma is élne...

Aztán ez is egyre fakóbb lesz, mint nagyon régi kép... és eljön a nap, amikor már senki nem fogja tudni, hogy Győri Anna élt, szeretett, csókolt és meghalt egy brutális gyilkos, egy emberi szörnyeteg karjai között...

Ennyi marad egy emberből...

(kiss.)

Betörők körforgalmi társasága

A debreceni zsákmányt Nyiregyházára, a nyiregyházit Miskolcra, a miskolcit Budapestre vitték eladni Sulyok Gyuláék.

Beszámoltunk a rendőrségnek arról a sikerült fogásáról, mellyel kézrekerítették Sulyok Gyula fodrászsegédet, az ismert akrobata betörőt, aki pár évvel ezelőtt a Csapó utcán kisérelt meg falbontást egy ékszerüzletben s kit a rendőrök, miután háztetőről háztetőre ugrálva menekült, a Bádogos utcán fogtak el.

Sulyok Gyula kihallgatása alkalmával kiderült, hogy rendkivül jó fogást csinált a rendőrség, amennyiben beismerő vallomást tett, hogy az utóbbi időben elkövetett betörések két legnagyobbikát, a Váry Szabó Tibor városi főmérnök villájában és Kismarjay János máv. kazánkovács kolóniabeli lakásán végrehajtott bünelekményeket ő követte el.

A debreceni rendőrség nagyszerű munkát végzett Sulyok Gyula bűnlajstromának lenyomozásával. Megállapították, hogy Kismarjay Jánostól több ezer pengő értékben ellopott tárgyaknak jelentős része, míg a Váry Szabó Tibor terhére elkövetett álkulcsos betörésen elvitt ezüstnemüeknek 75 százaléka megkerült. **Kismarjay 400 pengő értékű rádióját Nyiregyházán találták meg, míg a takarékbetétkönyvét, melyen 1000 pengőt meghaladó betét volt, miután kivételével nem mertek a rendőrség gyorsan leadott körözése folytán kisérletezni, elégette Sulyok és állítólagos bűntársa.**

A Váry Szabó Tibor villájából elvitt ezüstnemüeket Miskolcon adták el egy ékszerésznek, aki azokat beolvasztotta.

A két nagyszabású betörésen kívül **egész sereg kerékpárlopást követett el Sulyok Gyula bűntársával együtt.** Igy Kiss Máriának, az Alföldi Takarékpénztár főkönyvelőjének biciklijét a Hadházi utcán udvarból lopták el. Két férfikerékpárt a Pozsonyi utról, egyet a Honvéd utcáról, ismét másikat a Homokkertben loptak el. A lopott kerékpárokat Nyiregyházára vitték s ott értékesítették. Közben felmerült az a nézete a betörőknek, hogy jó volna írógépre s bélyegzőre szert tenni, hogy az eladásra kerülő lopott tárgyak eredetét könnyebben igazolhassák. Ekkor lopták el dr. Erdöss Imre ügyvéd Piac utcai irodájából az irógépet, amit nemsokára Nyiregyházán adtak el 100 pengőért. Ugyancsak Nyiregyházán értékesítették a Marjaytól ellopott ruhaneműeket is.

Ezenkívül nagyobbszabású betörést követtek el Nyiregyházán Zsallár főhadnagy lakásán s a lopott tárgyakat egyenesen az állomásra vitték és feladták Miskolcra. Ezen veszített rajta Sulyok Gyula, mert a csomag kiváltásánál a rendőrség kézrekerítette.

Sulyok Gyula bűntársául nevezte meg Szilágyi András nyiregyházi fiatalembert, aki azonban ártatlanságát hangoztatja. Mikor meghallotta, hogy keresik a detektívek, Beregdarócról, ahol bátyjánál dolgozott, önként jelentkezett. Azt állítja, hogy csupán egy írógépvételnél ismerkedett meg Sulyok Gyulával. Ezzel szemben a rendőrség a **Marjaytól lopott rádiót Szilágyi András egyik rokonánál találta meg.** Szilágyi azt mondta vallomásában, hogy évek óta nem járt Debrecenben s egyik kolóniabeli lakos kihallgatásakor felismerni vélte, hogy a Marjayinál elkövetett betörés napján látta a kolóniában. Szilágyi András ezen gyanuokok ellenére is ártatlanságát hangoztatta s megmaradt állítása mellett, hogy nem ő Sulyok bűntársa és semmi része az elkövetett betörésekben és kerékpárlopásokban.

Ravasz trükkel dolgoztak Sulyokék a lopott tárgyak eladásánál. A Debrecenben lopott tárgyakat Nyiregyházán értékesítették, a Nyiregyházán lopottakat pedig Miskolcon és apróbb részletekben, nehogy gyanuba kerüljenek. Később Miskolcra akarták áttenni működési területüket s onnan pedig az volt a terv, hogy Budapestre hordják értékesíteni a lopott dolgokat. Erre azonban már nem került sor, mert időközben a rendőrség kezére kerültek.

Sulyok Gyula a kihallgatások során végig megmaradt azon állítása mellett, hogy Szilágyi András néhány esettől, így a Nyiregyházán Zsallár Béla főhadnagy terhére elkövetett betörésről elekintve, melyet egyedül követett el, valamennyi bünelekményben benne volt. Azt hangoztatta Sulyok, hogy Váry Szabó Tibor Veszprémi utcai villájánál elkövetett betörésnél is ő csak őrködött s Szilágyi hordta ki a csamgokat a lakásból, kétszer-háromszor fordulva. Sulyokék különben csak akkor, március 14-én érkeztek Debrecenbe s elindultak mindjárt betörő körútra. A Veszprémi utcai villában sötétséget láttak, ebből azt sejtették, hogy lakatlan, ide betörtek. A lopott ezüstnemüekkel, melyet falbaépített üvegtáblás vitrinből loptak el, még akkor éjszaka visszautaztak Nyiregyházára.

Sulyok állítását Szilágyi tagadta szembesítéskor is. Tagadta azt is, hogy a MÁV kolóniában Kismarjainál elkövetett betörést megelőzőleg Tamássy István MÁV asztalosnál is be akarták törni s ezzel a szándékkal az udvarra be is hatoltak és érdeklődtek. Tamássy István azonban a szembesítésnél felismerni vélte Szilágyit, aki továbbra is tagadott s kijelentette, hogy semmi része sincs a betörésekben, ami pénze volt, az csempészéssel szerezte, amit a cseh határnál követett el.

SZERENCSÉJE, HOGY FÜRÖDTEM

Derüs jelenet volt, mikor szembesítés közben Tamássy kijelentette Szilágyinak:

Szerencséjük, hogy mikor bejöttek hozzám, fürdőben voltam. Különben nem maguk törtek volna be akkor este... hanem én törtem össze a csontjukat.

A debreceni rendőrség Sulyok Gyulát hét napra kapta ki nyomozás céljára a nyiregyházi kir. ügyészségtől. A hét nap alatt a detektívek megtesztitett munkával lenyomozták Sulyok összes bünelekményeit s a kihallgatások befejeztével a mai napon átadják az ügyészségnek. *(parvus.)*

TÖKÉLETES ALAKOT BIZTOSIT A

A legfinomabb »GUTEX« gumifonalból minden színben és minőségben készült gumifüzők meleg vízben is moshatók.

Divatcipőt és fájóslabakra kényelmes betétescipőt rendeljen bizalommal Hadnagynál, Piac-utca 44.

Hogyan állítható helyre a dalosbéke

Irta: dr Tarján Oszkár

Ha figyelemmel kísérjük a sajtó tudósításait a nagyobb társadalmi eseményekről, megállapíthatjuk, hogy **túlnyomó** részük ezzel a szóval kezdődik: „Lezajlott" ez vagy amaz. Lezajlott a közgyűlés, lezajlott az összejövetel, lezajlott az ünnepség! Valószínűen azért írják ezt így meg, mert mindenütt van kisebb-nagyobb zaj?! Zajtól féltek a dalosok is a mult napokban, amikor a Magyar Dalos Egyesületek Országos Szövetsége, röviden MDEOSz vezetőinek debreceni látogatása alkalmából dalosértekezletet hívtak össze a vármegyeházára. Csalódtak azonban a zajtvárók. Erről a dalostagértekezletről valóban nem lehetett azt írni, hogy „lezajlott", mert bizony az értekezlet lefolyt, megtörtént, elmult, zajmentesen, méltóságteljesen. Debrecen és környékbeli magyar dalosokhoz illően. Miért csalódtak a zajvárók, a zajra készülők? Ennek a csalódásnak személyi okai vannak. **Rásó** István alispánt, a debreceni kerület elnökét mindnyájan ismerjük és szeretjük. Régi dalosbarát, nyugodt, kiegyensúlyozott modorú, úri daloselnök. Dr. **Eissen** Tibor miniszteri osztálytanácsost, a dalosügyek ezidőszerinti országos igazgatóját most ismertük meg. Rokonszenves egyéniség, finom úrimodoru ember, engedékeny természet. Sokat igért, tehát gyorsan vált népszerűvé. Ez a két vezetőegyéniség biztosította, hogy a dalosnap csak lefolyt és nem zajlott le. Pedig lett volna zajra elég ok. Nem is lett volna feltűnő. Hiszen a dalostermészetben rejlik a zajos-dal, vagy ha jobban tetszik a daloszaj. Nem hiába emlékezett meg a sajtó imigyen, hogy „meg lesz a dalosbéke". Bizony most még áll a harc, a dalosharc a dalosok berkeiben. Méltán. A MDEOSz leköszönt vezetősége levizsgázott a szomorú emlékü szombathelyi dalosversenyen. Ennyi balfogást még keveset láttunk dalosünnepségen. A járatlanságnak, baklövéseknek, tömeglélektan nem ismerésnek iskolapéldái uralták ezt a szomorú ünnepséget.

Ilyen előzmények után az MDEOSz vezetősége lemondott és helyét új emberekből álló vezetőség foglalta el, akik között az igazgatói tisztet a most nálunk járt, saját szavai szerint is kezdő, (szerintem tehetséges kezdő) dr. Eissen Tibor miniszteri osztálytanácsos töltötte be, minden igyekezettel arra törekedvén, hogy a dalosbékét az országban helyreállítsa. Nem tudom, hogy sikerülni fog-e ez a nemes törekvés. Én nem bizom benne, de lehetséges, hogy szándékát, törekvéseit siker fogja követni. Bizonyos azonban, hogy míg azok a sérelmek, amelyek közül néhányat az alábbiakban említek meg, orvosolva nem lesznek, addig, — ha a béke helyreállana is, — az tartós nem lesz.

Dr. Eissen egyik első feladatként jelezte az ujonnan készült alapszabályok módosítását. Nem módosítás kell, hanem **új alapszabály, vagy visszatérés a régi, bevált alapszabályokhoz,** de mindenesetre az alapszabálytervezetet hozzászólás céljából meg kell küldeni a kerületeknek. **Ne legyen diktatura, ne nem szabadságos autonómia, titkos szavazással**, alispánj elnök és népmüvelési titkár igazgató kijelölés nélkül. Nem mindenütt van ilyen elnöki tisztre minden tekintetben alkalmas alispán, mint nálunk. Ajánlani lehet megválasztásra a mindenkori alispánt, de kimondani, hogy **őt kell megválasztani**, azt már nem. Az iskolánkivüli népmüvelési titkárt meg éppen nem. Elfoglalt emberek, van azoknak elég dolguk. Vérbeli dalosokat az élre, akik ismerik a bajokat. Különösképen a kerületi igazgatói tisztre kell ilyeneket választani. Sérelmes, hogy a dalárdák által rendezett ünnepélyek bevételeiből bizonyos százalékot a szövetség központjának be kell szolgáltatni. El kell járni, hogy a sokféle adót: vigalmi, szomorusági stb. adót ne kelljen fizetni, ha valamit rendez egy dalárda. A szövetségi tagsági díjak nem mondhatók magasaknak, de a beszedés, hátralék szorgalmazás nem pontos s nincs könyszerítő eszköz a hátralékok beszedésére.

Fontos kérdés annak az eldöntése, hogy **legyen-e a jövőben dalosverseny avagy pedig csak dalosünnepély.** Az országos igazgató személyileg nem barátja a versenyeknek, mint mondta. — Külföldön már sehol sem tartanak versenyeket. Lehet, hogy így van. Pedig egészséges verseny mindenben szükséges. **A verseny növeli az ambiciót, de persze igazságos, részrehajlatlan, nem befolyásolható zsürivel, bírálókkal.** S itt elértem a dalosversenyek egyik régi rákfenéjéhez.

Soha annyi elégedetlen dalárda nem jelentkezett a zsüri igazságtalan ítéletei folytán, mint a szombathelyi verseny után. Jól tudjuk, hogy csak egy dalárda lehet az első, de mégis csak kellett valaminek történnie, ha egy versenyen ilyen fellünően sok volt az elégedetlen dalárda. **Át kell dolgozni a versenyszabályokat s reformálni kell a zsüri müködését.** Minden dalárda a verseny előtt közvetlenül huzzon számot, ezt a számot ne ismerjék a zsüri tagok. A bemondó csak a számokat jelentse. A zsüri tagok a számok alapján ítélkezzenek s ne együtt üljön s ítéljen a három zsüri tag, mint a multban, hanem külön-külön egymástól elválasztva, mindegyik készítse el a maga bírálatát. Ne igyekezzék egyik a másikat meggyőzni, hogy „hallod, milyen jó volt ez a cresc-endó vagy decrescendó". Továbbmenően a versenyző dalárdát takarja el egy át nem látszó, de a hangot fel nem fogó lepel, hogy a zsüri ne lássa a kart s főként a karvezetőt! Majd így jó lesz az eredmény, ha Forrai, még a Csősz dirigál, nemcsak akkor, ha Noseda, Szlára vagy éppen Müller Karesi vezeti a kart. A zsüritől közvetlenül a leéneklés után vagy ha készen vannak a bírálattal, de minden esetre a következő dalárda éneke előtt be kell szedni a bírálatot, mert: „Was ligt, das pikt". Nem tanácskozni, javitani, meggyőzni és meggyőzteni.

A gépzsüri premierje

A gyömrői dalkör junius 27-én rendezi országos dalosversenyét Gyömrön. Ott lesz a prömierje a gépzsürinek. Az országos igazgató még nem tudott felvilágositást adni, milyen is lesz ez az új csodabogár. Én sem láttam a gépet, de a kapott leirás után sem tudom elképzelni, hogyan fogja bírálni a zsürigép a hangszinezést, szövegkiejtést, üde hangvételt stb. Azt irják a jó gyömrőiek: „Ezen a dalosversenyen számos olyan versenyzési újitást fogunk alkalmazni, amelyek a versenyen résztvevő énekkarok érdekeit hivatottak szolgálni. A legkiemelkedőbb újitás az, hogy a versenyeredményeket a közmegelégedés biztosítására gépzsürivel fogjuk megállapitani. A gépzsüri egy egyszerü készülék, mely a jövő dalosversenyének egyedülj hivatott bírálója. Száz százalékig igazságos, kivételt nem tesz senkivel, senkinek sem barátja, nem fásul el a kórust 40—50-szer végighallgatni, a közönség tetszésnyilvánitására nem reagál, mindenki számára könnyen olvasható, fehéren feketét adó zsüri lapot ad. A dalos létszámot kiegyensúlyozza. A gépzsürinél minden körülmény tekintetbe lett véve, mely a dalosversenyeknél eső szokott fordulni. A minősítés a hibapontszámok megállapitásával történik. A bírálatot a gépzsüri végzi a következőképen. A versenyrendezőség felkért négy királydijas, illetőleg kormányzódijas énekkart arra, hogy a gyömrői dalosverseny versenykórusát énekeljék el a gépzsüri hangfelvevő készüléke előtt. A készülék az énekről egy elhullajtott szó, ami visszacseng grafikonszerü rajzot vesz fel, mely a versenyző egyesületek számának megfelelő mennyiségben átlátszó (transparent) papiron lesz sokszorositva. A bírálat úgy történik, hogy a versenyző egyesület előadásáról ugyanilyen módon készül a felvétel, melyre egy átlátszó papirra sokszorosított eredeti példányt helyezünk és azt annyiszor igazitjuk utána, ahányszor azt az alsó rajz megkivánja. A versenyéneklés alatt a versenyző egyesület megbizottja helyet foglal a készülék mellett és az éneklés végén egyesületi bélyegzővel és saját kézjegyével hitelesiti egyesülete grafikonját. Az eredmény kihirdetésekor a versenydíjak kiadásával egyidejüen a minősítés alapját képező grafikon egy példányát, valamint a versenyző egyesület énekéről felvett grafikont egy ismertető könyvecske kiséretében adjuk át, mely a két rajz közötti esetleges eltérések magyarázatát fogja szolgálni. Amelyik egyesület grafikonjánál a legkevesebb az eltérések száma, az az egyesület közelitette meg legjobban a versenykari mü mintául adott előadását. A versenyen résztvevő énekkarok karnagyai meghivást fognak kapni a gépzsüri bemutatására, mely alkalommal a versenykari mü alapgrafikonját fogják felvételezni" Igy a gyömrőiek. Érdekes lesz mindenesetre ez az ilyen irányú első kísérlet. Én is csak azt mondom, amit a vak ember: „Majd meglátjuk." Minden esetre kedvezőbb, ha az elégedetlen dalosok a zsürigépet törik szét, mintha a zsüritagok fejét verik be!

Nagy hiba az is, hogy a zsüri határozatát meg lehet ugyan óvni, de az óvás rendszerint pusztába hangzó kiáltás, mert hiszen a versenyének elhangzik, nyoma azonban nem marad, csak fájó nyoma a zsüri jegyzőkönyvében. Módot kell tehát találni arra, hogy a versenydalt a dalárda nélkül ismételni lehessen a felebbviteli fórum előtt. Adva van erre a mód. Viaszlemezre kell felvenni a versenyző dalárdák énekét. Hallom már is erre a választ: Költséges mulatság. Lehet. A rádióban megtévesztésig hü leadások történnek visszlemezről, ezért a Rádió igazgatósághoz fordultam e tárgyban. A kapott felvilágositás bizony nem valami kedvező. A berendezés kb. 40—50 ezer pengőbe kerül. A négy perenél hosszabb felvételekre már két gép kell. A Rádió két gépje, — mely a Pesta tulajdona, — fixen be van épitve, a beépités hetekig tart, tehát kölcsön nem kapható, — mint ahogyan én gondoltam, — de a Rádió üzeme sem engedi meg a gépek pár napi üzemen kivül helyezését. Mind ebből azt láthatjuk, hogy a viaszlemez felvételek készitéséhez igen költséges berendezés szükséges. Beszélni lehet talán arról, hogy a daloskerületekben rendezett osztályozó verseny után minden csoportból az első három, — de csakis az első három — dalárda megy fel Budapestre s a Rádió Studiójában énekli darabját viaszlemezre. Ezt talán vállalja a Rádió is. Hiszen müsorába illesztheti a dalárdák énekszámait, esetleg egymás után következő két-három nap ugyanazon órájára. Igy azután nemcsak a viaszfelvétel, esetleges óvás is megtörténhetik, de az ország minden dalosa hallgathatja, sőt birálhatja az éneket meg azután elég lesz téve annak a régi óhajnak, hogy ne csak a fővárosi, hanem a vidéki dalárdák is szerepeljenek a rádióban. Persze itt is az éneklő dalárdát nem a nevén kell megnevezni, hanem csak a számát, még pedig ú. sorsolás alapján kihuzott számát.

Gondolataim ezek. Megvalósitásuk a MDEOSz új vezetőségének a feladata, mert addig nem lesz dalosbéke, míg a multak sajgó sebeit nem orvosolják avagy legalább is nem konkretizálják a jövőbeni gyógytényezőket még pedig lehetően a juniusra tervezett közgyülés előtt.

Hölgyeim!

A tavasz és nyár egyik legnagyobb problémája, hogy mindig szép és rendezett legyen a frizurája. Tartós villanyondulálás, villanynélküli olaj dauer, tartós vegyi dauer 6 és 8 havi garanciával tortura mentesen 18—20 perc alatt készit.

MINK hölgyfodrász
Hatvan u. 6. Telefon 34-59
Egyéni, tavaszi és nyári frizura kreációk

Májusi költözködők figyelmébe

Csillárok le- és felszerelését, — valamint antenna le- és felszerelését legjutányosabban és szakszerüen végzi
GROSZ, Miklós u. 2.

Debrecziek szállodája Pesten
a
Metropole

Rákóczi ut 58. a város szivében 150 szobás modern családi szálloda minden kényelemmel. Kávéházában Pest és a vidék előkelő közönsége találkozik. A János Vitéz Sörözőben rádióból közismert CSÓKA Ferl és cigánzenekara játszanak esténként. A gyönyörü Télikertben délután és este tánc. Virányi amerikai rádiózenekara. A Télikertben és a Sörözőben SEBŐ MIKLÓS rádiócnekes énekel.

Lapunk olvasóinak lemérsékelt szoba- és penzióárak. — Telefon: 1-389-50.

Forradalmasitja a motorgyártást egy debreceni fiatalember találmánya

A kétütemü motoroknál 30 százalékos üzemanyagmegtakritás.

Debrecenből az utóbbi években több bejelentés érkezett különféle szabadalmak bejelentésében a fővárosba és a debreceni feltalálók szép eredményeket is értek el. — A napokban ismét egy debreceni szabadalom indult útjára. Nagyjelentőségű a legújabb debreceni akció, mert a feltaláló olyan kétütemű robbanómotort készit, amelynél a régi tipusu motorokkal szemben harminc százalékkal nagyobb az üzemanyagmegtakaritás és a gépezet maga is egyszerűbb.

A feltaláló vitéz Gáspár József debreceni műszaki gyakornok. Hó-

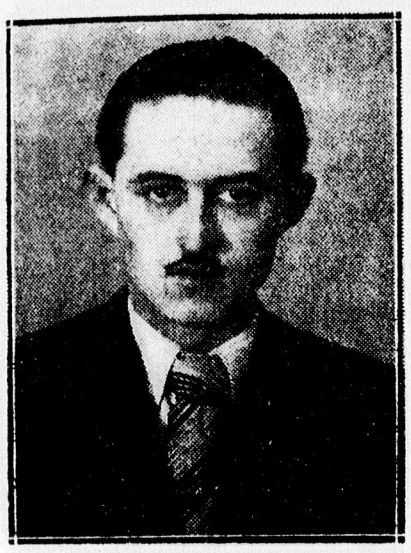

Vitéz Gáspár József.

napokon át folytatta kísérletezéseit és saját motorkerékpárját alakította, furta, szerelte át, míg eljutott az új géptipusig, melynek nagy jövőt jósolnak azok, akik előtt a fiatal feltaláló beszámolt részletesen.

Vitéz Gáspár József a társdugattyúk alkalmazásával éri el a motor megjavítását. Eltünteti a terelőbordázatot, tökéletessé teszi a kipufogást, amelynek megoldásán eddig hiába kísérleteztek. Az új motor, melyen a feltaláló bizonyítja találmányának sikerét, már harmine százalékos üzemanyagmegtakarítással száguld az utakon.

A két ütemü robbanó motor megjavitása iránt már sokan érdeklődnek és tőkecsoport akarja értékesiteni.

A feltaláló szerint harmincszázalékos üzemanyagmegtakarítás nagy jövőt biztosit az új motornak és forradalmasitani fogja a motorgyártást.

A kevesebb üzemanyaggal, de ugyanolyan teljesitő képességü motorok szerkesztésére már folytak munkálatok különösen az amerikai gépgyárakban, de nem sikerült biztositani a kevesebb üzemanyag felhasználása mellett legalább is ugyanazt a munkáját a motornak.

A fiatal debreceni feltaláló munkája szenzációt jelent a gépiparban és idetereli a külföld figyelmét.

Jól tudjuk, hogy az üzemanyaggal való takarékoskodás minden államnak a törekvése és ez adja meg főleg nagy értékét vitéz Gáspár József találmányának.

A terv és pontos kimutatás a próbamotorral elért eredmények adatai már a szabadalmi bíróság előtt vannak

és ezzel elérkezett vitéz Gáspár József élete nagy fordulópontjához és gazdagitja is a magyar feltalálók sorát.

A kétütemü robbanó motor átjavitásáról vitéz Gáspár József a következőket mondja:

Abból indultam ki, hogy az eddig használatban lévő kétütemü motorok nem voltak tökeletesek, mert kipufogásuknál igen nagy mennyiségü elhasználatlan robbanó anyag jutott a szabadba. Természetesen igy a teljesitmény sem lehetett arányban az elfogyasztott üzemanyagmennyiséggel. — Ezért volt előnyben a négyütemü motor a kétütemüvel szemben az autóépitésnél.

— Társdugattyuk alkalmazásával, valamint a szöktetőcsatorna módositásával elértem azt, hogy a robbanás zárt térben történik, tehát a dugatyuk minden keletkező erőt átvesznek, kipufogás tökéletes lesz és üzemanyag nem marad elhasználatlanul.

Egyébként a társdugattyuk alkalmazásával fölöslegessé vált az eddigi terelőbordás dugattyu.

— Találmányom következtében mindaz az üzemanyag, amit az eddigi kétütemü motornál elhasználatlanul távozott a kipufogó nyiláson, megmarad. Számitásom szerint ez körülbelül 25—30 százalék. Lényegesen jelentősebb tulajdonsága a társdugattyus kétütemü robbanó motornak azonban az, — hogy a már igy redukálódott üzem anyagfogyasztás mellett jóval nagyobb a teljesitménye, mint az eddigi kétütemü motoroknak.

— Maga az egész társdugatytyus kétütemü robbanó motor egyszerü és üzembiztos. Autóépitésre ugyanazzal az eséllyel jöhet számitásba, mint az eddigi négyütemü motor.

Vitéz Gáspár József nagyon boldog, hogy sikerült megjavitani a kétütemü robbanó motort, de talán még boldogabb, ha arra gondol, hogy 1936-ban önkéntes korában Miskolcon a 7. honvéd vegyesdandárnál középsúlyban ökölvivóbajnok lett és úgy a boxban, mint a labdarugásban a Felsőmagyarország kedvelt »Gabija«.

Most, hogy sikerült terve a kétütemü motorral, újra sportol és bajnokságra tör.

Benczc Mihály

Hajdu megyében minden negyedik halott csecsemő, száz gyermek közül 16 az első életévében elpusztul

Szoboszlón 21.3 százalék a gyermekhalandóság. Végelgyengülésben a hajdumegyeieknek csak 12.7 százaléka hal meg. Hajdumegye lakosságának husz százaléka szegényjogos. Sikerül elnyomni a tifuszbetegséget a megyében.

Dr. **Gärtner** István tisztifőorvos érdekes jelentést terjesztett a megyei közigazgatási bizottság elé, amelyben beszámolt Hajdu megye mai közegészségügyi helyzetéről. A jelentés tulajdonképpen az 1936. évi munkásságot öleli fel, de nagyon érdekes és értékes adatokat tartalmaz, úgyhogy országos viszonylatban is figyelemre méltó.

Elmondta a főorvos, hogy a megyében 14 Stefánia és 3 fiók működik és **Józsán megalakult az első zöldkereszt egészségügyi szolgálat**, amelynek abban van nagy értéke és jelentősége, hogy nemcsak az anya és csecsemővédelemmel, hanem az egész család egészségügyi gondozásával foglalkozik.

A megyében a születési arányszám kedvezőbb, de a halálozások száma is növekedett. A mult évben összesen 4937 élveszületés történt, ezer lélekre tehát 27.7 születés esik, az országos átlag a megyékre nézve 22.3.

Nagyon szomorú a tisztifőorvosnak az a megállapitása, hogy **általános jelenség az országban, hogy az élveszületések száma apad.**

Örömmel állapitotta meg, hogy Hajdunánáson a születési arányszám rendkivül magas, 38.8 ezrelék, ami a Stefánia működésének tulajdonitható. Ujvároson 36.3, Sámsonban 36.3, Téglás on 36.1 az arányszám.

Mgedöbbentő a szoboszlói helyzet, ott 20.1 ezrelék a születési arányszám. Kabán pedig 19.4. Itt tavaly is ilyen kevés volt a születések száma.

A mult évben 3117 halálozás történt Hajdú megyében, tehát az arányszám 17.5 ezrelék. Az országos megyei átlag 15.2. **A halálozások terén a helyzet javult, az utolsó helyről a megye előbbre haladt.**

A születési arányszám az országos megyei átlagban 7.1, ezzel szemben Szoboszlón 1.7, hallatlanul kevés, Kabán is alacsony: 0.3, itt a nagy halálozás miatt ilyen rossz a helyzet.

A korszerinti halálozás nagyon szomorú képet mutat a megyében. **A csecsemő halottak az összes elhaltak 26 százalékát teszik ki. Ez azt jelenti, hogy minden negyedik halott Hajdú megyében csecsemő.** Az 1—15 éves korban 13.3 százalék, 15 éven felüliek közül 60.6 százalék hal meg, a csecsemők halálozási arányszáma 16.4 százalék, tehát **száz csecsemő közül 16 meghal életének első évében.** Az országos átlag 15.2 százalék. Legjobb a helyzet Nánáson, ahol csak 14.5 százalék a csecsemőhalálozás. Rendkivül magas a csecsemőhalálozás Szoboszlón: 21.3 százalék. Itt nagyon kevés az élveszületések száma is, sok a csecsemő halandóság és sok a törvénytelen születés.

Az összes halálesetek 3.4 százaléka heveny fertőző betegség miatt következett be, a tuberkulózis 9.9 százalékban volt halálok. Szív- és érbetegségben 10.6 százalék, rák miatt 7.4 százalék, végelgyengülésben 12.7 százalék, öngyilkosság miatt 2.9 százalék halt meg.

Egy pengőt ér ez a szelvény

mert lapunk kiadóhivatalának pénztáránál ezen szelvény ellenében
SZALACSY RÁCZ IMRE:

Szent a föld

c. regényének második kiadása 2.— pengős boltiár helyett 1.— pengőért megvásárolható.

Tartós ondulálást
4 P-től garanciával készit
BATA fodrász, Csap u. 4.

Magyarország az összes államok között vezet az öngyilkosság terén.

Difteria ellen 1936-ban Hajdu megyében 10.939 gyermeket oltottak be, ujraoltást 829 esetben adtak. A kétéven aluliak közül 85.3 százalék részesült védőoltásban.

Hastifusz ellen 1935-ben 63.800 egyént részesitettek védőoltásban, ennek hatása erősen meg is látszott, mert a beoltottak közül 10.000 lelket számitva, **csak 6.7 esetben következett be a tifusz megbetegedés, mig a be nem oltottak közül 47.2** a megbetegedések arányszáma. A halálozási arányszám is ilyen feltünő különbséget mutat. **A beoltottak közül csak 2.3 százalék, a be nem oltottak közül — ha tifuszt kaptak — 13.3 százalék halt meg.** A lakosság husz százalék szegényjogos gyógyszert élvez, ezeket mindet beoltották. Célszerünek tartja a tisztifőorvos a katonaságot is tifusz védőoltással ellátni. Egész évben 60.020 egyen jelentkezett oltásra. Ma már 103.332 ember részesült védőoltásban, az összes lakosok 57.9 százaléka. Az oltások eredménye abból is látszik, hogy mig 1935-ben 585-en, addig 1936-ban a védőoltások folyán már csak 163-an betegedtek meg tifuszban. A halálozás 1935-ben 75, 1936-ban csak 16 volt. **A halálozási arányszám tehát 32.8-ról lezuhant 9.1-re.**

Nagyon érdekes, hogy **Hajdú megye a tifuszfertőzöttség tekintetében kedvezőbb helyzetben van, mint az ország más része, mert mig az országos átlag 10.6, addig a megyében csak 9.1 volt a tifuszbetegedések aránya.** Az utolsó 20 év alatt ez még sohasem fordult elő, hogy a hajdumegyei arányszám kedvezőbb legyen, mint az országos átlag. Tizezer beoltott ember közül csak 2 betegszik meg tifuszban, a be nem oltott 10.000 közül pedig 17. Különösen azoknál nagyon jó az ellentállás a tifusszal szemben, akik 1935-ben kaptak védőoltást és 1936-ban még egy ráoltásban részesültek. **Ezek közül a megbetegedési arányszám 10.000 emberre csak 1.4.**

Hajdú megye közegészségügyi viszonyairól szóló tisztifőorvosi jelentést most küldték szét a törvényhatósági bizottsági tagoknak, akik nagy megelégedéssel és örömmel látták a szépen fejlődő megyei egészségügyet. Kétségtelen, hogy ez dr. Gärtner István tisztifőorvos érdeme. Uzonyi György képviselő a megye lakossága nevében köszönetet is mondott a főorvosnak. Egyuttal felhivta a figyelmét a szülőotthonok fontosságára és a tbc. elleni védekezés nagy szükségességére. Tavaly a belügyminiszter lent járt Hajdú megyében s akkor felvetette Uzonyi egy nagy népszanatórium létesitésének gondolatát a megye területén.

A jelentéshez a bizottság ülésén Demjén szoboszlói lelkész is hozzászólt.

Gärtner megköszönte az elismerést, kijelentette, hogy a böszörményi szülőotthon megnyitásához már csak kevés hiányzik, de az is kilátásban van. A tbc. elleni védekezés megindításáról már tárgyalt az illetékesekkel. Amint a tifusz elleni védelemmel végeztek, nyomban megkezdik a küzdelmet a tbc. ellen. **A kisebb községekben általános egészségvédelmi szolgálatot, a nagyobb városokban tüdőbeteggondozót szerveznek. Elsősorban gondolnak itt Böszörményre és Nánásra.**

Rásó István alispán megjegyezte, hogy Böszörményben az **erdőben állitanak** fel megfelelő intézetet.

Fáy István főispán szintén elismeréssel szól a főorvos nagyon érdekes és értékes beszámolójáról, mely a közegészségügy örvendetes fejlődését mutatja.

A jelentést egyhangulag tudomásul vették.

TISZÁNTÚLI KISGAZDA
A DEBRECZEN KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ VASÁRNAPI MELLÉKLETE

Dr Piukovich József április 25-én tartja nagyértékü előadását a Hortobágy hasznositásáról

Julius hóban Angliában megtartandó IV. Nemzetközi Zöldmező kongresszuson dr. Piukovich József, az Alföldi Zöldmező Szövetség ügyvezető aleluöke angol nyelvű előadást tart a magyar zöldmezőgazdasági viszonyokról. Dr. Piukovich József különösen foglalkozik előadásában a Hortobágy hasznositásával és ebből a célból a mult év őszén hosszabb időt töltött Debreecenben, illetve a Hortobágyon.

Folyó hó 25-én, vasárnap délelőtt fél 11 órakor a Déri muzeum előadó termében angliai előadásának anyagát ismerteti »A zöldmezőgazdálkodás, különös tekintettel a Hortobágy hasznositására« címmel. Az előadás már tárgyánál fogva is rendkivül érdekli Debrecen város állattartó gazdaközönségét és egyuttal alkalmat szolgáltat arra, hogy a gazdaközönség közelebbről megismerkedhessék az Alföldi Zöldmező Szövetség által kitűzött és fokozatosan megvalósitott törekvésekkel.

Debrecen város gazdaközönségének vezető egyéniségei karöltve működnek a város polgármesterével a nagyértékü előadás sikerének biztositása érdekében.

Tanácsok a pulykatenyésztésről

A pulyka évente 30—60 darab tojást tojik és megültetésnél 15—20 darabot teszünk alája, vigyázva arra, hogy a kotló-pulyka testével minden alátett pulykatojást teljesen letakarjon. A kispulyka nem gyöngébb a tyúkcsibénél, csupán igényesebb. Nagyon kell rá vigyázni, hogy fel ne hüljön, amig a nyakán a kis gyöngyök ki nem nőnek, azután már nem kényes. A keltetésnél a kotlófészek féregmentesen készüljön. A fészek aljára szitáljunk fahamut, hintsünk rá égetett mészport s erre jöjjön a széna-szalma fészkelés. A pulykatojás négy hétig kel ki, tehát hosszabb a kotlási idő, még gondosabban ügyeljünk a tisztaságra. A kis pulykafiak első eledele főtt, kemény tojás, igen pici darabkákra vagdalva, hámozott köleskása, italuk lefölözött tej. Szeretik a kavicsos homokat. Igen jót tesz, ha szárított, penészmentes cserebogarat lefölözött tejben áztatunk. A keverékféleségbe vegyitünk tápmeszet, tápesontlisztet, faszénport, szemes takarmányokat darálva, korpát, De a keverékeleség minden etetéshez frissen készitendő. Az etetőedény a lágyeleség után gondosan kitisztitandó, mert a legtöbb betegség és elhullás okozója a tisztátlanság szokott lenni. A megsavanyodott, sőt penészedett ételmaradék a kis pulykák részére kész veszedelem. Legnagyobb figyelmet kiván az, hogy a kis pulyka nyakgyöngyének kinövése előtt reggeli harmatra nem mehet, esővíz nem érheti, még csak a lábát sem. Ez az a veszedelem, amitől általában félnek a gondatlan tenyésztők. A kis pulykák, ha már egyszer kijárnak a legelőre, szőlőbe, gyümölcsösbe, ott bogarászva, szinte eleség nélkül nevelkednek, nőnek és nagy hasznára vannak a tanyai gazdáknak, mert kártékony bogarat, szöcskét hihetetlen tömegben képesek pusztitani, felfalni. Bogarászás alatt nagyon szomjasak és sok vizet fogyasztanak, melyet a fiatal állatoknál igen célszerü lefölözött tejjel pótolni. Zárt helyen pulykát nevelni nem lehet, mert a pulyka a puszták madara és a tarlót, legelőt nem nélkülözheti.

A fagyveszély

Április 14-én délután 1 óra 20 perckor a rádió az időjárásról szóló jelentésében azzal a kellemetlen hirrel lepte meg kertész és mezőgazda hallgatóit, hogy az Atlanti óceán felől — tehát onnan, ahonnan máskor enyhe időt és csapadékot várunk, — hüvös levegőtömegek vannak útban Európa szárazföldjére. Ennek a nyomán könnyen jöhetnek fagyok. Már pedig a gyümölcsfákban megindult a nedvkeringés, a rügyek kihasadtak, a barack és a cseresznye elvirágzottak, tehát a fagy óriási károkat okozhatna.

Emlékezzünk csak az 1935. évi májusi fagyra, amely az ország egész évi termését elpusztitotta. Mindent elkövet úgy a mezőgazda, mint a gyümölcstermelő arra nézve, hogy a korai fagy által okozandó károkat elhárítsa. Ebből a szempontból a kertészetben arra kell törekedni, hogy a rügyfakadást a lehetőség határai közt késleltessük.

A rügyfakadás késleltetésének egyik módja az, hogy a gyümölcsfa töve körül 20—30 cm. mélyen 2—3 gödröt ásnak amelyekbe jeget süllyesztenek és azután beföldelik. Ezek annyira lehűtik a talajt, hogy a nedvkeringés jelentékenyen később indul meg s ezzel az elfagyás veszélye csökken. Egy másik hasonló eljárás az, hogy a törzstől távolabb köralakban árkot ásunk, amelybe a tél folyamán hó és jég gyül össze, a jégolvadás közeledtekor törekkel, szalmával jó magasan, hogy az a fa törzsét is takarja, betakarjuk. Oltványok és fiatalabb fák törzsét és vastagabb korona ágait a rossz hővezető ujságpapirral kötözzük be.

Mindezekkel a dolgokkal képesek vagyunk 2—3 héttel a rügyfakadást késleltetni, ami az elfagyás szempontjából nagyon is lényeges. Ha pedig váratlanul derülne ki az ég éjszakára és a hőmérő hajnalfelé fagypont alá szállna, borítsuk füstbe az egész növényzetet, hogy a felkelő nap sugarai ne essenek a megfagyott zöldrészekre és azokról a fagy által kihuzott nedvet ne párologtassák el, hanem idő adassék a füst alatt azok visszahúzódására. Néhai Török Gábor, Debrecen város erdőmestere a gyümölcsöst és a szőlőt fagy esetén napsütés előtt gépekkel hideg vízzel öntözte meg kitünő sikerrel, amiről e sorok irója személyesen győződött meg. P.

Gazdasági hirek

— **A belgák 150 vagon magyar árpát kötöttek le** részint sörgyártás, részint takarmányozás céljára. Hosszú idő óta ez az első eset, hogy belga piacra indul a magyar árpa.

— **A németek 650 vagon magyar lisztet vásároltak** és május 10-ig kell átadni. A szállitmányból 500 vagon nullásliszt és 150 vagon a 8-as takarmányliszt. A németek nagyon megvannak elégedve a magyar liszt minőségével.

— **A rozs ára 83 százalékkal emelkedett.** Erre még nem volt példa. 1936 augusztus 16-án 13.50-nel jegyezték a rozsot és most 20.80 az ára. A helyzet még mindig az, hogy a termelő keveset ad piacra és a külföld nagyon keresi.

— **Kétszáz vagon napraforgómagot** szállitottak ki a magyar piacról külföldre, főleg Németországba. A készlet elfogyott és már nincs üzlet a napraforgó piacon.

— **A magyar lóhere diadala.** A magpiacon a pálmát a lóheremag vitte el az idén. Minden mennyiséget felvett a külföldi piac, orosz és amerikai rendelők. Az amerikai szárazság következtében annyira romlott ott a helyzet, hogy 1000 vagon lóheremagot kellett vásárolni, hogy a takarmányhiányon javitsanak. A magyar föld rekordtermést adott lóheremagból és szerencsés piacot talált.

— **A németek 4000 vagon magyar kukoricát vásárolnak meg.** Ebből már 2000 vagont leszállitottak. A másik 2000 vagon leszállításáról most tárgyalnak.

— **A sok eső miatt lóhátról vetik a búzát a Bácskában.** A nagy esőzések miatt járhatatlan szántóföldeken néhány gazda úgy segit magán, hogy lóhátára teszi a gabonászsákot s úgy veti kézzel szórva a buzát, mert vetőgépet nem jehet a felázolt talajon vontatni és a veléssel máris késtek.

— **Az olaszok a drága zabot** nem hajlandók külföldön megvásárolni és ezért inkább a szentjános kenyeret darálják meg és tengeridarával együtt használják.

— **Braziliában** már nem dobálják a kávészsákokat milliószámra a tengerbe, hanem úgy segitenek a túltermelésen, hogy a kávébogyót liszttó őrlik és búzaliszttel keverve használják. Ez a kávékenyér, azt irják, hogy izletes és tápláló.

— **Olaszországnak az 1936-os búzatermése** csak 61 millió mázsa volt, tehát 16 millióval kevesebb, mint az előző évben. A nagy szárazság, kedvezőtlen idő sokkal többet rontott a termésen, mint amennyit az új területek hoztak.

— **Csemegeszőlő termesztésének** legmodernebb eljárásáról, a magaskordon müveléséről, a Masánczki almafajtáról, a tavaszi teendőkről a gyümölcsösben, az őszibarackhajlás válogatásáról, a gyümölcs fagyelleni védelméről, a gyümölcsös üres területeinek kihasználásáról stb. ir a „Magyar Gyümölcs" legujabb száma, melyből lapunkra való hivatkozással ingyen mutalványszámot küld a kiadóhivatal: Budapest, IV. Gerlóczy utca 11. sz.

Juhászképző tanfolyamot rendez a Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara

Az utóbbi évek folyamán a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara kerületének juh állománya, a kedvezőbb gyapjuárak következtében nagyfokú számbeli emelkedést ért el. A kormányzat által végrehajtott koscsereakció behatása révén pedig minőségi szempontból is egészen bizonyos, hogy emelkedést fog a juhtenyésztés szinvonala elérni. Ezzel szemben a kisebb juhtenyésztők és feles juhászok, a kamara tapasztalata szerint, nem rendelkeznek kellő szaktudással, az uradalmak pedig nem tudnak olyan juhászokat kapni, akik a juhállomány számbeli és minőségbeli fejlődésével lépést tartva, szaktudás dolgában is kiállják a próbát.

Ez a körülmény indította a kamarát arra, hogy az Egri Káptalan folyáspusztai gazdaságában f. évi április hó 26-tól május hó 2-ig egy hatnapos juhászképző tanfolyamot rendezzen, amelyen a juhtenyésztési és juhkezelési tárgyak ismertetését Beke László akadémiai tanársegéd, a juhtej kezelését, gomolya és juhsajt készitési eljárások ismertetését az OMTK egy kiküldött szakembere, az állategészségügyi tárgyak ismertetését pedig az uradalom állatorvosa fogja ellátni. A tanfolyam keretén belül nemcsak elméleti előadások, hanem gyakorlati bemutatások is sirra fognak kerülni, amelyhez az anyag az uradalom nagyhirű juhászatából fog kikerülni.

A tanfolyamon részt vehet a kamara kerületéből minden uradalmi juhász, Hajdú, Szabolcs, Szatmár vármegyék és Debrecen sz. kir. város területéről pedig azok a felesjuhászok és kisebb juhtenyésztők, akik juhaikat maguk kezelik és 100 anyánál nem nagyobb a törzsállományuk. Az uradalmi juhászok hét napi ellátásáért az uradalmaknak 10 pengőt kell fizetni, a felesjuhászok és a kistenyésztők útiköltségét és ellátási díját pedig a kamara viseli. — Az ellátás lakásból és meleg ebédből áll, tehát reggelit és vacsorához valót a résztvevőnek kell, ügyszintén egy pokrócot is magukkal hozniok.

Aki részt akar venni, közölje postafordultával a Tiszántúli a Mezőgazdasági Kamarával Debrecen.

A gyümölcsösök nagy veszedelme a cserebogár és a három évenként esedékes cserebogár rajzásra most kell számitani. Szentes határából már riasztó hirek érkeznek arról, hogy sürü rajokban lepik el a gyümölcsösöket a cserebogarak, rágják a rügyeket, zsenge hajtásokat. A gazdák tehetetlenek az erős rajzással szemben és a hatósághoz fordulnak, hogy védje meg a gyümölcsösöket a pusztulástól. Debrecen környékén és a hajdusághan még csak szórványosan mutatkozik a cserebogár, lehetséges, hogy ezen a vidéken elmarad az erősebb rajzás és nem okoznak pusztitást cserebogarak.

Miklós román herceg morganatikus felesége, ki miatt megfosztották a herceget minden rangjától.

A japán »Isteni szél« repülőgép pilótái 94 óra alatt tették meg az utat Tokióból Londonba. Képünkön a japán pilóták megérkezésük után fogadják a repülőtéren az üdvözlést.

A 80 éves spanyol dohánykirály, Juan March, ki kezdettől fogva nagy összegekkel támogatta Franco hadseregét. Most az utolsó milliójét is a nemzeti hadsereg céljaira adta.

Történeti tudósítás a pogány magyar lázadásról.

Irta és rajzolta Szalacsy Rácz Imre.

Fenekestől felbórult az ország. Tódult a nép fegyveres csapatokban az északkeleti kapu felé, a Hernád mentére. Onnan várták az Árpádfiak érkezését, akiktől remélték, hogy Pétert, a félvér magyar királyt elüzik.

Amerre elhaladtak a kopaszranyírt fejű magyarok füstölgő esővát vetettek a szentegyházakra és porbaomlasztották a klastromokat. Papok vére festette pirosra az utat és pusztulás fakadt a paripáik nyomán.

A zászlót előlhordozó Vata úr hívei mutatták a példát és minden pihenőnél nagy áldomást csaptak, ha a magyarok Öregistene segítségével újabb kősátrat pusztíthattak el István Istenének...

Patakban ömlött a lotömlőkből a bor nyikorgó kerekű terhes szekerek mellett és minden pihenés után újabb nyargaló vitézek vitték a széjjel tanyázó, szállásokban jelre váró magyaroknak a hírt:

— Meg kell ölni a püspököket, a papokat, le kell szurni a tizedszedőket, vissza kell térni a régi istenhez, ki kell írtani az adót a németekkel és valonokkal egyetemben. Vesszen el Péter király emléke örökre, és még azon is túl!...

Sebes nyargalók vitték a hírt és mindenfelől jöttek talpig fegyveres vitézek, hogy Vata úr seregében siessenek Endre herceg elé, aki immár átlépte a magyar határt.

— Átjött a szoroson Vazul fia, Koppány unokája, semmi baj nem lészen immár ebben a hazában, — biztatta seregét Vata úr keményen míg az előbb leölt fehér paripa áldozat tüze magasba szállott, mint ha a magyarok Öregistene külön kedvvel nézte volna e földi fiainak kedvét...

— Szinből, semmi másból, — emelte fel bölényfejét Vata, — mert az nem imádhatja a sápadt zsidó Istent, aki Koppánynak unokája...

— Ő is a zsidó Istent imádja már, — lóbálta meg üstökét boszszusan Keled, aki a Felső Körös vidékéről hozta el hadi népét.

Nagyot ittak az aranynyal, ezüsttel bélelt tülkökből és roppant falásokkal ették a párolgo lóhúst, a pogányságuk jelét.

— Nem Endre kell nekünk, — kiáltott ismét Keled. — Lőinte az

mi igaz hercegünk, Endre ecsse, aki máig se keresztelkedett meg!

— Kinek vitézi híre nagyobb Endréénél? — lelkesedett Vata úr és már, már hajbakapott a két rokon, mikor tajtékban úszó paripán fiatal vitéz rugtatott a szállásra. Ruhája nem magyar, de nem is német, vagy henye valon. Sallangos díszű, több rajta a bőr, mint a posztó. Tekintete bátor, nézése nyílt. Olyan a teste, mint ifjú párducé, mikor az áldozati ólfár elé lép és felmarokkal földet szór a lángra.

— Ki vagy vitéz, — állott eléje Vata a jövevénynek.

— Árpád vére vagyok, az utolsó pogány atyáim törzséből...

— Te, Árpád vére, — csóválta bozontos üstökét Vata.

— Ha mondom! — állott félgörbekardjára csapva a vitéz, míg a szeme szikrázott az indulattól, — bátyám seregével jöttem, ki két napja hagyta el Abaujvárat, s Pestnek vette az útját. Lőinte a nevem...

Kemény paroláival fogták meg sorra a pogány magyarok az utolsó pogányvérű Árpádfi kezét.

— Fordítsátok immár a zászlókat Pest felé, merre bátyám vonult hadával, hogy leszámoljon a német fattyúval, — mondta Lőinte, és maga is paripára ült és Vata úr jobbján lovagolt véres utakon, füstölgő falvakon álta, hogy megtalálja bátyját.

Már őszi ködök pokhálóztak reggelenkent a világra és hüvös éjszakák beszéltek a közelgő télről. — Varjak huztak a hegyek felől a síkság irányában és ólmos fellegek jöttenek délről, hogy a Napot alig lehetett mutatóból látni.

Három napi lovaglás után egyre dagadó sereggel meglátták a nagy folyót, melynek túlsó partján fehérlett az ólmos fellegek közül a távoli Buda vára. Itt hozták hírül nyargaló vitézek, hogy Péter, a félvér király, ki Székesfejérvárott eladta Henrik úrnak, a német császárnak az országot, nyitrai várából minden püspöknek és úrnak szigorú parancsai azt hagyta meg, hogy Fejérvárra menjenek. Hírül hozták a vitézek azt is, hogy senki se fogadja szavát a német vér királynak, mert még Gellért, a csanádi püspök is Endre herceg elé siet hódolásra.

— Halál a velenceire! — üvöltött nagyot Keled, — neki köszönhetjük, hogy immár nem magyar az ország. Halál reá, meg a többi idegenre. Pusztuljanak az idegenek, kik megrontották vallásukkal az országot és romlásba vitték népünket!...

— Endre velünk van, ne féljetek a bajtól, — harsogta Keled és Vata se tudott többé parancsolni az árnak. Egymásután ugrattak a széles folyóba a vitézek, elől Keled, ki maga akarta vérét venni a velencei pap úrnak, ki kezes bárányt tett István király fiából, — hogy az időnap előtt belehalt gyengeségébe.

Már a túlsó parton kapaszkodtak a vitézek és a Sassad hegyen túlra száguldoztak, de nem sok idő multva visszatértek eredmény nélkül.

Ekkor magános lovast állítottak a révhez, aki kémlelte a messzeséget, s tiszte volt, hogy szóljon, ha jönni látja a velencei papot. Sokat nem kellett várni, mert nehéz sze-

kereken valóban közelített a csanádi püspök Szolnok ispánnal, Bőd püspökkel, míg hátrább más szekereken Beszter és Beneta püspökök ültek több magyar urral. — Amint leereszkedóben voltak a sassadi hegyről, elordítá magát a magános lovas, s nyomban előtörtek Vata úr emberei, elől Keleddel, s mire kettőt nyekkent a nehéz kerekű szekér, már botokkal, kardokkal salapálták a pap urakat és kíséretüket, majd talyigát, szörnyű alkalmatossággal keritettek elő és ráültették a csanádi püspököt, s tizen hurták fel vele a legmagasabb hegyre, s mikor odaértek a legmagasabb hegyre, leeresztették a talyigát a püspökkel a mélybe. Roppant robajjal kalimpált a talyiga a mélybe és a Duna partján elterült a hegy tövében a csanádi püspök. Vére huilása jelezte mindenütt a sziklákon a nyomot, hol ősz fejét törte össze szegény nagy esésében. Szívét még külön átverték hegyes gerellyel...

Lüinte herceg, Endre király testvér eccse elkordult a véres tetemtől, de minden bánat nélkül nézett a tova hömpölygó Duna fodros hullámaiba.

Arra gondolt, hogy egy idegennel kevesebb van, ki romlására volt a magyarnak, míg a pesti parton bátyja, Endre bünbánattal keresztet vetett...

Angol iró a mult században Debrecenről

George Borrow (1803—1881) a XIX. század angol irodalmának egyik jelentos alakja.

Már középiskolás korában kivált társai közül nyelvtudásával, aminek később nagy hasznát vette, mert élete legnagyobb részét külföldön utazásokkal töltötte el. Az Angol Biblia Társaság szolgálatába állt, s a biblia terjesztése érdekében járt Oroszországban és a spanyol félszigeten 1844 nagyobb keleteurópai útra indult, s Páris, Bécs, Budapest után Debrecenbe is eljutott. — Fertett szándéka ellenére több mint két hetet töltött itt: hogy miért, azt megtudjuk alábbi leveléből. Ezt megelőző, Pesten kelt úgy ir Magyarországról, mint bizony civilizálatlan sarkáról a világnak, mely lakosai azonban jókedvüek és vendégszeretők. Debrecenből irt levelében is ilyenformán nyilatkozik — a debreceniekről. Ebből a levélből azt is megállapithatjuk, hogy Borrow-t mennyire érdekelték a cigányok. Nyelvüket jól beszélte, életmódjukat barangolása folyamán mindenütt megfigyelte.

Utazásait Borrow rendkivül lendületesen meséli el könyveiben, melyek saját szavai szerint önéletrajzát akarják adni; a megirásuknál azonban szines és eleven képzeletének legalább annyi szerepet juttatott, mint a valóság tényeinek. E kalandorregényeket az iró közvetlensége, a benyomások szokatlan friss rajza, könnyed előadás és zamatos stilus versengve tették a ötvenes-hatvanas évek legolvasottabb könyveivé. Különösen népszerüek voltak „The Bible is Spain", „Lovengro" és „The Romany Rye", melyen magyar irodalmi hatás fedezhető fel: Borrow Budai Ferenc debreceni kiadású Polgári Lexikonából merített. Erre azonban most nem térek ki, hanem közlöm egyik levelének fordítását.

Az angol-magyar kapcsolatok egyik bizonyitékára szeretném ezzel felhívni a figyelmet és szeretném megmutatni: mit látott Magyarországon, közelebbről Debrecenben a világjáró angol költő és hogyan vélekedett arról, amit látott.

Borrow a levelet feleségének, Carretának irja Lowestoftba:

Magyarország, Debrecen, 1844. jul. 8.

Szeretett Caretám, — Debrecenből irok, egy Magyarország szivében fekvő városról, ahol az elmúlt két hetet töltöttem — két nap kivételével, mikor is az innen negyven mérföldre lévő Tokajba utaztam le. Hosszas ittmaradásomnak az volt az oka, hogy megszerettem azt a helyet, ahol a vendégszeretetnek minden formájával megismerkedtem. Errefelé csaknem az egész lakosság csaknem protestáns és úgy kedvelik már a nevét is az angol embernek, hogy ha egy közéjük kerül, azt sem tudják hova tegyék. Jó, hogy olyan távoleső hely ez, hogy talán csak minden tiz évben látni egy angolt erre, mert ha közülünk egy pár világcsaló vagy piperkőc zsebiolvaj megtalálná az ide vezető utat, a jó magyar nép hamarosan megvünnék ennyire tisztelni az angolt. — Most azt gondolják, hogy mind tisztességes emberek és tökéletes gentlemanok, akiket illik előzékenyen fogadni, hogy leckét kapjanak tőlük a civilizációból. Kíváncsi vagyok, mit szólnának, ha olyan fickókkal találkoznának, mint Squaren vagy mások, akiket még elsorolhatnék. Nagy hasznát látom itt nyelvtudásomnak és az emberek bámulnak, hogy franciául, olaszul, németül, oroszul és alkalomadtán cigányul beszélek. Már sokféle cigánnyal találkoztam. Akik kinn laknak a vadonokban, egészen feketék; a civilizáltabbak, mint muzsikusok kóborognak: a hegedühöz nagyon értenek. Jelentéktelen eltérésektől eltekintve ugyanazt a nyelvet beszélik, mint az angol cigányok és igen jól megértettek engem. Többek között Tokajban voltam, ahol ittam egy kis bort. Elhatároztam, hogy két, vagy három üveggel viszek Angliába belőle; Anyámra, Rád és Hen-re gondolok. — Már csináltattam egy kis fadobozt. Ez a bor igen édes és sápadt szalma színü. Hogy aztán sikerül-e ezt elintéznem, nem tudom; mindenesetre megpróbálom. Tokajban üvegje mindössze két shilling. Igen szeretném, ha megkóstolhatnád. Hiszem és remélem, hogy hamarosan együtt lehetünk mind jó egészségben és békességben. Bizony, boldog leszek, ha hazajutok. De ha már ilyen messzire jöttem hazulról, megnézek mindent, amit csak tudok. Képzeld: a debreceni püspök látogatott meg a minap a kollégium egész tanári karának a kíséretében és végigvezetett a városon. És csupán azért tették, mert angol és protestáns vagyok. Itt ugyanis csaknem mindenki református, s mind szeretik a vallásukat és lelkesednek érte. Valószinüleg hallasz majd egy vagy két napon belül Woodfallról. Tegnapelőtt irtam neki és megkértem: Irjon Neked és tudassa Veled, mennyire aggódom, hogy egy levelem célt tévesztett és neked kellemetlenséget okozott. Ez történt — szerencsétlenül — tegnap, és most kénytelen vagyok sürgősen irni, úgy, hogy nem is tudok mindent elmondani, amit szerettem volna elmondani. Még egy hétig itt időzöm, aztán is elég lesz elindulnom Erdély és Bukarest felé. — Körülbelül két hétig maradok Bukarestben, aztán nekivágok Konstantinápolynak. Ott nem maradok sokáig: nem lesz előttem semmi akadály, mivel az civilizált vidék, ahonnan mindenfelé indulnak gőzösök, amerre csak menni akar az ember. Remélem, ott kapok tőled majd levelet. Nem is képzeled, multkori leveled milyen örömet okozott. Ó, olyan jólesett! Sokat mesélek majd, ha visszatérek. Tegnap meglátogattam egy nyomorult teremtést, akit akasztani készültek. Gyilkosságot követett el két évvel ezelőtt, holnapután ki fogják végezni. Egy kis szobában találtam, katonák őrizték; emberek százai bámészkodva nézték az ajtón és ablakon keresztül. Mivel két tiszttel voltam, bemehettem. Dereka körül rettentő nagy lánc volt és lábai bilincsekbe voltak verve. Pipázva ült ott, mégis igen bűnbánóan. Azt mondta, hogy nagyon megérdemli a halált: négy embert ölt meg, bunkóval kilocsantotta az agyvelejüket. Munka nélkül volt és könyörgött egy itteni tisztes gazdának, hogy fogadja be egy éjszakára, csak reggeligÉjfélkor felkelt és testvérével, aki vele volt, mindenkit megölt a házban, aztán az egész házat kifosztotta. Két nappal később elfogták. Testvére meghalt a börtönben. Adtam neki némi pénzt, az úr pedig, aki velem volt, ellátta néhány tanáccsal. Ugy nézett ki, mint egy vadállat; hatalmas bőrköpeny borította testét. Kilenc hónapja nem látta a napfényt, de most kihozták egy csinos, világos szobába és mindent megadtak neki, amit csak kért: húst, bort dohányt; ez alatt a három nap alatt egy kérését sem utasították vissza. Meg nem állhatom, hogy ne gondoljak arra: micsoda kegyetlenség embert ilyen hosszú ideig oly borzalmas helyen tartani; már közel két éve elitélték. Ne aggódj, ha nem hallasz rólam szabályos időközökben. Nincs biztos postaszolgálat azon a vidéken, amerre megyek. Isten áldja meg Anyámat, Téged és Hen-et. G. B.

Közli: KERÉKGYÁRTÓ ELEMÉR.

Szivárvány hidunk

A nyug. máv. főtisztviselők április havi összejövetelén elmondotta Zivuska Andor.

Az élet tulajdonképen: mult és jövő!... A „jelen" — csak egy pillanat, mert a következő pillanat már a „jövőé" és az elmult pillanat már: a „mult!"... Valahogy úgy tetszik nekem, hogy egy hatalmasan ivelt hidon állunk, a hid ive alatt tarajozva fut a hullám, mint egy megáradt folyó: — az „élet!"... Mi állunk a hidon a víz folyása irányába tekintő szemmel!... Csak a hid alatt elfutó, tova-iramló hullámokat látjuk és sodornak azok: virágot, tövist, remények zöld lombját; szenvedések, fájdalmak tövis koszoruját; álmok, ábrándok hamar elmerülő kis papirhajóit!... és mi csak azt látjuk: ami elfut előttünk: a mi „mult!", mert a víz folyásával szembe fordulnunk: a „jövőbe" tekintenünk — lehetetlen!... S ha egybevetjük mindazt, amit tova úszni látunk: tövist, virágot; szenvedést, örömöt, — úgy érezzük, hogy valami nagy, nagy igazságtalansággal teljes az élet; a tövisek gazdag áramlása mellett itt, ott bukkan fel csak egy-egy, sokszor már hulló szirmokba omlott virág!... Mennyi szenvedés, fájdalom, megpróbáltatás, — könny!... és mily kevés öröm, boldogság, mosoly! És mégis, — minden letörtség, szenvedés, roskadás mellett is igyekszünk mindig talpra állni és — úgy érezzük, hogy hiába minden: az életet szeretni kell! Ugy érezzük, hogy van valami, ami a sors minden csapása, kegyetlen megpróbáltatása, ezer és ezer tépő tövise között is elléphetetlenül az élethez köt minket, valami mindent megbocsájtó, forró öleléssel!

...Ha az ember magába mélyed, elgondolkozik és azt keresi, hogy ebben az életnek nevezett nagy összevisszaságban, a pillanatnyi örömök és az egész életet átkaroló fájdalmak arénájában mi a leghatalmasabb és — semmivel le nem győzhető erő? — arra jutunk: a vágy!...

...Vágy nélkül élni lehetetlen!... Alapja boldogságnak és boldogtalanságnak; mert édes és forró vágyak karján járni: a beteljesülés reményének a fényén: üdv!... És vágyat vinni a lélekben, — a be nem teljesülhetés fagyától kisérve, — annyi, mint a szenvedések örök tüzén égni!... A gyermek léleknek van egy csodálatos, fantasztikus vágya, — amelyet szinte groteszknek érzünk!... Ez a vágy: a „szivárvány" utáni vágy!... Van-e gyermek és volt-e gyermek, amelynek a lelkén nem lobbant volna vágy; — megnevezhetetlen és forró, — az égboltra ivelő szivárvány láttán?... Van-e gyermek és volt-e gyermek, — ki ne látta volna egy „ragyogó szinekben csillogó hidnak" a szivárvány égre ivelő fényét?!... Van-e és volt-e gyermek-lélek: ki ne gondolt volna rá vágyakozóan: egyszer rálépni erre a „szivárvány hidra" és fölemelkedni rajta!...

És a gyermeklélek, a maga naivitásában: tükörlap volt mindig, — amelyben az „igazság" arca fénylik!... Mosolyogva intünk el a gyermeki fantázia szárnyalásán, az együgyü vágy megnyilatkozásán és nem érezzük meg a nagy, — mindennél nagyobb „örök igazságot": a gyermeki lélek igazságát: „A gyermeklélek útjára kell lépnünk!"... Küzdő, fájó és boldogságot kereső embereknek egy útja van csak: a gyermeklélek vágyának, a gyermeklélek igazságának az útja: „fölemelkedni a porból, a sárból, a földről, az élet ezer sebet tépő küzdő porondjáról"; fölemelkedni az „égre": az „örök szépségek": „eszmények" magasságába, — a szomorúságok, fájdalmak és megpróbáltatások felhőit áttörni tudó szeretet tiszta fénnyel ránk mosolygó szivárványának az útján!

Ha boldogok akarunk lenni: az élet ezer küzdelmében, szenvedésében: a töretlen gyermeklélek tiszta hitével és bizalmával — a földet az éggel átkaroló szeretet szivárvány hidjára kell lépnünk!

Kedves Barátaim!... Ha meghitt baráti körben vagyok, ahol a szivek összedobbannak, én mindig látom ezt a „szivárvány hidat" és úgy érzem, hogy — ha csak rövid órákra is: azon a szivárványhidon járunk és az élet tiszta szépségének a fénye és melege öleli!...

Kedves Barátaim! Méltóztassatok megengedni, hogy ezeket a gondolatokat — messzebb, szélesebb határok távlatába vigyem s az egész, — bennünket körül ölelő „élet"-ről szóljak.

...Valami nagy, nagy, rettenetes éjszakában járunk!... Kétségek, borzalmak, az emberiség legszentebb, legnagyobb eszményeit örök gyászba ölelni akaró éjszaka, mindent átfogó ködében élünk! Sötétség... éj... köd!... Egy csöppnyi fehérség világol még messze; egy szemernyi pont!... És ennek a pontnak, ennek a fehérségnek nem szabad a mindent átkaroló gyászba omolnia; ennek a fehérségnek nőnie, közelednie kell; ennek a fehérségnek fénybe kell gyulnia, — mindent átsugárzó fénnyel kell kiragyognia: mert ez a fehérség: a Krisztus palástjának a fehérsége és ennek a fénynek kell megalkotnia azt a szivárvány-hidat: a fájdalomban, gyászban, szenvedésben vergődő világ felett, amelyre az emberiségnek, az emberi kultúrának lépnie kell, — ha nem akar végkép megsemmisülni; amelyen az emberiségnek el kell indulnia, hogy a mindeneket kormányzó Isten örök fönségéhez fölemelkedjék, hogy cselekedetében, eszményeiben, megnyilatkozásaiban „Isten képére alkotottan": — ember legyen, — az ember!...

Kedves Barátaim!... Ezekkel a gondolatokkal szeretném én köszönteni a világot, az egész világot!... Közelebbről: az én imádott, — hitványul, gyáván összetört, megcsúfolt, egyetlen hazámat!... Közvetlenül pedig ezt a kört, — ezt a baráti kört: Titeket... és kivánni most, — a Tavasz, — a rügybontó Tavasz: a remények, álmok szent szimbolumának érzett Tavasz idején, — a magyar lélek minden melegével, — egy szebb, egy jobb, egy boldogabb, egy — talán a „nagy magyar álom" megvalósulásának az útján elinduló jobb jövendőt Nektek!

Isten védjen, óvjon, — éltessen Benneteket!

Itáliai jegyzetek

Részletek egy utinapióból a debreceni református gimnázium olaszországi tanulmányútjáról.

Róma. A Szent Péter templom előtt.

Róma. A Titus iv alatt.

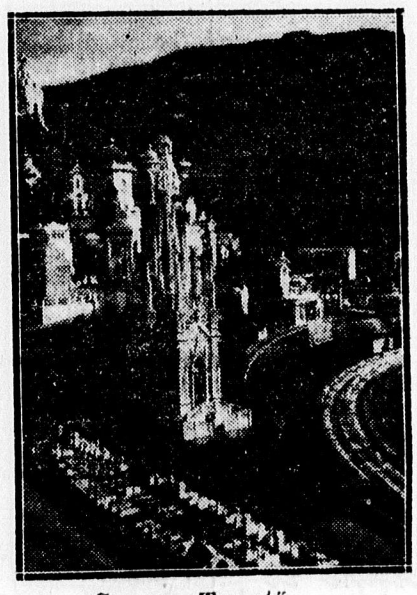

Genova. Temető.

A LEGSZEBB TEMETŐ

Oceánjárók állanak a kikötőben, a villamosok feltűnően keskeny vágányokon futnak s az emeletes épületek messze felkapaszkodnak a hegyoldalon. Frontjuk a 6—8 emeletet is eléri, de hátsó oldaluk már földszintessé törpül a meredek sziklákon. Szük és mély utcák vannak Genovában, itt látunk először narancs és citromfákat sárga gyümölcsökkel. Éles kanyarokat vesz a villamos, egymásra dülünk, nincsen semmiféle fogantyu, amiben meg lehetne kapaszkodni. Ez jellemzi a várost, sehol nem lehet megfogózni, biztos talajra állni, nem tudni a lapostetejü házak melyik pillanatban csúsznak le a tengerbe.

Amikor a temetőbe lépünk megszünik a bizonytalanság érzése, megnyugvással szemléljük a halottak diadalmas városát. A genovaiak tudják, hogyan szép a halál, hogyan győzedelmes és derüs. Nem véletlen, hogy ennek a városnak van a legszebb temetője, hogy itt a tenger és hegyek szoritásában ezen a helyen lakik az öröm, mert itt a nyugalom. A sirokon azért bús szobrok és és szomorú feliratok jelzik, hogy a fájdalom itt is csak fáj. itti s panasz tapad minden sírhoz s mégis, a sok együtt, a keresztyéni megnyugvást maradéktalanul fejezi ki. Gótikus márványkápolna az egyik kanyarulatnál, alatta folyosók, kriptákkal, portól és időtől barnult szobrokkal. Gyönyörü olasz szobrokkal.

A Palazzo Rossóban nem az olasz képek tetszenek a legjobban. Itt van Dyck a nagyszerü, sötét színeivel, csodálatos kidolgozásmódjával.

A galléria zsúfolva van emberekkel és üzletekkel. Minden második üzlet bár, ami itt tudvalevően nem méregdrága mulatóhelyet jelent. Itt mérik a kitünő zamatú espressot 50—60 centért. Ha ezt az összeget az ember még 10 centtel megpótolja tele is adják a csészéjét. De még igy sem fizetett többet 16—18 fillérnél egy csésze feketéért.

PISA

Kisebb város mint Debrecen. Az a néhány óra amit itt töltünk csak arra elég, hogy a Dóm-teret megnézzük. A napfény vakitóan verődik vissza a fehér márvány-épitményekről és kövezetről. Itt áll a város cégére, az idegenek csalogatója: a ferde torony. Mindenki azért jön Pisába, aztán mellesleg — ha már itt van — megnézi a Dómot s a battisteriumot. Kiderül, hogy mindakettő gyönyörü s most már a tornyot is jobb szeretné egyenesnek látni. Akadnak azért olyanok is, akiknek van kedvük és 2 lirájuk a toronyba felmászni.

S. P. Q. R.

A fascesek mellett ezt a négy betüt látjuk a leglöbbször Rómában. Senatus populusque Romanus, ez áll még az autóbuszok oldalán is, amelyek különben még sohse tapasztalt, émelyitő motalkóbüzt áraszlanak. Ez határozottan nagyvárosi szag. A konflisok viszont a kisvárosokat juttatják eszünkbe.

Romokat, ókori maradványokat lépten nyomon látni. Körülöttük új házak emelkedtek, járművek szaladgálnak s mégis természetesek, maguktól értetődőek. Más városban tán anakronisztikusan hatnának.

A régiségtanok Rómája elevenedik meg, amikor végigmegyünk a fórumon, a régi Rómát jelentik a csonka oszlopok, diadalivek, templomromok. A Colosseumot este is megnézzük s a hüvös sötét kövek között fölhangzik a magyar himnusz. Furcsa önkéntelen megnyilatkozása ez a csodálatnak és a tiszteletnek. Virágos, zöld kertek vannak a Palatinuson. A legősibb halomról át lehet tekinteni az egész régi várost.

Nem csoda, hogy Róma tetszik az idegeneknek. Oly sokféle változatokban gazdag látnivalót nyujt, hogy mindenki megtalálja a nekivalót. Délelőtt, délután járjuk a fórumokat, templomokat, muzeumokat és képtárakat. Azt hittük, ez sokkal fárasztóbb dolog.

Idegen mindenütt rengeteg van, kisebb nagyobb karavánokban járkálnak, nézelődnek, nagy hangú cicerónék vezetésével. Viselkedésük sokszor feltünő és bosszantó, de az olaszok elnézik — nem tudni udvariasságból, vagy érdekből. A templomokban imádkozók nagyon megszokhatták már a bámészkodó idegeneket (ez a Szent Péter templomban történt), mikor egy társaság vezetője rikácsoló hangon kiabálta mellettük a templom nevezetességeit.

A templomok általában túldiszitettek. Aranyozástól roskadozó menyezetek, oszlopok, oltárképek, mozaikok. A Szent Péter templom monumentális, merész méreteivel is csak nehezen tudja ellensúlyozni a hatást, amit a túlzott dekorációk okoznak. Egyszerüségében a Szent Pál bazilika emelkedik ki, amely az eddig látott templomok után szinte szokatlanul üres.

A képtárak hatalmas anyaggal rohanják meg a szemlélőt. (Capitóliumi, Vatikáni, Borghese képtárak.) A nagy festők képei mellett a jelentéktelenebb ismeretlen művészek festményei között is vannak olyanok, melyeknek érdemes figyelmet szentelni. Nagy segitségünkre van itt Soós Béla bácsi.

Legjobban Michelangelot csodálom. Talán ő a legnagyobb. Az emberfölötti erődöngős erők, a heroizmus művésze. Bravuros tudása a Sixtusi kápolna freskóin mutatkozik meg legpompásabban. Michelangeloban Róma teljesedik szimbolummá, — a leverhetetlenségig.

Autóbuszon megyünk ki a Mussolini forumra. Modern, fascista alkotásokat látunk itt. A stadionhoz vezető uton mozaikok vannak s a stadion körül márványszobrok. A közelben uj épitkezések folynak, másik stadion készül, hogy miből, honnan van rá pénz, ez a fascizmus rejtélye, vagy tán csodája.

Mint a legtöbb rómalátogató mi is felkeressük a Trevi forrást, ahol gyönyörü szoborcsoport alatt zuhog elő a viz. Beledobjuk a medencébe a soldókat, mert a babonás hit szerint — az utcagyerekek hatalmas örömére — csak az tér vissza biztosan Rómába, aki adóját itt eképpen lerójja.

Templomok, muzeumok után elindulunk egy este, hogy kitapasztaljuk a hires Rupe Tarpeát is. Lépcsőkön kell lemenni, a bejáratnál a capitoliumi farkas az ikrekkel, a falak mellett amphorák, pinceboltozat, hordódongákon ülnek a vendégek, hatalmas helyiségek, szalonzenekar. Megrendeljük a Lacrima Christit, hamar jókedv támad, a szomszéd asztalnál osztrákok énekelnek, odébb olaszok s egyáltlán nem zavarja őket a zenekar. Mi is belevegyülünk a hangzavarba a magyar nótákkal, tapsot is kapunk. Végigénekeljük hazafelé az utcákat. Rómában csendrendelet van, de ezt szabad, a rendőrök nevetve néznek bennünket.

Kéry László.

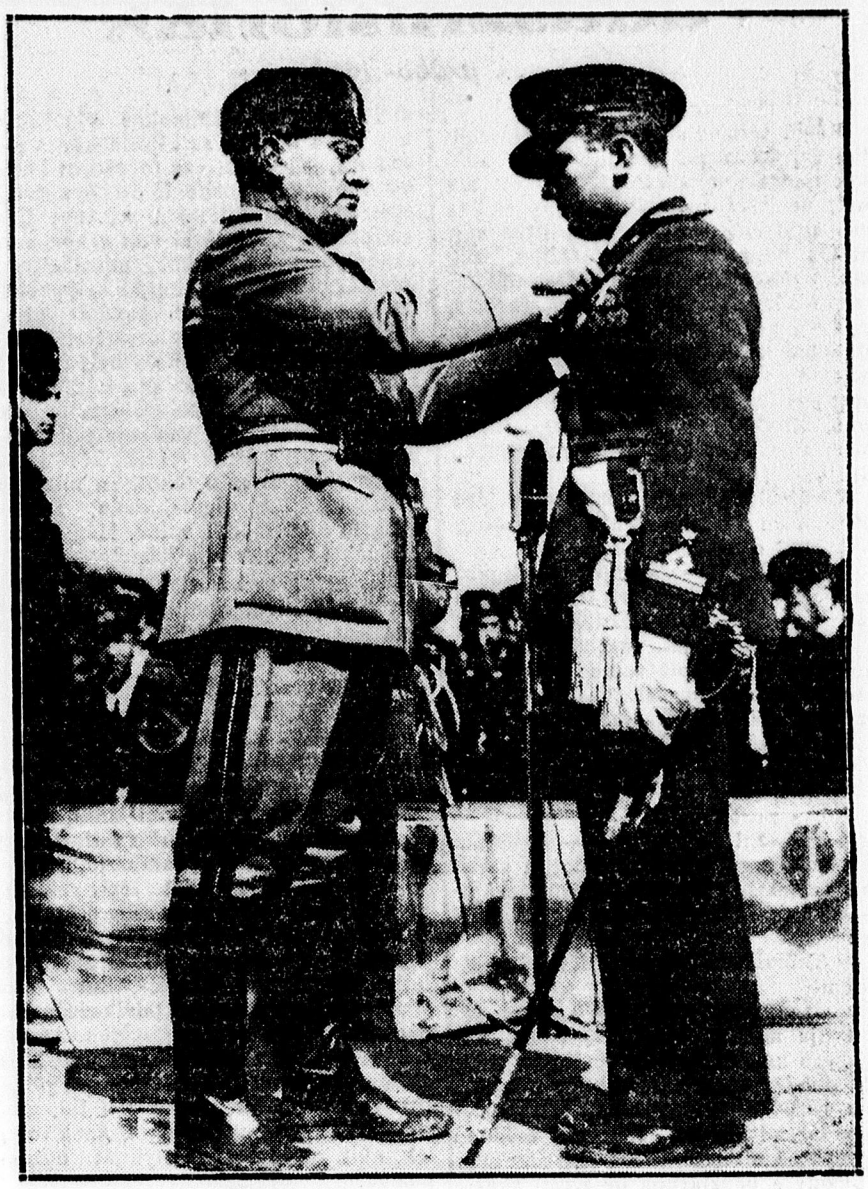

Mussolini kitünteti fiát, Brunót, ki az abessziniai harcok alatt hősies magatartást tanusitott mint repülő.

VÁRÓTEREMBEN

— Nagyságod, szabad kérdeznem, hogy mi a kedvenc virága?

— A gólyahir.

— Szabad kérdeznem, miért?

— Mert okleveles szülésznő vagyok.

Vadászhistóriák

A próba-nyul

(Folytatás és vége.)

Rövid terepszemle után kiválasztottak egy jó magas partot, amely mint korai, nyári ugarszántás, bevetés alá még nem szántva elég kemény és az eső által elég simára egyenlített volt ahhoz, hogy a tök jól guruljon, alig száz lépésre egy másik kisgazdaföldön szép fehér uritökből gyönyörü, formás, egészen gömbölyü példányok voltak. Onnan hoztak egy-egy tököt; Pénztárnok úr az ő terjedelmes termetével, meg egy tökkel bizony nehezen szuszogott, kénytelen volt a tököt letenni, mert anélkül is elég a partra feljutni. Két tökkel felérkeztek.

Körülnéztek, hogy valami arra járó illetéktelen valaki nem látja-e őket. Nem volt a közelben senki.

— Betölteni! — hangzott a jegyző vezényszava. — Előbb te fogsz lőni László, azután a pénztárnok úr! Mikor a próbanyul indul, azonnal célozni, mintha most ugrott volna fel. Gyorsan, de nyugodtan célozni, a fejét célba venni és „tüzelj" vezényszóra lőni. A siker biztos. Tehát — figyelem!

Gurul a tök...

— Tüzelj!

Szól a puska...

— Megvan! — Megvan! — Kapott...

A vadász gyorsan lebaktatott a partról. Azonnal meglelte a gazosban a „vadat" és boldog örömmel kiáltott fel:

— Telitalálat! Ezt alaposan „fejbe" lőttem!

Sugárzó arccal simogatta a tököt és ki tudja meddig dédelgette volna, ha a jegyző nem sürgeti, hogy jöjjön már fel. Mondanom sem kell, hogy a tököt nem restelte mégegyszer felcipelni, hogy társait kézzel fogható módon meggyőzze mesteri lövéséről.

Bizony a pénztárnok úr arcán akárki észre vett volna egy kis sanda irigységet.

— Gyerünk tovább! — szólott a jegyző és a pénztárnok előáll.

Gurul a tök...

— Tüzelj!

Szól a puska...

De nini! mi az, most nem kiáltja senki, hogy megvan, kapott. Vagy talán nem kapott? Ejnye, ejnye! Nem szól senki. Hallgat a jegyző úr is, alighanem azért, mert az ő gyakorlott vadászszeme most nem látta a „vad" körül a homokot felcsapódni, mint az előbbi lövésnél. Végre a pénztárnok törte meg a csendet.

— Megyek, megnézem.

Lassan, kedvetlenül ledöcögött az aljba. Körülnézett. Néhány lépést erre, néhányat amarra ment, kutatott, keresett, a tök nincs sehol. Elkeseredetten kiáltott fel.

— A kegyelmes jó ántiját, nyoma sincs a töknek!

— Nincs a fenét! — felelt a jegyző — ott van az valahol, csak keresse! Biztosan a lábát lőtte el és megbujt, leült valami gazbokorba.

A tanító fölényes mosollyal nézte, amint a vadász egyre türelmetlenebbül taposta a jó magasra nőtt dudvát.

— Jöjjenek már, segítsenek keresni.

— Keresse csak! Legalább azt is megtanulja, hogy a sebzett vadat miképpen kell nyomozni!

— Hogy kell?

— Hát a vérnyomon!

Hogy a pénztárnok úr mit gondolt erre a feleletre, azt később se bírtuk belőle kivenni. Ha kérdeztük, csak mosolygott.

A parton álló vadászok végre megszánták társukat és lementek a gazosba. A jegyző vizslaszeme rögtön észrevette a mulatságos helyzetet. Az történt ugyanis, hogy a második próbanyul a véletlen különös játéka folytán belegurult egy kutgödörbe, amit a föld gazdája azért ásott, mert a gazos helyén olyan növények voltak, melyeket a nyári kánikulai hőségben öntözni kellett. A kút mintegy másfél méter mély leheletett. Homokos vidékeken ugyanis a talajvíz az aljföldeken a felszínhez igen közel van. A gödröt körül benőtte a gaz, amely fölötte majdnem egészen összehajlott. A kihányt föld két oldalra kissé távol volt rakva, nem akadályozta a tököt gurulásában. Pénztárnok úr mint kezdő és gyakorlatlan vadász nem is gondolt arra, hogy a „sebzett vad" előszeretettel bujik az ilyen gazos, gödrös helyekre és bár tudta, hogy ott van ez a kút, eszébe sem jutott, hogy belenézzen. Jegyző úrnak viszont elég volt egy pillantás, hogy a dudvaszálak rései között is azonnal meglássa a tököt, a mintegy méternyire levő víz felszínén. De a világért nem szólott volna. Még a tanítónak se árulta el a leletet.

Két percig se keresték együtt a „vadat", már hívta barátait haza, mert este lesz.

Pénztárnok úr nehezen tágított.

— Hát uraim, most mérges vagyok!

— Azt gondolom — felelte a jegyző, — ha most meglelné a vadat, itt azonnal megnyuzná, hogy hol kapott és hány serét van benne.

— Pedig kapott, itt kell lenni, mert a gazos másik oldalán nem láttam kimenni. Hát ez mégis borzasztó.

— Fején kell a vadat lőni, akkor nem bujik el — jegyezte meg a tanító.

Nem nagy távolságban lövések hallatszottak. Bizonyosan valaki a társulatból. Igyekeztek hazafelé, hogy az ismeretlen vadásszal ne találkozzanak, nehogy híre menjen az esetnek. Az a vadász is hazafelé tartott, mert a következő durranás már közelebbről jött. Utközben köszönt nekik két fiú. A pénztárnok megismerte őket. Azok voltak, akik egyik sebzett nyulját hazahozták.

Haza érve megállapodtak, hogy erről a céllövészetről nem kell szólni senkinek. Majd rövid borozgatás után elváltak.

Pénztárnok úr éppen vacsoránál ült, amikor illedelmesen beköszön a két fiú:

— Jó estét pénztárnok úr! Hazahoztuk a nyulat.

— Miféle nyulat?

— Hát amit tetszett megsántítani. Ott jártunk a László tanító úr szőlője felé nagyapáméknál és láttuk, hogy arról felől tetszettek jönni, hát gondoltuk, hogy ezt a nyulat biztosan a pénztárnok úr tetszett megsebesíteni.

— Tetszett a fenének! Mit gondoltok, ami a határon sánta nyul van, azt mind én sebzem meg? Itt egy-egy pohár bor, a nyulat meg vigyétek a pokolba!

A fiuk nem értették a dolgot, de nem tiltakoztak. Elmentek.

Másnap a falu összes vadászai egyenként járultak a pénztárnok úrhoz örömüket kifejezni, hogy lassan-lassan kezd belejönni a lövésbe.

— Az nem baj, — mondották, — hogy nem „karikába" bukott a tegnapi nyul, az a fő, hogy hazahozták. Szerencse, hogy valami kutya a vérnyomon el nem fogta... (Beszéd közben kajánul mosolyogtak.)

Pénztárnok úr a pénztárnapló rovatait adogatta össze, de egy hasábot háromszor is újra számolt, mert gondolatai elkalandoztak. A sebzett nyulra még csak magyarázatot adtak valahogy a nem messziről hallatszó lövések; már az se bántotta, hogy jó néhány sánta nyul terheli a lelkiismeretét, — de azt sehogy se bírta felfogni, hogy mi lett a próbanyullal?!

Ha a tisztelt olvasó valamikor Homokfalvára vetődik, meggyőződhetik róla, hogy ez a történet nem olyan mese, mint amikor a vadászok sokszoros nagyításban mondanak el kalandokat! Ez úgy volt, ahogy írtam. Meg kell csak kérdezni a pénztárnok úrtól, aki talán már bíró is lett azóta, majd ő megmondja, hogy meglelte-e már a sánta tököt a vérnyomon?

A falubeliek mondják, hogy azóta is gyakran kijár keresni. Már én is többször láttam.

Máthé János.

Hogy válhat a nő széppé és fiatallá

(Folytatás és vége.)

Ha már sóvanyítókúrával, műtéttel alak, arc megfiatalodott, sor kerül az egyszerübb kozmetikai beavatkozásra. Először el kell távolítani az arcról az összes szépséghibákat, a leggyakoribbakat sorolom fel. Kezdve a szezoncikken, a szeplőn és barna foltokon. Ezeket jobb megelőzni, de ha azzal elkéstünk többféleképpen lehet eltüntetni. A megelőzés abban áll, hogy ultraviolettben gazdag napfénytől védjük az arcot, fényvédő krémmel, puderrel, nagyszélű kalappal, napernyővel. — Az eltüntetés történhetik 1. hámlasztással, ezt csinálhatjuk gyulladást okozó gyógyszert tartalmazó kenőccsel, folyadékkal, quarc lámpával, legújabban elektromos tűvel. Ez utóbbi most Párisban a legnagyobb divat, úgy hívják, angol szóval, hogy peeling! Minden hámlasztás lényege, hogy bőrgyulladást idézzünk elő.

A szeplőket, barna foltokat egyenként is le lehet égetni, ezt desiccatiónak nevezik. Tömegesen le lehet reszelni egy olyanfajta készülékkel mint a fogorvosi furógép. — Ha valakinek nincs ideje vagy alkalma a radikális szeplő eltávolításához szükséges szobafogsághoz, akkor lassan, észrevétlenül is lehet koptatni, fehéríteni a szeplős bőrt.

Valamivel több türelemre, kitartásra van szükség a felesleges szőrszálak eltávolításánál. Ez ma radikálisan diathermiával történik.

Semmivel sem kíván kevesebb türelmet a zsíros, mitesszeres, pattanásos bőr gyógyítása. Fontos, a baj okát kikutatni és ennek megfelelően kezelni. A kezelés kombinált: külső és belső. Az ok szerint belsőleg hormon készítmények, arsen, vas, vaccina, diéta. Külsőleg: gőzölés, massage, pakolások, quarz, röntgen.

Nagyon egyszerű az anyajegyek, szemölcsök eltávolítása: diathermiával. Érzéstelenítve pár másodpere alatt fájdalommentesen lehet leszedni őket. Nyom nélkül gyógyulnak és már csak azért is le kell őket vétetni, mert ezzel megelőzzük az esetleges rosszindulatú elfajulásokat.

Tulajdonképen minden az arcon előforduló bőrbetegség egyszerre szépséghiba is. A lényeg az, — a legcsekélyebb elváltozást is azonnal meg kell szakorvosnak mutatni, mert minden bőrbetegség könnyebben gyógyítható a kezdeti szakban.

Az egészséges arcbőrről minden tisztátalanságot gondosan eltávolítva, massage, porus összehúzás, villanyozás után következik az, amit népies »kozmetika« alatt értenek, a »kikészítés«. A szemöldök kitépése szerencsére ma már csak annyiban divat, hogy a forma korrigálódjék egy kicsit. Magas homloknál alulról, alacsonynál felülről távolítjuk el a fölösleges szálakat, kerek archoz erősen ívelve, — hosszú archoz inkább egyenesen formálva Az egész arcra alapkrém jön, ami nem zsíros és nem glicerines, a szemhéjra csak egy leheletnyi krém, zöldes, kékes, lilás a szem és ruha színének megfelelően. Ezen van a hangsúly, hogy a festékek (arcra és szájra is) mindig a ruha és haj színével harmónizáljanak. Ne legyen valakin narancspiros ruha és liláspiros rouge! Fehér ruhához barnás színek is jók, feketéhez csak a ragyogó, világos teint. Hideg színekhez (lila, kék, zöld) a kiegészítő színekben válasszuk a rougot, meleg színekhez a harmónizáló saját árnyalatában. Este igen hatásos, ha először világos puderrel puderezzük át az arcot (rózsaszínnel) és azután a homlok kivételével sötéttel. És így tovább, a kifestés magas iskolájáról órák hosszat lehetne írni. Talán nem is volna baj, ha a magukat szépítők megfogadnák a szaktanácsokat.

Ha a kozmetika egyebet nem is nyujtana, csak önbizalmat, biztos fellépést, már akkor is érdemes vele foglalkozni, de ma már komoly tudomány, és pozitivumokat is nyujt.

A gyilkos könyv

Etel Winnifred Savi, angliai írónő nem mindennapi per központjába jutott. Azzal vádolják az írónőt, hogy „Bűneink" című regényével John Dunn feleségének halálát okozta.

John Dunn, a jómódú kereskedő egyik napon még mielőtt lakása elé ért, már messziről igen erős gázszagra lett figyelmes. Rosszat sejtve felsietett a lépcsőn, majd amikor a konyhába ért, legnagyobb megdöbbenésére feleségét holtan találta. A halott asszony közelében egy könyv feküdt. Dunn felemelte a könyvet, megnézte a címét, majd lapozgatni kezdett benne. Semmi gyanusat sem talált. Rejtélyes volt azonban, hogy miért vált meg felesége az élettől. A különös öngyilkosságról értesítette a rendőrséget is, a hatóság emberei megindították a nyomozást, amelynek során a könyv is szóba került.

A kereskedő ugyanis azt állította, hogy feleségén az utóbbi időben különös változást vett észre. Az asszony feltűnően hallgatag volt, rosszkedvű, sőt ideges és ingerlékeny és mindezt — állította a kereskedő — a könyv okozhatta. A rendőrség vezetője magához vette a „szenzációs" könyvet, elejétől végig elolvasta és akkor arra az álláspontra jutott, hogy a fiatal asszony halálát minden kétséget kizáróan a könyv hatása okozta.

A „Bűneink" című regény főhőse ugyanis gyógyíthatatlan betegségben szenved, emiatt arra határozza el magát, hogy feleségét meggyilkolja. A súlyosan beteg férfi ugyanis nem akarja az asszonyt egyedül hagyni, annál is inkább, mert úgy is tudja, hogy órái meg vannak számlálva.

A feltevés szerint a regényhős cselekedete annyira megtámadta idegileg Dunn feleségét, hogy a fiatal asszony felborított idegállapotában öngyilkos lett. Dunn és felesége a legboldogabb házaséletet élték, nem volt tehát semmi ok, hogy az asszony váratlanul a halálba meneküljön.

Az egész ügyben a legérdekesebb fejezet az a pör, amit Dunn az írónő ellen indított. A kereskedő ugyanis azt állítja, hogy felesége haláláért egyedül Etel Winnifred Savi felelős. A kereskedő most London egyik legkiválóbb ügyvédjének tanácsára hatalmas összegű kártérítést követel az írónőtől. Az angol hatóság viszont úgy intézkedett, hogy a halált okozó regényt a könyvtárak és az üzletek huszonnegy órán belül beszolgáltassák az ügyészségnek, nehogy a könyv újabb öngyilkosságra vezessen.

Goethe híres műve „Werther keservei" óta hasonló eset nem fordult elő.

Az utóbbi időben, a különben is e téren egyedül álló tragédia nemcsak Londonban, hanem egész Angliában nagy feltűnést keltett.

Dr Árvayné Borsos Ida

Egy professzionista műugró az uj Oakland hídról, hatvan méter magasságról a tengerbe ugrott. A hirtelen támadt szélroham azonban úgy a tengerbe vágta az ugrás után, hogy a hátát törte. A sérült ugrót kiemelik a tengerből.

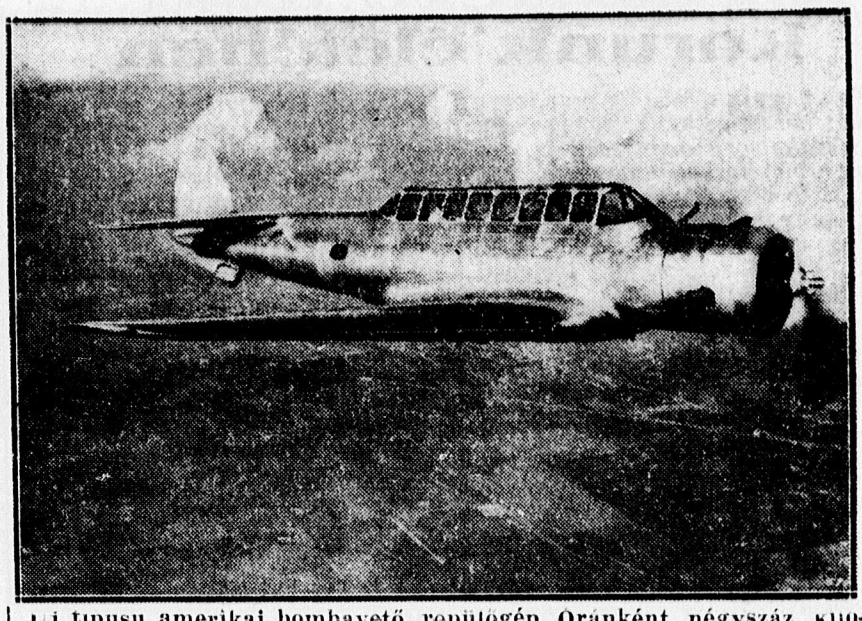

Uj tipusu amerikai bombavető repülőgép. Oranként négyszáz kilométer sebességgel közlekedik. Hat gépfegyver van rajta és ezer font súlyú bombát szállíthat.

Debreceni Dóczi tanitónőképzős lerajzolta a hollywoodi filmsztárokat

Szabó Kornélia müvészi rajzai uj tehetség elindulását jelzik.

A mai fiatalságról nagyon sok esetben kiderült már, hogy tehetséges. A szürke, bizonytalan napok sodrában hol itt, hol ott bukkan fel soraikból egy rendkivüli és nagy jövővel biztató képesség. Valami gyönyörü elégtétele ez az életnek és az emberi léleknek, hogy abban a korban, mikor legbizonytalanabb, legküzdelmesebb az élet, mikor az uj generáció előtt a mindennapi megélhetés lehetősége is egyre jobban a bizonytalanság ködébe burkolózik, ennek a sivár, materiális kornak nyomasztó levegőjében szebbnél-szebb müvészi tervek és tehetségek bontakoznak ki.

Tizennégy évét alig betöltött fiatal leány rajzai kerültek kezünkbe. Szabó Kornélia elsőéves tanitónőképzős alkotta ezeket a rajzokat, melyek tele

Szabó Kornélia.

vannak egyéniséggel, igazi tehetséggel, igérettel. Máris bámulatos, nem mindennapi képesség mutatkozik bennük. Biztos vonalvezetés, finom, ösztönös formakeresés s a képeken, főleg Holywood legnevesebb sztárjainak arcán valami teljesen eredeti belső kisugárzás a vonalak mögül. A lélek dalol itt a szürke ceruzarajzokból.

— Mióta rajzolgat? — érdeklődtünk Szabó Kornéliától.

A fiatal leány pillanatra elgondolkozik.

— Oly váratlanul ért ez a kérdés, hogy hirtelen gondolkodnom kell rajta. Én úgy érzem, hogy amikor legelőször vettem a ceruzát a kezembe s legelőször próbálgattam vonalakat huzogatni, már akkor rajzoltam és már akkor gyönyörködtem abban, amit gyerekes elgondolásomban papirra vetettem. S később minél többször feküdt előttem a papir, annál nagyobb örömmel vettem a ceruzát, hogy most már öntudatosabban rajzoljam le azt, amit magamban elképzeltem.

— Mik a tervei a jövőre nézve? — kérdezzük.

— A jövőre nézve tele vagyok tervekkel. Egy fiatal leány, aki most kezdi megismerni az életet, csupa tervezgetés. Tanitónő akarok lenni, de a rajzolást nem fogom soha elhanyagolni.

— Milyen témákat szeret megelevenïteni rajzban?

— Most, hogy érettebb ésszel gondolkodom, úgy veszem észre, hogy nem érdekel úgy minden téma, mint azelőtt, hanem válogatok. Keresem azt, ami jobban kielégiti szépérzékemet s nagy az örömöm, amikor eltudom érni azt, amit kitüztem magam elé.

— Érdekesnek tartom, de nem tudom megmagyarázni, hogy mi az oka, hogy **ezelőtt inkább a táj szépségei kötötték le figyelmemet.** Ha láttam egy hegyet, amelyik büszkén emelkedett ki a síkságból, az volt az első gondolatom, milyen nagyszerü lehet ez papiron s nagy volt az örömöm, ha lerajzoltam. Gyönyörködtem a napkeltében, a napnyugtában és örültem, ha papirra vethettem.

— Egy idő óta inkább érdekel az emberi arc szépsége. Sokszor órákig csinosítok egy arcot, hogy minden vonása az élethüséget megközelítse.

— Miért fordul előszeretettel a filmsztárok felé?

— Ez előtt pár évvel, mint minden hozzám hasonló korú leány, én is filmszínésznő akartam lenni. De később rájöttem, hogy ez bizony nem olyan könnyü mesterség s főleg, hogy nagyon hosszú az út odáig. Mikor aztán a tanitónőképzőbe iratkoztam — habár nem is végleg — lemondtam gyermekkori álmomról s a gyakorlatias élet útján haladok most már én is. Tanitónő leszek s ha Isten segit, ezt a hivatásomat be is fogom tölteni.

— Talán ez a gyermekes rajongás az oka annak, hogy olyan nagy előszeretettel gondolok a filmsztárokra s talán ez az oka annak is, hogy most kezdem felfedezni az emberi arc szépségeit s nagy örömöm telik abban, ha azt rajzolhatom.

— Milyennek látja egy mai fiatal magyar leány jövőjét az iskola padjai közül?

— Erre az első pillanatra nagyon könnyü a felelet. Milyennek láthatja egy 14 éves leány a jövő életét. Tele boldogsággal, terveinek megvalósításával. Egy szóval: a legreményteljesebbnek.

— De sajnos **van egy másik véglet is, ami előtt nem hunyhatok szemet, mert állandóan azt hallom és látom, hogy bizony a mai magyar leánynak éppen úgy kell küzdenie mint egy férfinak, mert csak igy tudja megállni helyét az életben.** Mert mi elénk nagy célok vannak kitüzve, amelyeket a magunk erejéből kell megvalósitani, amit csak nehéz küzdelem, szorgalmas munka s a végtelenségig kitartó akarattal tudunk elérni.

Ez a hang mégis a mai fiatalság hangja... A minden hamis önáltatást levetkőzött, az élettel már az iskolapadjai között tisztában levő mai fiatalságé, amelyiknek, ha olyan tehetséggel, szorgalommal és akarattal indul a jövő felé, mint Szabó Kornélia, akkor minden körülmények között boldogulnia kell. Mert Szabó Kornélia finom elgondolásai, egyszerü ceruzarajzai mögött az igazi müvészet konturjai bontakoznak ki. **(parvus.)**

Margot Grahame

Lil Dagover

A legkisebb könyv, amelyet valaha kiszedtek és kinyomtattak, — mindössze 17 milliméter magas és 12 milliméter széles és igy méltán nevezhető a könyvtárak kolibrijának, mert még olyan nagy sincs, mint egy postabélyeg. Alakja ugyan picike, de a címe annál imponálóbb, ennek a páratlan jószágnak, mert a következőképen hangzik: Galilei levele Lotharingiai Krisztina asszonyhoz. A könyvbarátok körében nagy hírnek örvend, de csak keveseknek adatott meg, hogy láthassa és megérintse, mióta 1897 májusában egy páduai könyvkiadó kinyomtatta, hogy tulszárnyalja mindazt, amit ebben a nemben valaha alkottak, mondja a kötetecske végén olvasható irat. A Salamon testvérek készitette betük, amelyeket ehhez a mikroszkópikus mesterműhöz felhasználtak, már előzően Dante Isteni színjátéka, a Divina Commedia legkisebb teljes kiadásához: a Dantino-nak is kinyomtatására szolgáltak. Ez a törpe könyvecske szinte tökéletes tipográfiai munkát árul el. Egy vékonyka papirosnak mindkét oldala tiz, tiz betüből álló kilenc sort tartalmaz. A könyvnek 207 oldala van. Egy rendes alakú könyvnek 20 oldalán elfér a szövege. A könyvecske kötése müvészi; ornamentikája pompás. A fedőlapokat kékszürke selyem takarja. A címlap homlokán Galileinek tollrajzú képe látható légynagyságban.

Múzeumi rendőrség. Az amerikai rendőrség kebelében mostanában különleges rendőrséget állitottak fel és azt a newyorki múzeumok rendelkezésére bocsátották. — A múzeumok ugyanis kimutatták, hogy évente körülbelül 300 millió dollár értékü mütárgyuk tünik el. A múzeumrendőrségnek az lesz a feladata, hogy a jövőben lehetetlenné tegye a múzeumi tolvajlásokat. A képtárak értékes mükincseit elektromos jelzőkészülékekkel is ellátják, amelyek rögtön működésbe lépnek, ha valaki a képet megérinti.

Felfedező úton korunk életében

Ez az egyik oldala a manapság kötött házasságoknak. Ebből azonban korántsem következik az, — hogy a mai korban nincsenek boldog, szép házasságok. Megalkuvások, nagy beletörődések között is felragyognak az igazi érzések mint ez a következő kis történetből látszik:

JÓL KEZDŐDIK.

Margit mosolyogva nézett ki a szálloda ablakon. Későn ébredt fel és most pongyolába bujva nézte Lajost. Valami különös torz fekvésel aludt, a hátát félig begörbítve és arcát a párnába rejtve. — Kilencedik napja még csak, hogy a férje, de azelőtt már kilenc éve udvarolt. Ismerettségük kissé lassan és erőltetve érett házassággá. Lajos hosszú éveken keresztül hallgatott erről s Margit, ha bár szerette volna ismerni gondolatait, valami különöse szeméremből nem merte kérdezni Sokáig állánnélkül volt a fiú és még ma is olyan kevés a fizetése, hogy nem is mert a házasságra gondolni. Aztán később is, mikor ez a kérdés elintéződött közöttük, mindig húzta a dolgot. Új terminusokat talált ki.. Végül mégis megtörtént a házasság, de Margit tudta, hogy csak azért, mert a fiú már gyáva volt ahhoz, hogy újabb halasztgatásokkal próbálkozzon.

Aztán eljöttek nászútra az előkelő fürdőhelyre. Mindketten érezték, hogy az ő helyzetükben, milyen vakmerő könnyelműség ez De azért ha nem jöttek volna el, mindketten halálosan csalódottnak érezték volna magukat. Aztán úgyis mi vár rájuk? A mindennapi hivatal, a mindennapi főzés. Az egy szoba, konyhás lakás állott, ételszagú falai, ami beláncolja életüket. Az egy forma napok, amik elkoponak életükben, mint távoli léptek. Olyan egyformák, hogy meg kell nézni a naptárt, ha meg akarják különböztetni egyiket a másiktól. Az elsejék, amikor a fűszeresnél és a hentesnél leszámolják a könyveket és ott marad az egész fizetés A nagy... nagy örömök.... egy új ruhadarab az ebéd a mamánál, vagy Károly bácsinál. Néha a mozi álmos, ásító csendje, ami azért valami új szin hoz az ember életébe, vágyat kavar fel, régen kihült megállapodott kívánságokat ismeretlen világok után.

Ez az egész. Kivülről tudta valamennyit. De lehet rosszabb is. Ha közbe jön egy betegség, aztán elsején nem tudnak fizetni valahol... az ügyvédi felszólítások... Mennyi kellemetlenség van egy ilyen skatulya életben is. Vagy, ha Isten őrizz, felmondanának Lajosnak a biztosítónál. Egy ilyen élet előtt feltétlenül el kellett jönni erre a nászútra, Valaminek kell maradni az ember életében, amivel uzután eljátszon emlékezete, mint a gyermek keze a színes labdákkal.

Ezekre gondolt Margit , ahogy kinézett a szálloda ablakon. Kissé fent vannak a negyedik emeleten, de itt is nagyon drága. Nem is tudja, hogy tudta Lajos összekeríteni a pénzt, erre a két hétre. De legalább ez a két hét szép.

Lent olyan tarka a tavaszi föld, mint egy kiöltözött bohóc. A strandon nevető, mulató nők, furcsa szikár és pohos férfiak kergetőznek a vízben és itt az ágyban, itt van az ő férfia, akire rábizta az életét és aki el merte vállalni az ő életét is, ma, mikor az övé sincsen biztosítva.

Lassú, csoszogó léptekkel ment a férfi ágyához és leült a szélére. Az egész teste megtelt valami mély, fájdalmas örömmel. Ez még azért jó. Két bolond, szegény ember összeáll, pár tüzes pere forró lázában összekeverik testüket. Sajnálják egymást, aggódnak egymásért. — Összetartoznak.

A nászút új környezetében valami új, vad lázt kapott szerelmük is, mely pedig már kezdett veszedelmesen háztartásias lenni.

Ezekre gondolt Margit és meleg, boldog mosoly szélesedett arcára. Vékony ujjai elindultak, óvatosan a párnán és beturkáltak a fiú lágy hajában. Lajos felnyította a szemét.

— Mindjárt dél lesz, lusta — hajolt felé nevetve, csillogó szemmel az asszony. — Mindjárt tizenegy óra.

— Annyi baj legyen — nevetett a férfi.

— Akarsz még aludni, — kérdezte, miközben a tükörnél a haját fésülgette.

— Nem. Megyek fürödni — mondotta a férfi. Felugrott és egy pár perc mulva már a sistergő víz locsogása hallattszott ki a félig nyilt ajtón.

— Isteni ez a fürdés, — kiáltotta ki. — Ha otthon egy fürdőszobánk lehetne, — tette hozzá és a vágyakozás szinte kicsordult a hangjából.

Mikor kiment, az asszony már fel volt öltözve. Karja a vállára rebbent.

— Na, uram, most beszéljünk komolyan. Mennyi pénzed van még?

Lajos erőltetten felnevetett.

— Te kis anyagias. Ne erről beszélj, hanem hogy hogy találod magad?

Behunyta a szemét és neki dült a férfi mellének.

— Remekül. Ugy érzem, hogy meghalok, ha el kell innen menni.. Pedig már talán csak egy, két napunk van...

Erőltetten felnevetett a fiú:

— Látom, hogy furdalja az oldaladat, de azért sem mondom meg, meddig maradhatunk még. Csak légy nyugodt.., még van időnk... Várjál meg itt, amig visszajövök. Lemegyek borotválkozni.

Az asszony elkacagta magát.

— Te, én elárulok valamit... én tudom, mennyi pénzed van...

— Tudod? — hüledezett Lajos. Honnan?

— Az éjjel mikor elaludtál, nem tudtam nyugodni a kiváncsiságtól és felkeltem... megnéztem a kabátodat..., Te, hogy hogy dobogott a szívem, míg kutattam a ruhádat. Az jutott eszembe, hogy milyen rémes dolog tolvajnak lenni.

A férfi nevetve kapta az ölébe.

— Te haszontalan. Hát ilyesmiket csinálsz te?... Különben nem hiszem. ,

— Hát akkor megmondom azt, hogy mennyi pénzed van... Harmincnégy pengő... bizony uracskám, az legfeljebb négy nap még. Szerencse, hogy a jegyünk meg van vissza is, mert amilyen könnyelmüek vagyunk, utánvéttel kellene hazaküldeni bennünket.

A fiú leverten nézett a földre.

— Hát akkor tudod... Na és mit szólsz hozzá?

Az asszony megsimogatta a fejét.

— Spórolnunuk kellene... akkor tovább maradhatnánk...

— Igazán.., te belemennél — kérdezte Lajos ujjongva és magához ölelte Margitot... Lásd, én nem mertem szólni, hogy még itt is... itt se költhessünk úgy, ahogy szeretnénk.

Az asszony már tervezett... Nem étkezünk már ma sem odalent... Majd veszünk valamit... gyümölcsöt... Nem igaz? Pár napig staniciból kosztolunk. A szobát is felmondjuk, kisebbe megyünk. Az a jó, hogy a fényképek már meg vannak. Itt vettek le bennünket, otthon azt fogják hinni, hogy végig ilyen fényes helyen laktunk.

Lajos már nevetett.

— Te kis szélhámos... — mondta. De magában örült, hogy ilyen megértő, hogy ilyen szépen elintéződött ez az ügy, ami már napok óta rágott benne.

És valami jó, biztos érzés szállta meg, hogy ezzel az asszonnyal a legnehezebb dolgok is könnyen leküzdhetők lesznek. *(kiss)*

(Folyt. köv.)

Van-e a síron túl élet?

Irta: NÁNÁSSY LÁSZLÓ.

(Folytatás.)

A modern természettudomány előtt is még ma is igen sok a megoldatlan problémák tömege. Ha Dubois Reymond, a nagy természettudós ma élne, teljes joggal megismételhetné híressé vált megállapítását a természettudományok megoldatlan kérdéseiről: „Ignoramus et ignorabimus!" (Nem tudjuk és nem is fogjuk tudni!) Az elfogulatlan mai modern természettudós az igazságnak megfelelően megismételhetné a nagy görög bölcs, Sokrates önvallomását: „Azért vagyok bölcsebb másoknál, mert azt biztosan tudom, hogy semmit sem tudok: a többiek még ezt sem tudják!"

Minden tudós, de minden közönséges halandó lelkében is meg van az igazság megismerése utáni szinte csillapíthatatlan vágy. Ez a tény, ez a köztapasztalat világosan mutatja, hogy mindnyájunk számára kell olyan jövőnek lennie, amikor az igazság megismerési lehetőségeinek korlátai ledülnek s így az emberi lélek a teljes igazság birtokába jut. Mire való volna az olyan iskola, ahol az ABC-t sem tanulnák meg a tanulók? Emberi életünk pedig korlátolt megismerési lehetőségeivel csak ilyen iskola. Nincs az a világhírű természettudós, aki a természet könyvében való hiányos s nehézkes betűzgetésnél többre vihette volna!

A társadalmi életben az igazságot a törvények — a jog — vannak hivatva szabályozni. A jogbölcselet megállapítása szerint a jog nem egyéb, mint az állam, a közösség tagjai között fegyelmet, rendet, szabadságot, tevési lehetőséget biztosító, kikényszerítő parancsok összessége. Tehát minden jogszabálynak kényszer a biztosítéka: kényszer nélkül semmiféle jogszabály gyakorlati érvényesítését még csak el sem lehet képzelni. A különböző akaratok szabályozója a törvény, mint a társas akarat kifejezője. Az egyén megszegheti a törvényt, de a jog soha csorbát nem szenvedhet, mert a törvény megsértését a jogi megtorlás követi. A jog mindig az egyének jogtörése felett áll; a jog csak akkor veszti el kötelező érvényét, ha a törvényhozók maguk oldozzák fel — hatálytalanítják — közös akaratukat. Az élet folyton új igényeket állít fel: ez maga után vonja, hogy folyton módosul, változik a tételes jogrend is. — A jog mindig a társadalmi viszonyok külső rendje alakjaként lép fel: a viszonyok pedig folyton változnak, alakulnak: a jog ennek megfelelően tartalmát tekintve módosul, az uralkodó közösség, az állam változása és esetleges átalakulása szerint, mindenkor biztosítva annak létfeltételeit.

A törvény, a jog nem lehet soha tekintettel az egyén sajátos érdekeire, mert mindig a közérdeket kell néznie. Éppen ezért az életben, a társadalmi közösségben az egyes egyén sohasem találhatja meg a teljes igazságot. Ezért van annyi társadalmi, politikai párt, amelyek egymással szembehelyezkedve, egymás közt ellenségeskedve igyekeznek a vélt igazságokért késhegyig menő harcokat folytatni.

Az igazság hiánya okozza a hosszú és véres háborúkat, forradalmakat, engesztelhetetlen gyűlöleteket, nemzetek, fajok, felekezetek, családok, egyének között. Ugyancsak az igazság hiánya okozza a tudományos ellentéteket is. — Az igazság békét ad az emberi léleknek. A béke — az igazság — hiánya okozza, hogy az elkeseredettek, az életuntak, az öngilkosok száma napról napra szaporodik, a meghasonlott emberek hatalmas tömege bizonyítja, hogy a XX. század felvilágosult gyermeke eddig még csak megközelítőleg sem tudta a teljes igazságot felfedezni.

Minden ember életkorát a különféle körülmények határozzák meg: némely ember eléri az elérhető legmagasabb emberi életkort, de az is mindennapos történet, hogy a világraszületett ember mindjárt a születése napján, vagy órájában végleg be is fejezi léttartalmát Ez pedig ugyancsak kitágítja az igazság fogalmát: méltánytalan és igazságtalan volna az emberi szellem számára a nagyon is szűkre szabott emberi léttartalomba való kizárólagos beszorítottság: ez a tény is örökélet biztos létezésére mutat.

Az igazság követelménye az is, hogy az ember egyéni sorsa erkölcsi értékének megfelelő legyen. Az erénynek, a tisztességes, becsületes életnek, érvényesülés, jutalom, a bűnnek bűnhődés, büntetés jusson osztályrészül. Sajnos, az emberek életsorsa egyáltalában nem alkalmazkodik az igazság, vagy az igazságosság logikai elveihez. Nagyon gonosz rossz szándékú, alattomos indulatú embereknek a legteljesebb érvényesülés, siker övezi sorsútját s viszont sok nemeslelkű, önzetlen szívű, tisztességes gondolkozású ember sorsa vész el a sikertelenségek szaharájában. Még a tudományos, a szellemi pályákon is gyakori történet szokott lenni, hogy nagyon is közepesen aluli képességű emberek nagy s elismert eredményeket érnek el pályájukon, míg a szellemi képességek bőségével megáldott emberek elvesznek az ismeretlenség homályában, talán csak azért, mert csak tehetséges s nincs megfelelő, előkelő nevű vagy állású pártfogójuk.

Azt talán felesleges is külön kihangsúlyozni, hogy a világszerte a társadalmi és jogéletben még nincs olyan törvényszék, amely teljes igazságot tudna szolgáltatni minden egyes embernek. A XX. század modern s bíróilag független igazságszolgáltatása sem tudta megváltoztatni a kétezeréves római jog egyik alaptételét, amely szerint: „De internis non judicat praetor! — A belső dolgokról nem ítél a bíró!" A régi rómaiak találóan ábrázolták az Igazság istennőjét — a Justiciát — bekötött szemmel. Az emberi igazságszolgáltatás annyira tökéletlen, hogy nagyon sok erkölcsi bűnt még csak nem is minősít a bűncselekmények bűntett, vétség — vagy kihágás csoportjába: azt nem is érveljük ki, hogy nincs olyan fórum, amely az igazi, az erkölcsi erény megjutalmazására vállalkozna. A mai modern korunkra is teljes mértékben vonatkozik a nagy Pázmány Péter pár évszázados szellemes megállapítása: „A kis tolvajok kenderkötelet — a nagy tolvajok arany láncot kapnak!" Ugyancsak Pázmány Péter mondotta: „A legtöbbször a nagy bűnös ítélkezik a kis bűnös felett!"

Azt sem lehet figyelmen kívül hagynunk, hogy a földi életben sok bűnöző végleg elkerüli a földi igazságszolgáltatást, nem azért mert a büntetőtörvénykönyv alkalmazza a bűncselekmények elévülésének nagyon humánus jogelvét, hanem azért, mert igen sok bűneset, bűncselekmény soha nem kerül nyilvánosságra, következőleg az igazságszolgáltatás fóruma elé. Azt is tudnunk kell, hogy még a legigazságosabb bíró is csak a relativ, a viszony-

nagos igazságra támaszkodik ítéleteiben, az abszolut igazság soha sem válik a földi ember közkincsévé.

Mindezek a tények azt mutatják, hogy az igazság utáni vágy nem hiába van beoltva, az emberi lelkekbe: ennek dacára az emberi életben soha senki el nem érheti a teljes igazságot. Ez a tény világosan igazolja, hogy az igazság utáni olthatatlan vágynak egyszer teljesülésbe kell kibontakoznia. Kell lenni egy olyan létrendnek, ahol az abszolut igazság, a megközelíthetetlen, a mindenben s mindenkor megnyiatlozó örök törvény. Ahol már nincsenek elméletek, feltevések, korok és egyének szerint változó felfogások, erkölcsi eszmények, a divat szeszélyeinek kitett társadalmi felfogások, hanem mindenben s mindenkiben kiveródik az abszolut igazság szent s örökérvényü valósága! Ez azonban már nem az anyagi síkon mozgó kicsinyes emberi léttartalom, hanem az emberi kicsinyességektől már nagyon is távollevő szellemi létrend.

Az emberi törekvések végcélja is az örökélet valóságára mutat. Nincs olyan ember, aki egyéni életében nem a boldogságra törekedne. Az bizonyos, hogy minden ember egészen más valamit tart a maga számára elérendő boldogságnak. Az iskolai tanuló a tanulmányai sikeres bevégzését, az ifjú a pályavégzettséget, majd a kenyérkeresési lehetőséget. Egyik embernek boldogság az, amit a másik megvetően lenéz, egyik kívánja azt, amit egy másik már rég megunt. Elérendő eszmei cél lehet olyan valami, ami mások szerint, akik azt már elérték — csak a kiábrándulás valósága. Minden ember szerint egészen más a „boldogság" fogalma, de minden emberi cselekvés rugója a boldogság utáni olthatatlan, csillapíthatatlan vágy. Az élet célja nem lehet más, mint az egyéni boldogság. Amint a költő is mondja:

„A boldogságért születünk s nélküle halunk meg.
Miért van ez? Árnyékát űzve előle futunk"

(Folytatjuk.)

Bolyongás

**Sokáig jártam, messzire mentem
s valahol messze, bús rónaságban
tövisek között, csöndes magányban
rengeteg apró virágot szedtem.**

**Derengő fényben fürdött a tájék
körültem zsongott az Élet árja,
a rideg télnek lehullt a zárja,
s a kineses mezőn nem volt még árnyék.**

**Sokáig jártam, hejl messzire mentem
amig vadvirágból egy csokrot szedtem
illatos réten, szines virágokból, —**

**és mikor a nap vérbemártott ujjal
reám mutatott, — Te kacagó gúnnyal
porba dobáltad rozzant ablakodból . . .**

LAPIS ELEMÉR.

— **A világ legtöbb kerékpárját** aránylag Hollandiában használják. Minden száz emberre, beleszámítva a csecsemőket is, negyven kerékpár jut. Hollandiában annyi a kerékpár és olyan olcsó, hogy lopni sem érdemes. Ritkaság a kerékpárlopás. Az asszonyok is kerékpáron mennek a piacra vásárolni, gyermekek az iskolába, tisztviselők a hivatalba, kerékpáron járnak. A legszegényebb embertől a legmagasabb állást betöltő hivatalnokig kerékpáron járnak.

— **Az oroszok gyapotszedő gépeket állítottak be** és ezzel teljesen gépesítették az orosz gyapottermelést. Az amerikai Rust fivérek által feltalált gyapotszedő gépeket vásárolták meg. Érdekes, hogy amerikai szociális szempontokból nem alkalmazta az új gépeket, mert azok csaknem kiszorítják az emberi munkát és ezzel százezreket tesznek munkanélkülivé.

ROMEO és JULIA ESETE alsóbbrendü kiadásban

Irta: Kövér Gyula.

Romeó favágással foglalkozott. Bakos fűrésze volt és ha akadt valaki, akinek felkellett a fáját aprózni, hát becsületesen, pontosan elvégezte. Julia piaci csomaghordó volt. Az olyan háziasszonyoknak, akik maguk jártak bevásárolni a piacra és cselédet nem tartottak, segített hazacipelni a vásárolt portékát.

Nem tartoztak a fiatalabb generáció közé. Romeó belépett a negyvenes évekbe és Julia is túlhaladta ikszet.

Nyolc esztendő óta állottak ismeretségben egymással. Hogy miképpen történt ismerkedésük voltaképen, azt egyik sem tudta volna megmondani teljes bizonysággal. Gyakran megesett, hogy Juliát régebben ismert megbízói, munkaadói megbíztak olyan csomagoknak hazaszállításával, amikor ők más elfoglaltság miatt nem mehettek vele, teljes bizalommal viseltettek személye iránt, tudták, hogy a csomag nem kallódik el. Ilyen esetekben Romeó nagy segítségére volt Juliának, a nagyobb terhek vitelét magára vállalta. Egyébképen érintkezésük plátói alapon állott. Társalgásuk sohasem haladta túl a mindennapi élet kereteit és ez bőséges anyagot adott részükre, lévén mindkettő földhöz ragadt szegény. Érzelmi ügyekről sohasem esett szó közöttük. Együtt jártak ebédelni a kifőzésekbe, azonban Romeó sohasem kísérte haza lakására Juliát. Hogy miért nem esett szó köztük érzelmi megnyilatkozás, jóllehet mindketten megvoltak győződve vonzalmukról, annak mélyrehatóoka volt. Ez az állapot guzsba kötötte cselekvésüket és érzelmük szabad folyásának gátat vetett. Ez pedig nem volt más, mint az, hogy Romeo vadházasságban élt egy asszonynyal. Ez akadályozta egyesülésüket, ezért kellett nekik reménytelenül egymás iránt epekedni.

A vadházasság nem olyan erős kapocs, mint teszem fel a polgári házasság, vagy pláne az egyházi áldás, mégis hányan felborítják azt. A vadházasság felbontása, megszüntetése nem nagy erőfeszítést igényel. Az ám! Csakhogy ehhez is bizonyos akarat, elhatározás kell, legalább az egyik fél részéről. Sajnos Romeóban hiányzott a szakításhoz az akarat. Gyáva volt. Pedig utálta, gyűlölte az asszonyt, aki durván bánt vele, aki keresetét tőle elszedte, elhanyagolta és néha még enni sem adott neki. Azonban az asszony annyira megfogta, annyira hatalmában tartotta az ártatlan Romeót, csak úgy vergődött hatalmában, mint a légy a pók hálójában. Nem létezett számára lehetőség a szabadulásra. Gyászvitéz volt Romeó.

Ámde a jó Isten — kinek tudta nélkül egy hajszál sem eshetik le fejünkről és gondja van a legutolsó féregre is — megszánván Romeó és Julia siralmas helyzetét, módot és alkalmat kívánt nyujtani a némaságra kárhoztatott szerelemben vergődőknek, hogy fizleljék meg az igazi boldogságot, tőlük függvén annak további megtartása. Szóval próbára tette őket.

Ugy történt a dolog, hogy Romeó, aki egyébként józanéletű ember volt és pedig azon oknál fogva, mivel nem telt italra pénze, hogy történt, miként történt, egy alkalommal nagyon betalált szeszelni. Azt mondják, hogy az ital hozza ki az embernek igazi énjét, mert lehet bárki is józan állapotában finom, derék ember, az ital mutatja meg, ki miesodás. Ha ez igaz, akkor Romeó a világ legjámborabb emberei közé tartozik, mert ő úgy berugott, hogy beszélni is elfelejtett és csak bebukott az ajtón. Látván ezen szokatlan állapotát az anélkül is indulatos nember, akivel közös háztartásban égett, annyira felgerjede haragja ellene, hogy megragadva a fanyelű seprűt, s annak boldogabb végével alaposan elkente a védtelen és tehetetlen Romeót. Aztán üstökön ragadva azt, kihúzta az utcára, kilökve, bezárta utána az ajtót, nem számolva a következményekkel.

Az ekképpen csuffá tett Romeó, miután darab ideig pihent a járdán józanodni és ennek következményeként elmélkedni kezdett. Egy fogalommal kevés gondolkodás után rögvest tisztába jött, t. i. azzal, hogy a felbőszült házi sárkány nem ereszti be a házba most. Itt pedig az utcán kézenfekvő okokból sokáig nem maradhat. Tehát tenni kell valamit. El kell menni valahová, ahol az éjjelt töltse. De hová? Ahá meg van, gyerünk Juliához. A gondolatot követte a tett és megindult hozzá. Nos, a fogadtatás megfelelt a várakozásnak, hiszen már régen várták. Aztán Romeó Juliánál maradt másnap is és ott volt még aztán sokáig, nagyon sokáig, egészen — négy hétig.

Ez az együtt töltött néhány nap a boldogság ideje volt mindkettőjük számára. Amit nyolc évi ismeretség alatt elmulasztottak elmondani egymásnak, most bőven pótolták. Dédelgették, becézgették egymást. Julia kedvenc ételeit főzte Romeónak. Aztán annak elhanyagolt ruházatát igyekezett rendbe hozni. És ekkor mindketten úgy vélekedtek, hogy jól megérdemelt, nagy boldogság szakadt életükre, aminek véget érni nem szabad soha.

Hát nem is ért volna véget egyhamar, ha Romeóban meg van az akarat, meg van a kitartás, de hát Romeó gyászvitéz volt. Amint a szakításhoz nem volt meg a bátorsága, úgy az elért boldogságát sem tudta megvédelmezni.

Az elhagyott asszony, mikor tudomására jutott Romeó hűtlen elpártolása, nem bánta ugyan cselekedetét meg, de sértette hiuságát Romeónak hatalmából való kisiklása. Elhatározta annak visszahódítását. És különféle fortélyok igénybevételével sikerült végrehajtani szándékát. A gyönge, az akaratnélküli Romeó, mellőzve Julia iránti érzelmét, feledve annak minden hozzá való jóságát, becézgetését, elhagyta azt és visszatért az asszonyhoz, ahhoz az asszonyhoz, aki megverte, durván bánt vele és soha jószót nem adott neki, akit utált és gyűlölt, de akitől félt is. Szegény Romeó!

INNEN-ONNAN

A láthatatlan repülőtér

Az amerikai Merton és a szintén Amerikában élő orosz, Zvorykin dr olyan készüléket találtak fel, amely lehetővé teszi a repülők számára, hogy olyan repülőtereken is leszáll hassanak, melyek egyáltalán nincsennek kivilágítva.

Egy ilyen sötétségbe borult repülőtéren elektromos készüléket állítanak fel, amely infravörös fényt sugároz ki, amely közönséges szemmel nem látható, de amelyet a Merton—Zvorykin készülék az emberi szemmel felfogható hullámhosszúságra alakít át. Ez az új készülék tehát az infravöröst kisugárzó repülőteret a megfelelő felfogó berendezéssel ellátott szem számára élesen megvilágítottá teszi.

A berendezés katonai fontossága szembeszökő:

Egy bombavetőraj például bombákat vetett egy városra, s vadász repülőktől üldözve tér vissza kiinduló helyére. Ez a hely azonban teljesen sötétségbe burkolózott. Az új készülékkel ellátott bombavetők akadálytalanul szállhatnak le, míg üldözőik vakon repülhetnek.

A Merton—Zvorykin találmány lehetővé teszi azt is, hogy a repülőgépeket már nagy távolságból és mesterséges ködben is látni lehessen az infravörös sugarak által.

— **Százötven jáspisecsiszoló 18 évig dolgozott** azon az 500.000 pengőt érő jásfisfaragványon, mely hétemeletes pagodát ábrázol. A műkincs a kinai nemzeti kormány tulajdona és most a kormány elhatározta, hogy a párisi világkiállításra elküldi, mint a kinai művészet egyik legszebb alkotását. A hétemeletes pagodát egyetlen jáspisből faragták és a rajta lévő művészi munka felbecsülhetetlen értékűvé teszi. Minden emelet pontos másolata egy igazi pagodának. Emeletenként szétszedhető és ha belülről villamoslámpákkal világítják meg, akkor úgy ragyog, mint egy mesebeli csodálatos drágakő. A jáspispagoda az 1833-ban rendezett csikágói világkiállításnak is szenzációja volt.

— **A Nemzeti Muzeum állattára** részére a Duna magyar gőzös kapitánya egy közel két méteres delfint és egy nagy repülőhalat ajándékozott. A tengerjáró magyar hajó legénysége a Fekete tengerben szigonyozta meg a delfint, a repülőhalat pedig Portsaid előtt fogták.

— **Nincs értéke a díszhintóknak,** mint azt egy árverés bizonyítja. Az autó korában a régi, nagy vagyonokba kerülő díszhintók kimentek a divatból és ha eladásra kerülnek, nem akad vevő, ha megveszik inkább csak az anyagért veszik meg, hogy felhasználhassák. Londonban most vettek meg egy hercegi hintót arany és ezüst veretekkel és mindössze 800 pengőt adtak érte.

— **A nagy angol államférfi Lloyd George** a választókerületében bemutatja választóinak azokat a filmeket, melyeket utazásai során vett fel. Sorra kerülnek a derék angol választók elé olyan jelenetek, melyek más mozikban soha nem láthatók. Németországi látogatásának jelenetei Hitlerrel és másokkal való tárgyalásai, marokkói, amerikai, afrikai utazásainak sok-sok érdekes jelenete. Azt írják, hogy a legmegkapóbb egy jelenet, mely jamaicai szigetén való tartózkodásakor készült. A szobája csillárjába egy parányi colibri rakta meg a fészkét és ott etette picinyke fiókáit a felvevőgép lencséje előtt.

— **Két méter 47 centimétert ugrott egy ló** a londoni jelentés szerint, mely arról számol be, hogy a tenterfildi lovasmérkőzések során milyen eredményeket értek el. A Lookut nevű ló ugrotta a két méter 47 centimétert magasugrásban. Most tehát ez a világrekord. Eddig a rekordot tartotta a Barra Lad kanadai ló két méter 43 centiméterrel.

— **Az angol király koronázására felvonul a katonaság** és 30.000 főnyi katonaság fogja az útvonalakon a sorfalat tartani. A londoni nyilvános parkokban sátrak alatt táboroznak a koronázásra érkező katonák, akik teljes harci felszereléssel vonulnak Londonba. Képviselve lesznek az összes fegyvernemek, gyarmati csapatok, dominiumok katonaságai.

— **Fejsze alá került Milton több százéves híres szilfája,** amely alatt annak idején sokat üldögélt. Chalfont St. Gilles község vezetői elhatározták, hogy kivágatják a híres fát, mert útjában van a gépkocsiforgalomnak. A terebélyes ősi szilfa így lett áldozata a növekvő gépkocsiforgalomnak.

Ajándékozó.

— Frici mindenáron meg akar ajándékozni egy Puch kocsival.

— És te ellenzed?

— Én nem, csak a gyár!

ASSZONYOK DEBRECZENJE

Vicinális lelkek

Azok, akik mindig csak egy vágányon, a saját érdekük vágányán járnak. Jól mondja, Asszonyom, hogy ezek a helyi érdekű lelkek nagyon csúful viselkednek, mert mindig a saját érdekeik szekerét toljuk. Kéz kezet mos és mindkettő piszkos lesz elvét szemrebbenés nélkül alkalmazzák ott, ahol csak lehet. Rávetik magukat mindenre, kihasználnak mindent és mindenkit, ha arról van szó, hogy hasznot lássanak belőle.

Nem röstelkednek, ha arról van szó, hogy valamilyen érdekük sikerrel, erkölcsi vagy anyagi haszonnal járjon.

A szerény emberek lemaradnak mögöttük s ők vigan hirdetik önmagukról, hogy kiváltságos lelkek.

Hogy elhivatott lelkek.

Hogy vezető pozicióra teremtette őket az Isten.

Hogy élők és holtak felett ítéletet mondjanak és csendes betyárbecsület alapján közös megállapodás szerint csak azt vegyék tudomásul, csak azt ismerjék el, aki nem sérti az ő önző céljaikat és érdekeiket...

Ha kell, hazafias szólamok hősei. Ha kell világpolgárok. S ha úgy hozza a sors, lobogó irredenta konturnust is felöltik, csakhogy ki ne maradjanak semmiből, pedig hát senki és semmi más nem lehet az ilyen ember, mint gyenge vicinális lélek. A saját érdekei szekértolója, aki azért dicsér meg valakit, hogy aztán őt is visszadicsérjék.

Csúf kis társasjátékot játszanak a szavakkal, a tettekkel, egész életükkel. Elforgácsolják azt a kevés tudást és tehetséget is arra, hogy reklámmal és „bratyizó" módszerrel kiküzdhessék magukat vezéreknek...

Én dicsérlek téged, te dicsérsz engem, ő dicsér minket, mi dicsérjük őt, ti dicsértek minket és ők csendesen tudomásul veszik, hogy mi vagyunk a nagy emberek...

Ez a jellemzője a vicinális lelkeknek.

Nem érdemes szót és irást veszteget ni erre a kérdésre, Asszonyom s főleg nem érdemes elkeseredni, mert ezek a vállveregető és egymás vállán kapaszkodó vicinális lelkek csak a mának élnek, a mának „alkotnak", hiszen jól tudják, hogy a holnap, a jövendő kincse amugy se tud velük egy gyékényen árulni. Helyérdekű lelkük, helyérdekű alkotásokkal...

Holnap jön egy friss tavaszi szellő s a képzeletből épült önös vár összeomlik s holnapután nem beszél róluk senki a világon...

sz. r. i.

TÖLTÖTTMALAC. Ehhez csak egészen fiatal malacot használjunk. Lehetőleg három kilónál nem nehezebbet. Szépen megtisztítjuk kívül, belül, a körmöket levágjuk, besózzuk és félretesszük. Tölteléket készítünk a következőképpen: 20 deka szeletre vágott gombát megpárolunk kevés zsírban fél fej reszelt vöröshagymával és jó csomó apróra vágott zöldpetrezselyemmel. A malac máját, tüdejét és szivét megdarálva hozzátesszük. Ha az egész megpuhult félretesszük, kihütjük. Hozzáadunk még két-három tojásban áztatott zsemlyét szitán áttörve, 15—20 deka füstölthúst, négy tojást. Az egészet jól elkeverjük és megtöltjük vele a kismalacot, bevarrjuk úgy, mint a töltött húst. Szép pirosra sütjük a sütőben éppen úgy, mint a malacpecsenyét, de mindenesetre lassúbb tűznél, hogy a töltelék is átsüljön. Tálalásnál a tölteléket kanál, vagy forma segítségével a pecsenye köré rakjuk körítésnek.

TAVASZI DIVAT

SZINES KABÁT DIVAT

Az idén fekete kabát mellett meglepően sok szines kabátot viselnek. Feketét, vagy sötétkék, esetleg emprimé ruhákhoz gyönyörű az újvörös, derékban sveifolt és elől a sluszban masnival összekötött kabát. De természetesen ezzel az újvörös kabáttal nem teljes a garderobe, ha nincs mellette még egy sötétkék kabát is. A divatos újvörös mellett sok szép világoskék kabátot láthatunk háromnegyedes bő szabással. — Schiaparelli sok shottis, kockás kabátot mutat, a kockák egészen nagyok, a színek rendkivül változatosak. A legszebb változatok: világoskék, szürke és fekete kockával, drapp, barna és terakott kockával. Aki szereti a barna szint, ilyen kabátot is csináltathat, akár fehér, akár barna fehér mintázatú emprimé ruhával. A derékban sveifolt és elől összegombolt, vagy nyitott, bőkabátok mellett sok olyan modellt is láthatunk, amelyeknél a kabát hátul sveifolt és sima, minden bőség a kabát elejére van koncentrálva. Aki szereti a háromnegyedes kabátot, ilyet is viselhet, de inkább csak szövetet, vagy sportruhákhoz, esetleg angolos kosztümök fölé.

A PIKÉ

A piké nemcsak mint ruha és kabátdiu, hanem mint kalapanyag is gyakran látható a tavaszi kollekciókban. — Patou Molyneux sok érdekes pikéalapot mutat az idén kollekciójában. — Pikégallérokkal pedig nemcsak a ruhákat díszíti, hanem az uccai szövetkabátokat is, amelynél elől gyakran a kabát hosszában vezeti végig a pikét.

VIRÁG A GOMBLYUKBAN

Nem új találmánya a tavaszi divanak. Az idén azonban alig látni kosztümöt, amelynek reverjét ne díszítené valami virág. Molyneux óriási szegfűt tűz a kosztümreverre. Szürke kosztümhöz sárga bluzt és nagy sárga szegfűt mutat a reveren, a sötétkék kosztümöt pedig rózsaszínű, vagy bordó szegfűvel díszíti. Ugyancsak láthatók a gyümölcsből készült reverdíszek; kis zöldleveles citromág, rajta két citrommal, kis szilvafaág hamvaskék szilvával.

Maggy Rouff nem a virágot, hanem virág motívumu nagy strasstüvel díszíti. Ilyen strassvirágot látunk Mainbaucher modelljein is a fűzve, vagy a kosztümök és kabátok reverjén.

A JÁCINT A LEGDIVATOSABB VIRÁGDISZ

A szezon divatvirágja a jácint lett. Molyneux hozta elsőnek, egy fekete fehér imprimé kabát reverjén a lila jácintokat, nagy hosszú szárral, mintha csak tőből vágták volna le a virágot. — A raffiával összekötött világosabb és sötétszínű, zöldlevese jácintok kitünően hatottak a fehér-fekete ensemblén. Pesten is nagyon sok változatban látjuk a jácintokat, estélyi ruhákon, kalapokon, rózsaszín és fehér színekben.

AZ ARANYKARKÖTŐ A DIVAT

Az aranykarkötő rendkivül divatos. Többnyire vastagon fonott lánc alakjában találkozunk vele, amely két, sokszor három ujjnyi szélességben készül. Maggy Rouff idei modelljeihez érdekes aranykarkötőt mutat, a karkötő széles arany lánc, melyről aranyba foglalt négyszögletes színes kövek csüngnek le. Korál, jade, ametiszt, topáz; fő hogy minden más féle színü legyen. Ezek a tavaly annyira divatos zsuzsukat helyettesitik.

Tűzhelyek kezelése

Különféle üzemanyagra berendezett tűzhelyeink szakszerű kezelésével ki sem számítható megtakarítást érhetünk el, nemcsak pénzben, hanem időben és vesződésben is. A háziasszonynak tehát feltétlenül ismerie kell a tüzelés, hevítés, sütés minden fogását, akár maga kezeli tűzhelyét, akár alkalmazottjára bízza azt. Utóbbi esetben szigorúan ügyel arra, hogy utasításait pontosan betartsák. Alábbiakban három különböző tipusu tűzhely helyes kezelési módját ismertetjük.

1. Fa- és szénfogyasztású takaréktűzhely. Használat előtt a tűzhely öblét alaposan kitisztítjuk, azután a rostélyon papirossal és kb. fél kg. gyujtóssal, majd hasábfával és szénnel, vagy brikettel tüzet gyujtunk. Egyenletesen tápláljuk a tüzet, gyakran és keveset rakunk utána és pedig a következő módon: az izzó szenet lapáttal hátra toljuk s a friss tüzelőt a rostély üresen maradt előterébe helyezzük, úgyhogy csupán érintse a parazsat. Ilymódon a gáz lassan képződik és tökéletesen ég. Ezzel az eljárással anyagpazarlást, füst- és koromképződést kerülünk el. A tűzhely aitaját hasonló okokból sohasem hagyjuk nyitva hosszabb időre. Hirtelen sütéshez szükséges gyorstüzet aprófa segítségével érünk el. A sütő teljesítőképességét esetenként ki kell tapasztalni, miután a takaréktűzhelyeknél ez tipus és tüzelőanyag szerint változó.

2. Gáztűzhely. Előnye, hogy minden előkészület nélkül azonnal üzembe helyezhető s szakszerű kezeléssel legolcsóbban főzhetünk rajta. A lángokat csak akkor gyujtsuk meg, ha a főzőedényeinket előkészítve, azonnal rájuk helyezhetjük. Amig az étel felforr, teljesen kinyitjuk a csapot, ha ez bekövetkezett, takaréklángra állítjuk, mivel a forrpont fenntartására ez is elegendő. Hogy ezzel mekkora megtakarítást érünk el, arra nézve csak két adatot említünk meg: teljes lángon forralva, a gázfogyasztás óránként kb. 500 liter. Értéke köbméterenként á 20 fillérő összesen 10 fillér. Takaréklang fogyasztása esetén kb. 70 liter, értéke: 1.4 fillér. A gáztűzhely sütőjét tökéletesen szabályozhatjuk. Használat előtt kb. 8—10 percig előmelegitjük teljes lánggal. Hússütésnél behelyezés után nem csökkentjük azonnal a hőt, csak percek múlva, mikor a hús felületén már alvadt fehérjeréteg képződött. Ezzel ugyanis értékes nedvek távozását akadályozzuk meg. Tésztafélék behelyezésénél az előmelegített sütőt rendszerint azonnal takarékhőre állítjuk. A meleget váltóka segítségével alulról vagy felülről sugároztatjuk.

3. Villamostűzhely. A villamos áram 12 filléres háztartási tarifával nem költséges és ideálisan tiszta üzemanyag. — Ennél a tűzhelynél a főzőlapok úgy vannak megszerkesztve, hogy a kapcsoló háromféle beállításával alacsonyabb, vagy magasabb hőfokot érhetünk el, aszerint, hogy a beépített huzalok közül egy vagy több vezet-e áramot. — Forraláshoz a legerősebb főfokú 3-ik kapcsolást használjuk, ennek bekövetkezte után elegendő a leggyengébb 1-ső kapcsolás is. Teihevitésnél böröződés kerülése végett a 0-ra állitjuk. Sütésnél a főzőlapokon tárolt meleg elegendő a teljes felforraláshoz, kifutás veszélye nélkül. Hasonló módon szabályozható a sütőben elhelyezett alsó és felső fűtőtest hőfoka. Előmelegítésnél mindkettőt 15—20 percre 3-ik fokozatra állítjuk. Megemlítjük, hogy a villamosfőzéshez vékonyfalu edények nem felelnek meg. Legalkalmasabbak e célra készült 8—10 mm fenékvastagságú alluminium vagy zománcozott öntöttvas-edények.

Heti étlap

Hétfő. Ebéd: Köménymagosleves, vagdalthús salátafőzelékkel. Vacsora: Hideg vágotthús burgonyasalátával.

Kedd. Ebéd: Majoránnás újburgonyaleves, paraj tükörtojással, sajtos metélt. Vacsora: Bécsivirsli tormával, idei juhtúró retekkel.

Szerda. Ebéd: Zöldborsóleves borjúlábbal, káposztás kocka. Vacsora: Reszelt borjúmáj burgonyával és salátával.

Csütörtök. Ebéd: Gulyásleves, túróscsusza. Vacsora: Savanyű tüdő gombóccal.

Péntek. Ebéd: Tejfölös zöldbableves, sóska tükörtojással. Vacsora: Spárga, vajasmorzsával, tejfölös túró.

Szombat. Ebéd: Bableves, bécsiszelet zöldborsófőzelékkel. Vacsora: Füstölt sertésnyelv mustárral, trappistasajt retekkel.

Vasárnap. Ebéd: Húsleves, főtthús újburgonya és rizskörítéssel, egresmártással, túróslepény. Vacsora: Hideg sertéskaraj majonézes zöld salátával.

Receptek

GOMBAPAPRIKÁS. Friss, gyenge gombát bő vízben megmossuk és forró vízben kissé megfőzzük. Közben apróra vágott fehér szalonna zsirjában egy fej vöröshagymát megpirítunk, késhegynyi rózsapaprikát teszünk bele. Végül a gombát megsózzuk és puhára pároljuk. Ha megfőtt, egy kanál lisztet a tejfölben símára keverünk és ráöntjük a gombára. Olyan legyen a leve, mint a paprikáscsirkének. Adhatunk hozzá rizst vagy galuskát.

SONKÁSKOCKA FORMÁBAN. Finom gyurttésztát készítünk, vékonyra kinyujtjuk, kockára vágjuk és sósvizben kifőzzük. Ha leszürtük, kevés forrózsírral összekeverjük. Ha a tészta átmelegedett, rátesszük az előre aprórа vagdalt vagy megdarált sonkát. Az egészet a porhanyós tésztával bélelt formába öntjük és a sütőben szép pirosra sütjük, anélkül, hogy megszárítanók. A porhanyóstésztát így készítjük el: 25—30 deka lisztet táblán összemorzsolunk 15—20 deka zsirral vagy vajjal. Két tojás sárgájával és annyi tejföllel, amennyit fölvesz, kevés sóval jól összegyurjuk. Ha jó símára gyurtuk, félujjnyi vastagra kell nyujtani és a formát kibélelni.

MÁJPÁSTÉTOM (hideg májashurka). Egy egész disznómájat daráljunk meg kétszer, törjük át szitán. Adjunk hozzá kis fej finomra reszelt vöröshagymát, félkiló főtt, apró kockára vagdalt szalonnát, sót, borsot, fahéjat, majoránnát és szegfűborsot, egy kávéskanálnyi nyers tejet. Az egészet keverjük el jól és töltsük bele vastag, sokszor meleg és hidegvízben kiáztatott és kimosott bélbe. A két végét kössük meg jó erősen és lassan főzzük egy órar hosszat. Ha kihült, szép vékony szeletekben tálaljuk. Tea mellé igen jó.

GYERMEKEK DEBRECZENJE

Öntudatosabb magyar lelket

kell teremtenünk magunkban. Magyarabbá kell tenni a magyart, önérzetesebbé és megértőbbé. Olyan kevesen vagyunk, hogy széjjelhuzásunk csak átkot és keserüséget teremt számunkra. Valahogy hiányzik mibelőlünk a friss lendületü népek összetartása és egymásratalálása. Túl jól éreztük magunkat az utolsó negyven esztendő alatt és megfogyatkozott bennünk a nemzeti érzés és nem sokat törődtünk azzal, hogy olyan nagy magyar rajongók, mint Rákosi Viktor Elnémult harangok szavával harangozott a fülünkbe és Korhadt fakeresztek ijesztő rémével világított a lelkünkbe . . .

Mesének véltük és nem hittük.

Túl jó sorunk volt és túl sokat törődtünk egyéni sérelmeinkkel, bajainkkal akkor, mikor az egész nemzet beteg volt a látszat alatt.

És még ma is túl kényelmesen, túl nyugodtan élünk, jövünk, megyünk és nem akarjuk meglátni, hogy azoké a népeké a jövendő, ahol megújhodott lelkü fiatalok kerülnek ki az iskolapadok közül.

Ott van célja, jelentősége az életnek, ahol a fiatalság lángoló kedve, ha kell elszántsága csak a közért, az egyetemes nemzetért akar dolgozni, ha kell névtelenül, ha kell közlegényképpen...

Minálunk mindenki tábornok akar lenni. Vezér és vezető. Holott az, aki nem tud engedelmeskedni, az nem tud parancsolni se. Különösen nem tudhat az, aki máról holnapra akar mindent elérni minden előzetes tapasztalat és felkészültség nélkül.

Mi csak vezetni akarunk, parancsolni, vezérkedni, de elfelejtjük közben, hogy a vezetés és vezérkedés mellett felelősségnek is lenni kell, olyan felelősségnek, mely egy nemzet szeme előtt kell, hogy helytálljon . . .

Hiányzik belőlünk az igazi öntudat, az igazi férfiasság, az igazi elhivatás láza. Állunk éppen ezért és egy helyben topogunk tele keserüséggel, hogy nekünk nem sikerül semmi. Semmi a világon. Kisemmizettnek és mostoha sorsunak valljuk magunkat, holott minden bajnak első sorban mi magunk vagyunk az okai. Több öntudatot, több nemzeti érzést, több kötelességteljesítést, több munkakedvet és nem utolsó helyen, öbb engedelmességet. Csak így lehet várni, hogy megújhodó ifjuságunk jóvá teszi azt, amit néhány eltévesztett sorsú generáció elvétett . . .

Tavaszi dal

Falunk határában
Sarjad már a vetés.
A zöldelő völgyben
Egy juhnyáj legelész.

A vezér ürünek
Búsan szól kolompja:
Egy szép virágszálnak
Halálát siratja.

Kesereg a juhász,
Mert meghalt babája.
Szerető szívének
Daios pacsirtája.

Kedves furulyáján
Könny hullajtva fújja
A juhászlegénynek
Szomorú a sorsa.

Gyöngyössi Pethes Andor.

Szülőföld

Irta: ABA ILDIKÓ.

Kincses Molnár István gazda kiverte a pipáját és zsebre dugta.

— Gyün mán — szólt oda az állomás előljárónak.

Az rábólintott s ment fogadni az érkező vonatot.

A gazda szeme fürkészve járta végig a kocsisort. Egy utazó szállt le nagy bőrönddel, meg egy szabadságos katona. Az utolsó kocsiból pedig középiskolás diáksapkás, tíz-tizenkét éves fiú rakta le a cókmókját. Pár pillanat múlva már Molnár gazda nyakában csüngött.

— Édesapám, csakhogy látom már!

A gazda leszedte a nyakába csimpaszkodott fiát s eltolta magától, jól megnézte.

— Nízed csak, míg se se nyűtt a város tíged. Hát nem mondom, fehírebb a kíped, de az ithonrul vitt piros szin csak ott ragyog rajta. Jól van, no, gyerünk.

Felkapta a fia bőröndjét és nekiindult a paros útnak.

— Hát nem kocsin jött értem édesapám?

A parasztgazda összerántotta szemöldökét:

— Tán mán olyan nagy úr lettél ez alatt az egy év alatt, hogy nem is esik jó ekkis gyalogjárás, mi?

A fiú megértette az ellenséges hangot. Összerezzent, de aztán vidáman elmosolyodott.

— Dehogy, csak úgy gondoltam, hogy féltni fognak és nem engednek gyalog menni tíz kilométert. Pedig . . .

— Hm?

— Pedig sokkal többet gyalogoltam húsvéti szünidőben a cserkészekkel a hegyek közt.

Felvette a hátizsákját és egyenletes léptekkel igazodott apja után a junius végi napsütésben. Darabig szó nélkül talpaltak a szikrázó porban, de aztán a gazda mégis megtörte a haligatást.

— És szipek azok a hegyek? — — mondta hangjában el nm titkolt lenézéssel.

— Hogyne, — felelte a fia. — Szép ott minden. De . . . azért nincsen párja ennek a szép Alföldnek.

Az apa ott elől elmosolyodott. Egy álló évig szorult a szive, hogy talán mégsem volt okos dolog gimnáziumba adni a fiát, mert így elszakad innen, hol már a nagyapjának a nagyapja is turta a földet és talán már nem is fogja magát jól érezni a cseréptetős kis tanyán. Hiszen a beszéde is megváltozott. Egészer urasan beszél. És mégis . . . az Alföldet most is szereti.

A fiú köhintett. Várta, hogy az apja szól, de mivel az néman bandukolt előre, megszólalt.

— Édesapám, meg se kérdi a bizonyítványt?

— No, no, csak nincs baj?

— De nincs ám. Csak két kettesem van. Latinból és irásbeli külalakból. — Vastagbetűs vagyok, édesapám.

— Hát ammeg mi a szösz?

— Azt, hogy a legjobb tanulók nevét vastag betűvel szedik az értesítőbe, hogy lássák, melyik tűnik ki a többi közül.

— Ugy-e? Hát legalább tanulj, ha a többiben is hagynak a városi úrfiak. — Mer azok biztosan különbek, hiszen nem paraszt gyökírbül nőttek.

A fiú arca kipirosodott.

— Ugyan édesapám, hogy mondhat ilyet. Első vagyok én a tornában is, az énekben meg nekem van a legjobb hangom. De meg kinn a réten, ahová játszani szoktunk menni, mindig én vagyok a játékvezető. Ha rabló-csendőrt játszunk akkor is. Meg a fuballban is...

— Micsodában? — szörnyülködött el István gazda.

— Az egy labdajáték. Lábbal rugják a labdát.

Egy darabig csendben mentek a kis falu felé, ahonnan még további hét kilométernyire van a Kincses Molnár tanya. Ringó búzatáblák közt vezetett az útjuk. A nyári nap tüzes lehelletétől megérett búzakalászok engedelmesen hajtották fejüket a könnyű szellő hízelgő simogatása alá. Pipacsvirágok nyujtogatták kiváncsi fejüket a két gyalogló felé s a búzavirág szendén, mosolyogva rezzent fel álmodozásából, amint megrebbenő szárnyakkal igénytelen kis madárka szállt föl a vetés közül. Utját dalolva vette a magas égnek. Kicsiny torkán csak úgy özönlöttek kifelé a csodaszép trillák. Nincs olyan művésze az embereknek, amely öt utánozni tudná.

— Pacsirta! — kiáltott fel a kisdiák s fénylő szemét le nem vette az Isten kis dalosáról, míg el nem tünt tekintete elől.

A gazda elővette pipáját, megszortyogtatta, de aztan mégsem gyujtott rá, hanem újból zsebébe dugta a készséget. Levette kalapját és megtörölte izzadó homlokát. Mindezt egy kézzel, mert a másik kezében a fia bőröndje volt. Aztán hátraszólt a fiának.

— Hát, mi mindenről tanultál abba' a nagy oskolába?

— Ó, olyan szép dolgokról! A pacsirtáról is. A tanár úr velem magyaráztatta el a fiúknak, hogy fúródik be a mennybe, mintha egyenesen a jó Isten zsámolyához menne az Ő dicsőítésére, s mikor misszajön, hogy száll le mindig távolabb a fészkétől, nehogy elárulja kicsinyeit az ellenségeinek.

— Jó, jó, dehát tanultál te másról is.

— A nagy Alföldről is édesapám. Milyen boldog voltam, mikor erről felelhettem. Szép verset is tanultam, amit a mi szép pusztánkról írt Petőfi.

Az apa türelmetlenkedett.

— No, igen de csak tanultál talán másról is, nemcsak ilyen közönséges dolgokrul. Valami szíp, érdekes dologrul . . .

— Hogyne, tanultam másról is. De az nem volt sem szebb, sem érdekesebb mint az én drága szülőföldem. De majd beszélek azokról is.

— Hm —Molnár gazda örömteli szégyenkezést érzett a lelkében. Persze, persze, az nem is lehet szebb. De hogy is kérdezhetett ilyet.

Elérték a falu első házát, mely egy kovácsműhely volt. Előtte két erőteljes csikó toporzékolt kis könnyű bricska elé fogva.

— Ni, a Ráró, meg a Kesej! — örvendezett a fiú és kitörő örömében odarohant a rég nem látott kedvenceihez és átölelte a nyihogó lovak szép erős nyakát. — Már befogta őket édesapám?

— Már ideje — mosolygott el István gazda. — Harmadfél évesek. De még csak könnyű munkára fogom. Most patkolni hagytam itt őket, míg én megjártam érted az állomást. Innen mán kocsin megyünk haza.

A fiú belül nevetett. de vigyázott, hogy az apja észre ne vegye. Megértette, hogy az apja próbára akarta tenni, nem-e kényesedett el a városban. Szó nélkül kapaszkodott fel a kis kocsira. Kézbe akarta venni a gyeplőt, de az apja nem engedte.

— Rakoncátlanok még a csikók.

— A fiú engedelmesen húzódott a másik ülésre. Tudta, hogy két, még teljesen be nem tört csikónak erős kéz kell. Még a kocsisnak sem lehet akármelyiknek a kezébe adni, mert nagy baj lehetne abból. Már jó negyed órát mentek, mikor a fiú odafordult az apjához.

— Édesapám, eljöhetne e az aratásra két barátom mi hozzánk? Még soha se láttak se aratást, se cséplést.

— Ugyan te. Hát van azon mit nézni ilyen kínyes városiaknak?

— De mennyire! Csak hallotta volna, hogy irigykedtek mikor meséltem a disznótorról, a kukoricafosztásról, három napig tartó lakodalmakról. Meg, hogy csodálkoztak mikor mondtam, hogy milyen nehezen jutunk el télen, még sáros időben vasárnap a templomba.

Kincses Molnár István elgondolkozott.

— Te gyerek, osztán kinek az ijjafija az a két pajtásod?

— Az gyiknek az apja törvényszéki bíró, a másiké meg orvos.

— No?! Ojjan úri barátaid vannak?

A fiú nevetett, de nem szólt semmit. Csak később mondta elkomolyodva.

— Édesapám is becsületes magyar ember, meg az ő apjok is.

Az apa rábólintott. Most már így megértette. Ujból csend borult közéjük. A fia szomjas szemekkel itta a rég látott kedves képeket, az ő szeretett szülőföldjének, nyári napsütésben égő gyönyörű, Isten áldását bőven igérő képét. Néha egy szekér haladt el az övék mellett s köszöntötték őket. Mikor aztán elérték a saját földjük akáccal körülszegett határát, a fiú megkérdezte az apját.

— Mennyi földünk is van nekünk, édesapám?

— Száznyolcvanhat nagy hold — mondta az édesapja.

— De sokára tesz még, hogy én a gazdasági akadémiát elvégzem és hazajövök földet művelni! — Sóhajtott fel a fiú.

Kincses Molnár István úgy nézett a fiárt mint egy kiértetre.

— Mit mondasz? Hogy te hazajösz földet művelni? Hát akkor mér taníttatlak én téged? Hogy paraszt légy te is? Egyetlen gyerek vagy te, a többit elvitte a sok járványos nyavalya, urat akarok én belőled csinálni. No nézd csak!. . .

A fiú meghökkent. De amint tekintete megakadat a ringó búzatáblák közül idemosolygó pirostetős tanyán, dacosan mondotta:

— Akkor ne is taníttasson édesapám. Mert én gazda akarok lenni. Ha taníttat művelt gazda lesz belőlem, amire nagy szüksége van ennek a szegény megcsonkított hazának, ha nem, úgy is jó. Mert én ezt a mi drága jó földünket más kezébe nem adom. Aztán meg .. Ne higyje édesapám, hogy olyan nagyon jó dolguk van az uraknak. Soknak nincs is állása. Nem is tudnám elviselni, hogy én, akinek megterem mindent ez az áldott föld, el vegyem a más kenyerét.

Már a tanyaudvaron jártak, s a fiú villámgyorsan ugrott le a még mozgó szekérről, egyenesen anyja karjai közé.

— Csupa lisztes leszel tőlem, kicsi fiam. Friss lángost sütöttem néked, tudom, szereted — mondta az édesanyja, de azért el nem engedte volna fiát a karjai közül. — De megnőttél! Csakhogy itt vagy újra édes, egyetlen fiacskám.

A gazda odadobta a gyeplőt a kocsisfiúnak, hadd fogja ki a lovakat, egy pár utasítást mondott, aztán utánaindult a fiának. Az udvaron végigsimo-

gatta tekintetével a szépen berendezett tanyaudvart, aztán odasiklott pillantása a megmüvelt áldott földekre és bajusza alá mormogta.

— Dejszen, ami azt illeti én se tudnám ezt más kezibe adni.

Ugy érezte, hogy a szivéből az egy esztendő óta rágó nyomás felszakadt. Nagy megelégedettséggel, elmosolyogva követte fiát és feleségét a házba.

Felébredés

Nagy téli álmából Mackó úr felébredt
S eléje tárult a tavaszi igézet.
A nyiló virág már mind kibontakozott
S a tavaszi szellő lágyan ringatózott.

A nagy odvas fákból a méz édes szaga
A jó Mackó urat elébb csalogatta.
Már odaért; s orrát az oduba nyomja,
A finom méz után keresve-kutatva.

Egyszer csak a nagy csend üvöltéssé válik,
S a nagy erdei fák reszketnek bokáig.
— Jaj! Mi történt? — kérdik. De senki sem tudja,
Mignem előlép a zajcsináló maga.

De ime itt jön már a póruljárt Mackó,
Az egész külseje oly szomoruan ható.
Mert bizony a méhek jól össze csipkedték
És a nyalakodót nagyon megbüntették.

Jaj! de milyen nagyon feldagadt az orra,
Fáj is szegénynek, mancsával fogdossa.
Fájdalmasan nyögve ment a lakására,
S nagyokat szuszogva merült mély álomra.

Nagy Erzsébet.

Barackvirág

Közeleg a tavasz
S akármilyen ravasz,
Egyszer ideér.
Virágos májust
Ugy várjuk más most,
Szépet hoz.

Barackvirág,
Éled a világ,
Mosolyog a tavasz ránk
Kicsi tündérek
Mintha repkednének
Mindenütt.

Rózsaszin ruhában,
Gyönyörü világ van
Uj élet.
Apró szirmoknak
Tündérei vannak
S táncolnak.

Barackvirág
Sok rügyező ág
Itt a tavasz.
Szeretlek szép vagy,
De jó hogy itt vagy,
Jó kedvet adsz.

Orosz Etelka Dóczi IV. polg.

Az én nyuszikám

Az én édes kis nyuszikám
olyan mint a zerge,
Vigan szökel, nagyot ugrik,
füleit hegyezve.
A játszásban ha eltárad leül,
s lábát mossa,
S ha megpihen, tovább szalad,
nagyokat toppantva.
Vig élet a nyuszi élet,
mindent szabad neki,
S a megsimogatójának kezébe harapni.

Nem bánom, ha megharap is
pedig ez a vége,
Mégis az én nyuszikám
a békesség előképe.
Mert senkivel nem veszekszik,
senkit meg nem dorgál.
S mindenkivel szemtől-szembe
vitézül síkra száll.
A győzelem az övé lesz
természetes dolog
Én meg nagyon boldog vagyok
ha nyuszimra gondolok.

Nagy Erzsébet.

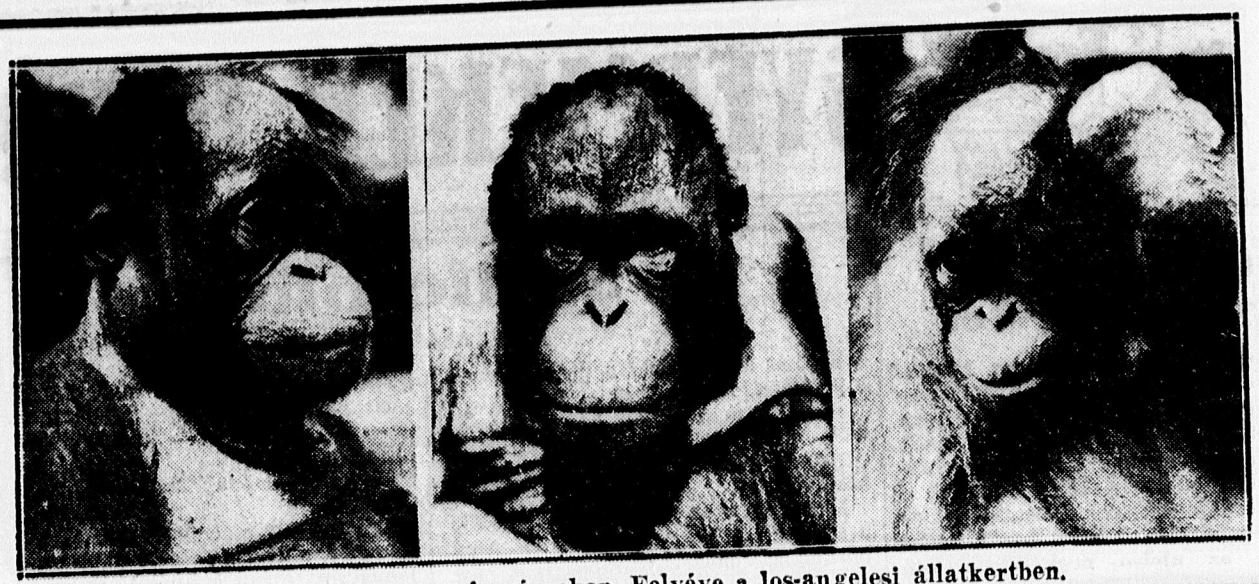

Arcképtanulmány a csimpánzokon. Felvéve a los-angelesi állatkertben.

A kaliforniai Long Beach fürdőhelyen minden évben megrendezik a sárkányversenyt. Száz és száz gyermek vesz részt a versenyen a maguk készitette sárkányokkal.

Imre bácsi postája

E heti könyvjutalmat Takács Ilona, Nagy Erzsébet (Pacsirta utcai) és Orosz András kapják. Jutalomkönyveket szerdán délután fél 4 órakor átvehetik Imre bácsitól a kiadóhivatalban.

Többeknek: Még mindig több levelet kapok, mely leveleknek irói azt hiszik, hogy a „Tanár úr kérem" rovatot is én vezetem. Éppen a zavarok elkerülése végett tudatom minden érdekelt kis olvasómmal, hogy csak az tartozik én reám, mely a mi kis lapunkban jelenik meg. Tehát ne panaszkodjatok, mert nem én adom fel a kérdéseket és nem én vagyok, aki ellenőrzi a helyes megfejtést.

Simon Miklós. Ha magadtól irtad a kis verset — egyet és nem kettőt küldtél, — akkor jó és fogom közölni. Ne üzend meg. A kis elbeszélést is sorra kerítem. A régiek közül úgy emlékszem, hogy egyet már közöltem, de a többi nem vált be.

Sokaknak: Mint látjátok, most már bőségesen lesz helyünk, éppen azért várom a küldeményeket. Több helyünk van, többet tudok közölni. Minden kis munkatársamat és olvasómat szeretettel üdvözlöm és a levelekben eljuttatott üdvözléseket igy viszonzom.

Még egyet: Többen reklamálják az irásaikat és leveleiket nálam. Én minden levélre sort kerítek, minden közölhetőt közlök lapunkban. De ügyeljetek a címzésre, mert biztosan csak azokat a leveleket kapom meg, melyeknek címzése **Imre bácsinak** szól.

Kedves Imre bácsi!

Hosszú hallgatás után ismét küldök két kis verset, mely, ha közlésre megfelelő, úgy szíveskedjék kedves Imre bácsi leközölni.

Szívélyes üdvözlettel:

Barati Juliska.

Kedves Imre Bácsi!

Ujból itt vagyok pár szerzeményemmel, ha Imre bácsi jónak találja, legyen szives közölni kis lapunkban.

Boldog húsvéti ünnepeket kivánok üdvözlettel:

Aba Ildikó.

Kedves Imre bácsi!

Ujabb verssel keresem föl Imre bácsit. Ha ezek a kis versek megütik a mértéket és megfelelnek a közlésre, akkor szíveskedjék egy kis helyet szoritani kis lapunkban ezek számára. Hálás köszönetet mondok amiért az eddig beküldött verseim közül a jót közölni tetszett. Tisztelettel üdvözlöm:

Nagy Erzsébet.

Kedves Imre bácsi!

Én is készítettem egy rejtvényt az új mintába, amelynek címe „Igazságot Magyarországnak". Ha jó a rejtvény, úgy kérem Imre bácsit, hogy tegye ki a lapba. Legközelebb megint fogok egy rejtvényt készíteni. Addig is maradok hű munkatársa:

Orosz András.

Kedves Imre bácsi!

Hosszú hallgatásom után ismét belépek a kicsiny táborba. Igyekszem újra szorgalmasan leveleimmel felkeresni és rendes munkatársa lenni ennek a kis lapnak. Remélem, hogy meg lesz elégedve velem. Most verset küldök, szeretném, ha Imre bácsi közlésre alkalmasnak találná. Maradok tisztelettel:

Dudás Irén.

Kedves Imre bácsi!

A „Gyermekek Debrecenje" számára mellékelve küldök egy verset. Kérem Imre bácsit, hogy kis versemet, ha jó, tessék szives lenni közölni. Az ünnepek után újra felkeresem irásommal Imre bácsit. Szívélyesen üdvözli hű munkatársa:

Györgyössi Pethes Andor.

Virág fakadáskor . . .

Lehullott a lombja az öreg tölgytának
A tar ágakra már madarak nem szállnak
A szép zöld lomb helyett fehér hótakaró
Amelyre még most is csendesen hull a hó.

Sehol a határban egy nyiló rózsaszál,
Elnémult a madár daloló ajka már,
Messze más vidékre régen elköltözött,
Néma csend honol már a zöldi lombok között.

De akkor! hogyha majd a fű újra zöldül
Hallunk még madárdalt a zöld lombok közül!
Mosolyog még ránk a szép tavaszi kék ég
Lesz, amikor rügyből virág is pattan még!

Magyar Sándor V. reál.

Péter, a harangozó

Irta: Aba Ildikó
III. o. tan. Svetits.

Bim-bam, bim-bam, — szól a harang
Hegyen, völgyön, dombon át,
Zengve jelez delet estét
S Istennek szép hajnalat.
A toronyban húzza, húzza
Fehérhajú ősz apó,
Közben fel-felnéz az égre
Péter, a harangozó.

Ő húzza a kis harangot
Misére is ünnepnap
S néha lélekharang csendül
Remegő keze alatt.
A toronyban húzza, húzza
Fehérhajú ősz apó,
Közben fel-felnéz az égre
Péter, a harangozó.

De egyszer beteg lett Péter,
Sápadt, alig él szegény,
Megpihen a nyári napfény
Ezüstös, szép, ősz fején.
A harangot már nem húzza
Fehérhajú ősz apó,
Nagyon beteg — bim-bam, bim-bam —
Péter, a harangozó.

De egy éjjel felkel titkon
S a kis templomhoz szökik,
A harangot húzza, húzza
Pedig felsebzi kezit.
A lélekharangot húzza
Búsan ceseng az altató
— S ott alszik el mindörökre
Péter, a harangozó.

REJTVÉNYEK FEJTÖRŐK

Rovatvezető: Boross György

A „Debreczen" 500 pengős pályázata

TANÁR UR KÉREM!

— Hetedik hét. —

TUDJA-E MÉG?

1. ... hogy mi a címe az első magyar operának?

2. ... hogy ki találta fel a gyufát?

3. ... hogy melyik ország pénze a dinár?

4. ... hogy mi a neve annak a magyar utazónak, ki Madagaszkár sziget egyik törzsének királya volt?

5. ... hogy ki zenésítette meg a Szózatot?

6. ... hogy mi a „kabala"?

7. ... hogy ki volt a „haza bőlese"?

8. ... hogy hol és mikor született Kossuth?

9. hogy mennyi a 100 méteres síkfutás világrekordja?

10. ... hogy ki a „magyar vigjáték atyja"?

MEGSUGOM MAGÁNAK ...

... hogy a „Tanár Ur kérem!" c. pályázatunk pontállását — hely szűke miatt — még csak két esetben fogjuk közölni. Espedig: április 25-én és május 9-én.

CSAK UGY MONDOM ...

... hogy rejtvényeink helyes megfejtői között ezen a héten 11 értékes jutalmat sorsolunk ki.

... hogy e heti jutalmaink:
1 díszdoboz csokoládé (fél kg-os),
10 kötet könyv,

... hogy már egyetlen rejtvény helyes megfejtése is elegendő, a jutalmak sorsolásában való részvételre. Aki egyszerre több rejtvénymegfejtést küldbe, annak nagyobbak az esélyei,

... hogy a rejtvénymegfejtéseket — legkésőbb pénteken este 6 óráig kell beadni a „DEBRECZEN" levelesládájába (József kir. herceg u. 1. szám), vagy beadni a szerkesztőségbe,

... hogy a borítékra feltűnő betükkel ráírandó: REJTVÉNY.

... hogy a keresztrejtvényszelvényt olvasható írással kitöltve mellékelni kell,

... hogy a vidékiek levelezőlapon is küldhetik a megfejtéseket, de a szelvény felragasztása nekik is kötelező. — Számukra a nyert jutalmakat postán továbbítjuk,

... hogy a rovatvezető minden csütörtök délután, 3—5 óra között, bárkinek rendelkezésére áll és felvilágositásokat ad a kiadóhivatalban,

... hogy a nyertesek neveit, valamint a leközölt rejtvények helyes megfejtéseit, két héttel a leközlés után hozzuk nyilvánosságra,

... hogy a nyertesek nyereményeiket, — a törzslappal való igazolás ellenében — hétfőn délután 4 órától, csütörtök este 6 óráig, átvehetik a kiadóhivatal pénztáránál.

... hogy a húsvéti számunkban megjelent rejtvények helyes megfejtéseit — hely szűke miatt — nem tudtuk közölni, csupán csak a nyertesek neveit hozhattuk nyilvánosságra. Sajnálatos szedési hiba következtében azonban csak 13 nyertes nevét tüntettük fel, melyért szíves elnézésüket kérjük. A kimaradt két nyertes: Dáry Ily, Eötvös utca 66. és Fülöp Lajos, Nyil utca 135. Jelentkezzenek a könyvjutalmukért.

... hogy a húsvéti számunkban leközölt rejtvények helyes megfejtése a következő:

HUSVÉTI NAGY ADAG

Magdaléna két élete.
Hányadik már a pohár?
Magyar fűvészkönyv.
Öreg szekér, fakó hám.

EGY KÖLTŐ

Csokonai Vitéz Mihály.

... hogy az 1937 április 4-iki számunkban közölt rejtvények helyes megfejtése a következő:

A LEXIKON KÉZNÉL LEGYEN!

Ab urbe condita.
Argos Panoptes.
Anizometropia.
Ad multos annos.
BETŰREJTVÉNY: Szintén zenész.
PÓTOLJA KI! Knut Hamsun.

... hogy e héten a következők részesültek jutalomban:

1 díszdoboz csokoládét: Kunstmann Ibolya, Nyil utca 115. 1—1 könyvet: Bodrogközy Zoltán, Eötvös utca 70. Halász Márton, Varga utca 14. Kerekes Kató Rothermere u. 41. Kelemen Károly Oláh Károly utca 8. Kondor Katalin Andrássy út 22. Sarkady Lenke, Nyil utca 51. Dr Tarczaly Árpád, Rothermere utca 3. Nyikos Zsigmond, Kollégium, Nyiri János, Eötvös utca 104. Pál Antal, Erzsébet utca 23.

Rejtvényposta

Tóth Béla, Garay u. 19. Szíves sorait jóleső érzéssel olvastam. — Sok ilyen buzgó rejtvényfejtőre lenne szükségünk. Kitartásának meg is lesz a jutalma.

Többek azt a kérdést intézték hozzám, hogy azok, akik már egyszer keresztrejtvénymegfejtés után jutalmat kaptak, továbbra is beadják-e pályázataikat? Igen! A jutalmakat minden héten sorsolás útján osztjuk ki! Ha valaki tehát a héten például jutalomba részesül, nincs kizárva, hogy már a jövő héten is jutalmat nyer. Itt igazán találó Zrinyi Miklósnak, a költőnek a latin jelmondata, hogy: „Sors bona, nihil aliud! — Jószerencse, semmi más!"

Irodalom

—a —al —á —bá —bár —el —é —ég —haj —holm —ki —lat —le —lem —lo —lus —ma —med —mu —na —ni —os —ra —ro —rok —ru —sá —só —stock —ta —tán —var —ve —zan —zi —zuz.

A szó részekből állítsuk össze az alábbi fogalmakat. Sorrendben a fogalmak kezdőbetűi egy Vörösmarty-vers címét adják. (Ez küldendő be!)

1. Balkáni állam.
2. Ázsiai ország.
3. Klima.
4. Ázsiai pénz.
5. Svédország fővárosa.
6. Sziget és város Afrika keleti partjai mellett.
7. Norvégia fővárosa.
8. Erdei ragadozó állat.
9. Ördög.
10. Csapadék télen.
11. Emelőkészülék.
12. Lengyelország fővárosa.
13. Út mellett van.
14. Róma megalapítója.

Nem a legnehezebb!

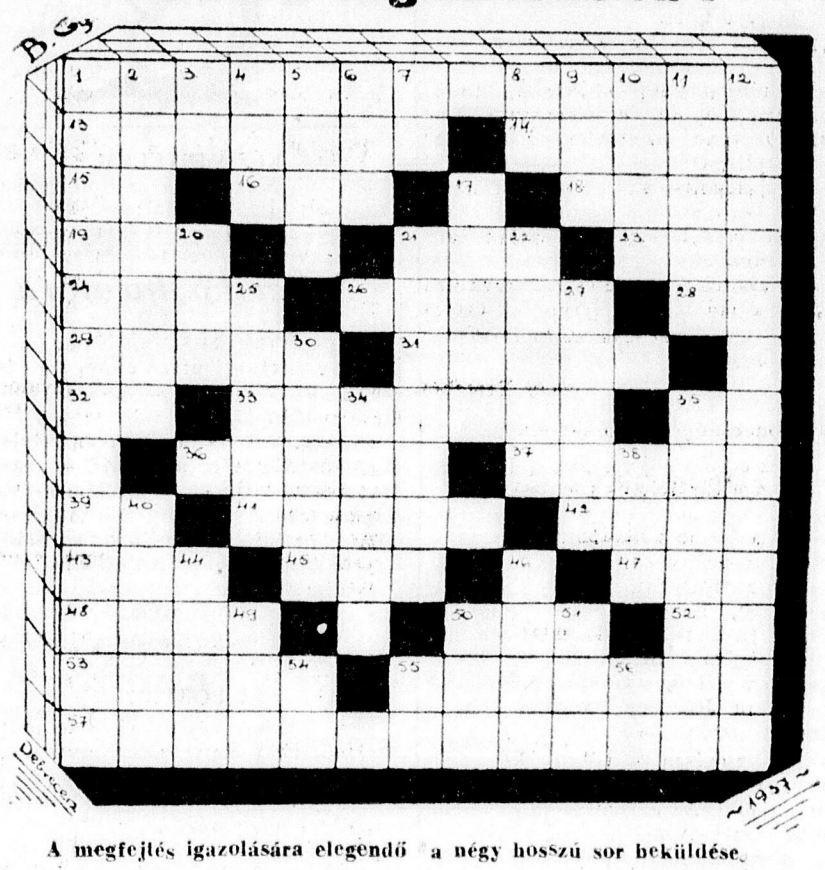

A megfejtés igazolására elegendő a négy hosszú sor beküldése.

VIZSZINTES SOROK:

1. Báró Eötvös József regénye. 13. Lármázik. 14. Mohamedánok szent könyve. 15. Még a pokolban is elsőhely illeti. 16. Méhlakás. 18. Gyermek — németül. — 19. Hajó része. 21. Mindkét nevelőt tessék beírni! 23. Német viszonyszó. — 24. Vissz: német gyarmat volt. 26. Le tudja venni. 28. Vissza: Előd. 29. Érzékszerv. 31. Mondatrész. 32. Egyforma mássalhangzók. 33. Vetélkedés. 35. Arany Ibolya névbetűi. 36. Skatulya. 37. Nóbeldíjas ir költő. 39. Bagoly hang. 41. Pillangó. 42. SIYA. 43. Angol kötőszó. 45. Soa. 47. Most — németül. — 48. Nem is rosszra! 50. Rag: -val párja. 52. Savanyú Dénes. 53. Régi időből való. 55. Francia gyarmat. 57. Együttes, indulók előadására.

FÜGGŐLEGES SOROK:

1. Ady Endre verseskötete. 2. Fúrás ikerszava. 3. A. a. a. a. a. 4. Nyaraló. 5. A MÁV. létalapja. 6. Jövendőmondó. — 7. Távolodást kifejező szóeska. 8. Y. K. 9. Ilyen szó is van. 10. Vigyáz rá. 11. Két arcú római isten. 12. Költő (1850—1920). — 17. Pereme. 21. USA birtok. 22. Nemes fém. 25. Nem is közel. 27. „Mester", kinek „receptjei" nemrég jelentek meg!? 30. Gyors. 34. Fa — a tűzön!? 35. A cár bizalmas megszólítása. 38. Francia département. 40. Nagyapa „öröme". 44. Huzal. 46. Svájc fővárosa. 49. Vissza: Időmérő. — 50. ... victis! 51. Visza: Ilyen hárfa is van. 54. -ban,-ben — németül. 55. Méz — massalhangzói. 56. Egyforma betűk.

BETŰREJTVÉNYEK

1.

2.

Ó x S

TANÁR UR KÉREM!

7. SZÁMÚ SZELVÉNY

Név:
Foglalkozás:
Pontos cím:
Törzslap száma:

7. SZ. REJTVÉNYSZELVÉNY

Név:
Pontos cím:
Foglalkozás:

LUDAS MATYI

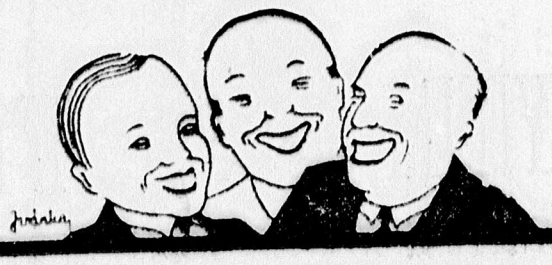

BUGYI SÁNDOR fuharos esetei

Hogy mán rügyedzik a fa, kiliptem a csapókerti kis szőllőmbe. A vállamra kaptam a lőcs mellé egy ásót is. Legelőször a vin csőszünknek a kunyhójába niztem be. Ott vót. Köszöntem. Fogalta, Van-i egér? — kérdem tűle. Akad, aszongya. Tesz-i sok kárt? Mán hogy lenne, aszongya. Avval felmutatott a kunyhó csúcsa felé. Mingyá láttam oszt, hogy ű a régi öregek jó példáját követi, mer minden ilelmiszere egy szál madzagon csüng. Igaz ugyan, hogy az egér még oda fel tud sétálni, ahun a madzag meg van erősítve, még a madzagon is le tud sétálni, de csak az üveg szájáig. Onnan lejjebb nem, mer lecsúszik, lepottyan. Ugy éresük meg a dógot, hogy azon a madzagon, akki az ilelmiszeres tarisznyákat tariya egy olyan szűknyakú üveg van keresztül húzva, akkinek nincs feneke. Ennek az üvegnek a száján nem tér be az egér, de a madzag vigig nyúlik az üvegbe, de még lejjebb is csüng lefelé, mer mán montam is, hogy nincs feneke az üvegnek, itt a fenék hejjin kinyúló madzagon csüng oszt a tarisznya.

A csősz osztán elkezte tördelni a szárat tisztát a tűz felett kucorgó serpenyőbe, akkibe mán szipen rolyogolt-pötögött a jóféle kása. Még pedig fordított kását erányozott az öreg. Olyan kivánatosan löttyent, fordult a kása a serpenyőbe, hogy a korgó gyomrom verte hozzá a taktust. Mikor kíszen vót az ílel, engem is megkínált az öreg. Elfogattam a szives kínáját, mer ippeg éhes vótam. Jól meg is vertem a borpaszt.

Mikor az evísen túl vótunk, két nagy poharat vett elő, akkit ű maga csinált nádböndőbűl. Az egyiket mingyá teli is tőtötte vízzel. A másikat nem hattam, mer, mondok, kár abba vizet tőteni, bikatojás is lehet abba, akki ha kikél a gyomorba, örökké kuruttyol az emberbe. Vettem is elő sietve a kulacsot a guba alól, kitekertem a nyakát, ráköszöntöttem Mihály bátyámra, jól meghúztam, azut odanyomta az űkelmi óra alá. Nyakalta, mer kívánta a kása.

Minekutána borrat is jóllaktunk, hittam az öreg Mihályt a szőllőmbe. Jött, hozta a puskáját is. Vagy 20 facsemetét akartam a szőllősorok közzé ültetni, hát ástuk a gödröket. Ahogy ássuk, ecc-ecc csak hallok én a főd alól valami mormogást, makogást, meg amolyan, idétlen ugatástélit. Mihály bátyám is meghallotta. Ű mingyá letette az ásót, a puskájához szalatt, felkapta, oszt aszonta nekem, hogy csak ássak tovább de vigyázva. Hát ástam is. Ugrott is ki, még pedig kettő: egy borz meg egy róka. Egymásra mentek ezek a főd alatt. Még pedig a róka tiszkibe veszekedtek. Össze is marták egymást. Csupa vír vót mind a kettő. Szerettem vóna ákéi agyoncsapni, de nem tuttam, hanem az öreg Mihály le tutta lűni a rókát. Én meg a borzho kapkoltam, de csak puszta kézzel, mer a lőcs kiesett a kezembűl. Ebbűl a lett, hogy a borz borzasztóan összemart, egye ki a fene. Még most is borzadok, ha rágondolok. Az öreg Mihály lelűtte ruttam, csakhogy a lövise után a bal fülem is csüngeni kezdett. Nem tom oszt, milyen kipű fattyú leszek, ha minden seb begyógyul a fejemen.

Ekkicsit búsúlok, csak a vigasztal mégis, hogy a kisántánt is ilyenforma fizimiskára tett most szert a belgrádi tesviri csókolódzások után, e. m. a f.

Aszondom: én Bugyi, a lú is rávág a nagy fejivel.

KÉSŐ INTELEM

— Jani, nézz utána az egérfogónak. Épp most hallottam kattanni.

Amerika humora

A SARKI CSIZMÁK

Egy északsarki utazó elmegy a felszerelő üzletbe s egy pár csizmát mutattat magának.

— Egy pár különösen megfelelő csizmánk van erre az útra, — jegyzi meg a kereskedő — még jobb, mint az a csizma, melyet akkor adtunk el önnek, mikor utolsó expedíciójára indult. Egyébként szabad érdeklődnöm, megfelelt-e a célnak.

— Kitűnő bőrből volt. Mindenesetre a legizletesebb, melyet valaha is megettem, — felelte a sarkkutató.

A PORTRÉ

Mrs. Johnson egy fényképet mutat barátnőjének, mely mint gyermeket ábrázolja édesanyja karján.

— Igy néztem ki husz esztendővel ezelőtt — magyarázza.

A barátnő:

— Milyen kedves, milyen szép! De mondd csak, mit keres az a gyerek a karodon?

A FÉRJEK

A női jogok egy amerikai agitátornő beszédjéből:

— A férjeknek meg kell osztani a házi munkát az asszonyokkal! Mi megvetjük azokat a férjeket, akik egyedül akarják elvégezni a házi munkát!

ÜGYVÉDI TILALOM

Mr. Brown autóbaleset közben lábát törte s a baleset után még egy év múlva is mankóval jár. Egyébként biztosító társaságával pörben áll nagy kártérítési összeg miatt.

Egy barátja meglátogatja s megkérdi hogy még mindig csakugyan mankóval kell-e járnia?

Mr. Brown:

— Az orvosom már régen megengedte, hogy mankó nélkül járjak, de az ügyvédem megtiltotta.

Jegyesek.

A leány: Drágám, ugye, ha össze is házasodunk, nem kell lemondani minden leánykori szokásaimról?

A fiú: Szó sincs róla, drágám, a zsebpénzt például éppenúgy az apádtól kérheted, mint leánykorodban.

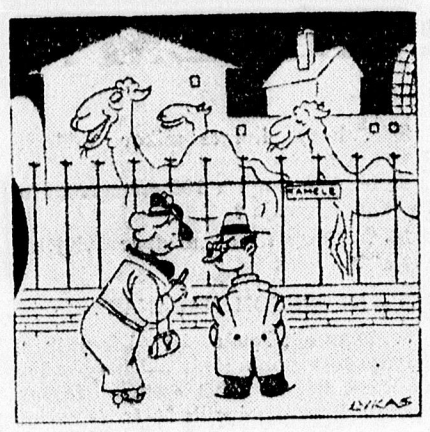

— Tudod, hogy a teve olyan állat, amely egy hétig is kibirja itai nélkül?

— Már megint kezded a személyeskedést?

Wolff Pierre adomái

Wolff Pierre francia író fel szokta jegyezni a korunkra jellemző mondásokat. Egy szalonban hallja, hogy G. báróné, aki éppen puderezi magát, hogy eltüntesse arcáról a fáradtság nyomait, felkiált:

— Borzasztó lehet megvénülni! Ha ötvenesztendős leszek, megölöm magam!

Wolff Pierrenek odasugja a szomszédja:

— Már tíz esztendeje haloltnak kellene lennie.

— Semmi se változott korunkban... — jegyezte meg a színműíró.

*

Wolff Pierre meséllte el ezt a gyermekkori visszaemlékezését:

Gyermekkoromban minden vasárnap meglátogattam egyik nagybátyámat, aki nagyon szeretett. Megölelt, azután felkiáltott:

— Istenem, milyen csunya vagy, kicsikém!

De hogy megvigasztaljon, röglön kezembe nyomott egy tízfrankost.

Mikor egyszer véletlenül elfelejtette mondani, hogy milyen csunya vagyok, elégedetlenül kérdeztem:

— Ma nem vagyok csunya?

Rámnézett s mosolyogva mondta:

— Nem, ma nem.

És aznap semmit se adott.

Jó ötlet.

— Csak azért hivattam a gyógyszerész urat, mert levelet kaptam az orvos nagybátyámtól és nem tudtam elolvasni.

Bátor életmentő.

— Draga fiatalember! — És egy csöppet sem félt, mikor a leányom után beugrott a tengerbe?

— Nem asszonyom, mert már nős vagyok!

UJONCOK

— A fegyverpucolásnál mi az első teendő?

— Megnézem a számát.

— Miért?

— Nehogy tévedésből egy idegen fegyvert pucoljak ki!

A szőrakozott férj várakozik a hentesboltban, amig a feleségét kiszolgálják.

— Jöjjön csak egészen bátran! A felesége olyan mélyen alszik, mint a bunda.

Csak egy mosolyt

CSAK RÖVIDEN

A bevonult önkénteseknél érdeklődik az őrmester, hogy kinek milyen foglalkozása van civilben.

Az egyik önkéntes jelenti:

— Én a budapesti állami bakteriológiai intézet tisztviselője vagyok.

— Kérem — mondja az őrmester — a katonaságnál nem kell olyan sokat beszélni, mondja röviden, hogy vasutas.

JÓ TANÁCS

— Ön nem is képzeli asszonyom, hogy mennyire szeretem a mások gyermekeit!

— Hát akkor miért nem nősül meg?

TÁJÉKOZOTTSÁG

— Mondok egy ujságot.

— Mondd.

— Nősülök. Már el is jegyeztem magam.

— Jó.

— Jó? És azt se kérded, mit csinál a menyasszonyom?

— Miért kérdezzem, mikor úgyis tudom, hogy szamárságot csinál.

MI AZ A GONDOLAT

Az önkéntes szakasz a laktanyaudvaron gyakorlatozik. A gyakorlatvezető őrmester odamegy egy pápaszemes önkénteshez és rákiált:

— Tudja maga, mi az a gondolat?

— Igen is tudom! Kant szerint, a lelki elemeknek nagyobb összefüggő komplexuma stb. stb. definiálja őt pereig a „gondolatot" a filozopteri pályán lévő önkéntes.

Az őrmester hallgatja és mikor az önkéntes bevégzi, megszólal:

— Látom kérem, hogy tudja, hat legyen szives és a hasát húzza egy gondolattal beljebb!

TERMÉNYTŐZSDE.

Olcsóbb a búza és a liszt.

A készárúpiacon a búza árát 30 fillérrel szállították le, az utótőzsdén már 20—25 filléres javulás érvényesült a búzánál. A rozs jól tartott. Az árpa üzlet nélkül változatlan, a zab teljesen üzlettelen, árát 5 fillérrel leszállították. A tengeri piacán gyengült az irányzat.

Búza tiszavidéki 77 kg 19.60—19.75, 78 kg 19.80—19.95, 79 kg 20.05—20.20 80 kilós 20.15—20.30. — Felsőtiszai 77 kg 19.45—19.65 78 kg 19.70—19.90 79 kg 19.95—20.15 80 kg 20.10—20.30 rozs pestvidéki 20.25—20.35, rozs más származású 20.35—20.55, takarmányárpa elsőrendű 15.50—16.25, középminőségű 15.00—15.25, sörárpa kiváló 20.50—21.50, prima 18.00—19.50, sörárpa 17.00—18.00, zab elsőrendű 17.05—17.25, középminőségű 16.90—17.00, tengeri 11.25—11.40, korpa 10.50—10.70, nyolcas liszt 13.60—14.00 pengő mázsánként.

Pillangó

Irta: ***Móricz Zsigmond***

(16. folytatás.)

— Természetesen! — kiáltotta az öreg Darabos — mer táncolni kell! még maga is táncolni fog!

— A nyavoja.

— Anyátok is, az is táncolni fog! Majd meglátjátok, hogy fog ugrálni! Avval a röhögő Hitves Pallal fog táncolni! Bezony! mit nevetsz! röhines! — kiáltott egy kisebb fiára — olyan sárga a fogad, mint a tök!

S barackot adott az előtte bámészkodó kis Janesi fiának.

— Hát anyám nem akar táncolni — folytatta a heccelést — vagy csak úgy tesz?... De még a keresztelőn is fog!

— Ugyan, ugyan! — szólt az anya.

— Tán te nem fogsz? Te púpos! Még a hátad is kiegyenesedik, úgy fogsz.

— Haha! Nézd csak, hogy mutatja anyád a fogát!... Ugy eszik mint a nyul.

A felesége mérgesen letette a kenyeret s dühösen kiment.

— Haggyál engem békin.

— Tánci baba, tánci, — nevetgélt az öreg az ágyon.

Jóska mély réfüggettel s elszörnyedve hallgatott. Most mit mondjon, mivel álljon elő... Hörögve csak annyit vágott oda:

— Idesanyámat mán kímilhetné idesapám.

S várta utána, hogy az apja nem vágja-e fejéhez a gyereket.

Az öreg elhallgatott s szürke szemeivel rábámult.

— Majd megkíméled te!... Nézd csak... hogy kíméli!... Még alig mosta ki az anyja a maga piszkából, mán házasodik. Ereggy!..

És csunyán, nagyon csunyán elkáromkodta magát.

— De nagyra vagy mán avval a keresettel. Most mán urak vagyunk. Nagyszerű. Mind éhen halunk a télen itt, ha te elviszed a búzádat! Bezony.

Az anya belépett, a konyhácskában az ágyakat vackolta a gyerekeknek, mert nem fértek mind a szobában, de minden szót hallott.

— Haggyad mán.

— A fene ott egye meg, felőlem három feleséget vehet, — mondta az öreg. — De nagyon kipúposodott a férfi embersége.

— Fogd be már a szád, — kiáltott rá a felesége.

De az öreg, aki előbb úgy tréfált, mintha akár bele is egyezne a dologba, most már keserű dühvel tört ki.

— Mihelyt keresne valamit, mán házasodik. Felőlem!... Dögöljön meg. Két kódus csinál egy vásárt.

— Mit akar én velem idesapám? — ugrott elő Jóska.

Az öreg keserűen hallgatott.

— Felakasszam magam? — kiáltott a fiú.

— Akaszd fel! Egy kötelet nem sajnálok tülled!

— Jóska, Jóska fiam, — tördelte a kezét az anyja.

— Idesapám nem tudja mit beszil.

— Édes gyerekem!

Megszólalt a nagyanya:

— Hát bizony ennek nincs ideje. Ha mán házasodni kell, hát van elég módos lyány!

Jóska odafordult, mint az üzött fiatal bika.

— Tudom én, hogy ez a baj!

— Ez hát! — szólt a nagyanya.

— Persze hogy ez! — szólt az apa is.

— Nahát, nekem pedig, — ordította Jóska — azt a megváltóját, nem kell más lyány, csak ipp az az egy lyány, akár van neki, akár nincs neki.

Ezzel kinyitotta az ajtót, kiment s bevágta maga után.

— Megölöm! — ordította az apja — valahon egy büdös köjök van, megölöm! Rám vágta az ajtót!

Le is ugrott az ágyról, hogy utána megy, úgy fogtak le. Felesége, gyerekek csimpaszkodtak belé és rémülten visitották:

— Béni, Béni! — sírt az asszony, — Édesapáááám! Édesapáááám! — a gyerekek.

Hagyta magát elgyengíteni.

Aztán lefeküdt, befordult a falnak s elaludt. Nem törődött vele, hogy két vagy három apró gyereket pakoltak be hozzá az ágyba, kit fejtül, kit lábtul.

Jóska pedig kiment az uccára, rágyujtott egy hegyes nótára:

Én nekem is termett egy a nyáron!...

— Niii, — mondták a szomszédok — Darabos Jóska danol. Hiij, de jaó neki. Biztosan szerelmes.

9.

Jóska a nóta után elhallgatott, nem is akarta, hogy a Péterfián a rendőr meghallja.

Ellenben megállott a Hitves Pál háza előtt. Beóvakodott az ablakig és belesett.

Ott ültek mind a négyen az asztal körül és hallgatták az Andris beszédjét, bizonyosan Árkhangelről beszélt.

Könny futotta el a szemét. Milyen jó itt, milyen jó itt. Bánatosan ment el a maga útjára. Nem ülhet közéjük, pedig már csak arra csak arra vágyik.

— Idesapámék, hogy íltek azóta. — kérdezte Andris.

— A mindegy fiam. — mondta Hitves Pál. — A szegény ember nem is él, csak van. Hát megvótunk. Nizz ránk, megvagyunk. Én is, az idesanyád is, meg a kislyány is. A Feri öcséd is, látod inas a henteséknél, pedig nem tudom, hogy fog végezni, mer human győzzük a csizmát, ruhát. Három esztendőre van szegődtetve, osztán semmi fizetés, meg nekem ruházni is. Fiam, nagybavágtam a fejszímet egyszer. No, de nem bánom, mert legalább úrikenyere lesz, csak megbecsülje magát. De nagyon kihajtják, most is tegnap éccaka Bárándról jött tehénnel. Nagy strapa az ilyen gyereknek. Egisz éccaka gyalogolt, csak másnap dí're írt be.

(Folytatjuk.)

MOSOTT RONGYOT VESZ LAPUNK KIADÓHIVATALA.

14.995—1937. VI. szám.

HIRDETMÉNY. Értesítem a város közönségét, hogy a m. kir. Földmívelésügyi miniszter úr 37.400—1936. IX. 2. és a 42.00—1937. IX. 4. számú körrendeleteinek végrehajtásaképpen a meghallgatott szakértők véleményére figyelemmel az 1894:XII. tc. 54. paragrafusa alapján a folyó évben rajzó cserebogaraknak a 195—1931. bkgy. szám alatt elfogadott szabályrendelet szerint érdekeltségi hozzájárulás alapján történő kötelező hatósági irtását a város egész (ugy a magán, mint a közterületi) területére vonatkozóan elrendeltem. Figyelmeztetem az érdekelteket, hogy a fenthivatkozott törvényes rendelkezések, valamint az 1894:XII. tc. 50. paragrafusa alapján a cserebogár és a pajorjának irtása kötelező, mely utóbbi abból áll, hogy a talaj szántásakor, mélyebb ásásakor, vagy kapáláskor felszinre kerülő pajort el kell pusztitani. Az irtás végrehajtását az elsőfokú közigazgatási hatóság a helyszinen fogja ellenőrizni és a mulasztókkal szemben a fenthivatkozott tc. 95. paragrafusának k) pontja alapján a kihágási eljárás lefolytatásán kivül, a cserebogarak irtását a mulasztók költségére és veszélyére hatósági úton fogja végeztetni. Közlöm az érdekeltekkel azt is, hogy az összegyüjtött cserebogarakat az alant felsorolt beváltóhelyeken súly szerint, az esetenként megállapitott árért be fogják váltani. Beváltóhelyek a város belterületén: 1. az I. sz. gazdasági népiskola Mikepércsi út, valamint a Fokos utcán lévő gazdasági népiskola, 2. a II. számú gazdasági népiskola, Kishegyesi út, 3. a városi kertészet anyagraktára, Hüvelyes utca 5. sz. d. e. 9—10 óra között, 4. a városi faiskola, Böszörményi út 64. szám, 5. a városi kertészet, Nagyerdő 15. szám, 6. a nyilastelepi róm. kath. iskola. — A város külterületén összegyüjtendő cserebogarak beváltó helyei, általában az erdőségeken szolgálatot teljesítő erdőőrök lakásainál vannak. A beváltó helyek részletes felsorolása a városi elsőfokú közigazgatási hatóság (Kossuth u. 20. földszint 46. sz.) hivatalos helyiségében, a hivatalos órák alatt az érdeklődők által megtekinthetők. Debrecen, 1937 április 10. Polgármester.

HIRDETMÉNY a kir. törvényszék épülete előtt lévő 11-es számú vasbetonsátor bérbeadásáról. Értesítem a város érdekeit lakosságát elsősorban a hadigondozottakat (hadirokkantak, hadiözvegyek, hadiárvák), hogy a kir. törvényszék épülete előtti közterületen lévő 11-es számú városi vasbetonsátor 1937. évi május hó 1-ével megüresedik. — A bódé bérletére igényt tartók kérvényeiket 15 napon belül mutassák be az elsőfokú közigazgatási hatóság fsz. 36. számú szobájában. A vasbetonsátor bére 6 pengő. A vasbetonsátorban árusitani lehet: 1. hirlapokat, könyveket stb. 2. cukorkát, gyümölcsöt, péksüteményt. Esetleg kisebb órás, vagy cipészműhely céljaira is bérbadható. Igényelő köteles a vasbetonsátort hat havi bérösszegének megfelelő 36 pengő összeget a város házipénztáránál letétbe helyezni. Polgármester.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések dija hétköznap 10 szóig 50 fillér, minden további szó 5 fillér, vasárnap 10 szóig 70 fillér, minden további szó 7 fillér. Üzleti apróhirdetés dija hétköznap 10 szóig 60 fillér, minden további szó 6 fillér, vasárnap 10 szóig 80 fillér, minden további szó 8 fillér. A vastag betüből álló, valamint levelezés és házasság rovatban elhelyezett apróhirdetések dija kétszeres. Kezdő szavak csak vastag betüvel szedhetők, az apróhirdetések dija mindenkor előre fizetendő. A közlés dija vidékről kis értékű postabélyegekben is beküldhető. Kiadóhivatalban hagyott címek 27-89 telefonszám alatt megtudhatók. Jeligés hirdetésre ajánlatokat a kiadóhivatal díjmentesen továbbit.

Nyaralás

Nyaralók

figyelmébe! Erdő közelében fürdőtől 5 percre szoba kiadó. Kardos 9. 436

Házasság

Jó megjelenésü

fixfizetésü fiatalember benősülne vállalatba vagy gazdaságba. Leveleket kiadóba „Husztólharmincig" jeligére. 466

25 filléres hireink:

1 habverő
1 tészta reszelő
1 padlóviasz
1 doboz cipőkrém

Benyáts

Áruház.

Alkalmazást nyer férfi

Házmesterpár,

kinek megélhetése van gyermektelent felveszek. Jelentkezni a reggeli órákban, Honvédtemető ucca 6. szám. 1002 4. 20

Cséplést,

gépészt és fűtőt keresek Arany János ucca 37. sz. Ehrenreich. 411

Komenciós

kocsis felvétetik azonnal, kis családdal. Török Bálint u. 21. 414

Kifutófiut

fiatalt, erőset, kerékpározni tudót azonnal felvesz Szilágyi füszeres, Vámospércsi sorompónál. 417

Urifodrászatba

tanulónak ügyes leányt felveszek. Vasulj fodrász, pályaudvar. 1002

Szabósegéd

konfekció és magyar munkában önálló, állandóra felvétetik. Jelentkezés ma délig. Bihari, Barna 10. 379

Kassai ut

12 alá jó családból való kifutó fiu felvétetik. 440

Kismunkás

férfiszabósegéd, konfekció munkára felvétetik. Kossuth ucca 69. 367

Tisztességes

fiu kifutónak azonnal felvétetik. Rákóczi utca 26. füszerüzlet. 445

Jómunkás

férfiszabósegédet felveszek. Szilágyi Sándor, Leány utca 471

Kerékgyártót

keresek, kinek iparingedélye van, lakást, műhelyt adok. Karacs Imre kovács, Szoboszlói út. 497

Rikkancs,

18 éven felüli, igazolvánnyal, vagy anélkül felvétetik, Pethőné, — Nagyállomás. 491

Instruktort

gyakorlattal birót keresek, felnőtt kereskedelmista fiamhoz, Szabó, Eötvös ucca 2. 483

Biciklizni

tudó, jobb megjelenésü fiatalembereket, — Messinger-boynak felveszek. Rákóczi ucca 28. sz. Pesti János. 488

Füszerüzletbe

segéd felvétetik, Füvész kert ucca 14. 482

Kifutót

saját kerékpárral felveszek, Miklós ucca 20 sz. Fenyves. 476

Konvenciós

kocsis tanyára keresztetik, Bethlen ucca 72. 514

Kifutófiu,

aki már üzletben dolgozott, felvétetik. Takács drogéria, Csapó 25. 228

Fényképezőgépek

foto anyagok Takarékosságra is. **Ungár látszerész és** fotoszaküzletében, Széchenyi u. 1. szám. 317 7. 15

Gépészkovácsot

es kerékgyártót keresek Hunyadi ucca 2. udvarban. 535

Gépészkovács,

komencióra tanyára felvételtik, Széchenyi u. 21. délután 2—4 óráig. 552

Kifutófiút,

16—17 éves, megbizhatót felveszek. Fülöpmészkereskedő, Wesselényi ucca 121. 529

Házmester

felvételtik, sasuccai házba. Vízvezetékszerelő előnyben, Dénes, Gegléd ucca 22. 534

Perfektül

onduláló fodrászt, férfit vagy nőt keresek. Péterfia ucca 22., házmesternél, mindennap 11 órától. 559

Egy fiatal

asztalossegéd felvételtik. Rákóczi ucca 11. 504

Alkalmazást keres férfi

Kazánkovácsmester

mindenféle gőzkazánok javítását és újítását felelősséggel vállalja. Kozsvári István Nyilas-telep, Arnold u. 12. 381

Hentes-

es mészárossegéd, önállóan dolgozni tudó elmenne vidékre is. „Önálló" jeligére. 560

Alkalmazást nyer nő

Italmérésembe

agyes kimérőnőt, kimérőt felveszek. Ajánlatok „Biztosítékkal" jeligére kiadóhivatalba. 406

Bejárónő

felvételtik. Jelentkezni lehet vasárnap délután, Hajnal ucca 17. 246

Tanulólányt

felveszek. Martin Alice gyermekruhaszalón Hat ván ucca 11. 416

Szakácsnőt

május elsejére jó bizonyítvánnyal keresek. — Csakis olyan jelentkezzék, aki kitűnően főz, idősebb is lehet, mert az állás nem terhes. Jelentkezni lehet a kiadóhivatal pénztáránál. 434 vv

Jócsaládból

való masamód tanuló lány felvételtik. Séllyei Nővérek, Piac u. 61. 443

Egy

jó családból való tanuló lány felvételtik Párisi nőlgyfodrászat, Piac u. 61. sz. félemelet. 453

Megbizható

nő, ki főzni tud és háztartásban jártas, felvételtik. Szávay ucca 8. 495

Varrodába

tanulóleány felvételtik, Gellén Ilona, Piac ucca 33., emelet. 483

Hosszú

bizonyítvánnyal megbizható szakácsnőt azonnalra felveszek, Péterfia ucca 31. 485

Varrodába

segéd- és tanulóleány felvételtik, Halvan ucca 37. sz. 564

Szakácsnő

ki a tömegtőzésben teljes jártassággal bir, azonnalra felvételtik. — Sas ucca 3., étkezde. 557

Segéd

és tanulóleányt felveszek. Papp nőidivatterme, Miklós ucca 2. 573

Jól főző,

középkorú, hosszú bizonyítvánnyal rendelkező szakácsnő felvételtik a m. kir. pénzügyőri szakasz közös étkezdéjébe, Kossuth ucca 12. 568

Önállóan

dolgozó segédlányokat francia munkára felvesz Tóth szalon, Bathyányi 9. sz. 530

Segédlányokat

tanulólányokat állandó munkára felveszek, Asztalos divatszalon, Sas 4. 531

Varrólányokat

és tanulólányt felvesz Fisch divatterem, Piac u. 44. 533

Fiatal óvónőt

napi két órára keresek aBtthyányi u. 16. 544

Bejárónő

középkoru, komoly felvételtik Péterfia 30 bal egy ajtó. 553

Kifutólány

14—17 éves felvételtik Dégenfeld tér 3. emeleten. 502

Ügyes

varró segédlányokat felveszek özv. Sinayné, Meszena ucca 7. 510

Bejárónőt

keresek kevés házimunkára Burgondia 7., első emeleti lakás. Jelentkezni 2 órától négyig. 516

Ügyes

kézi és tanulóleány felvételtik varrodába, Csapó 41. 521

Tanuló

és segédlányok felvételnek, Kusza Béláné varrodájában, Kandia u. 15. szám. 581

Kiszolgálóleány

vendéglőben jártas, fizetéssel, ellátással felvételtik, Halásznál, — (Margitfürdő mellett). 582

Alkalmazást keres nő

Intelligens

fiatal leány házvezetőnőnek ajánlkozik, hosszú bizonyítvánnyal „Jó gazdasszony" jeligére a kiadóhivatalban. 232

Fiatal

urilány irodai állást keres. Ajánlatokat írásban, Cim a kiadóban. 431

Szoptatós

dadának bő tejjel elmennék azonnal, Bihari telep, Diószegi ut 22. 444

Ajánlat

Némethy cipőüzem,

Simonffy ucca 2. sz., tájós lábakra gyógycipőket, ludtalpbetéteket s mindennemü javítást szakszerüen készít. 1002 5. 5.

Tizennyolc éve

közmegelégedésre jutányos áron szolgáljuk a cserépkályhát vásárló közönséget. Átrakás Hardtmut-rendszerre s tisztítás. — Zephir és mindennemü folytonégő kályhák szakszerü javítása. — Gschmeidyné, Timár u. 17. sz., telefon: 13—41. 1918 7. 8.

Vágó Sándor

férfi ruha és női kabát árúházában, **Csapó u. 10. szám,** a tavaszi öltönyök, raglánok **s** női felöltők megérkeztek. 124 5 25.

Poloskairtást

ciángázzal, lakások átvizsgálását felelősséggel végzi Kiss, Kigyó ucca 5. szám, (Csapó ucca felől.) 327 4. 30.

Cianoztassona

bizalommal — CSALA cianozó vállalattal, Rákóczi ucca 9. szám. Telefon: 14—27. 1521 5. 2.

Zománcozott

asztaltüzhely, jól bevált kisipari munka minden színben, felelősséggel készíti Levendsik Lajos tüzhelyüzeme, Árpád tér 17. szám. Használt tüzhelyet is be veszek, ráfizetéssel. 1408 4 28.

Varrógépkölcsönzés

varrógépeket, kerékpárokat veszek, cserélek, eladok, varrógép részek kaphatók. Javítások jótállással Eisenberger — Csapó ucca 101. szám

Tenniszrakettek

2.—, fényképezőgép 2. gramofon 10 pengőtől Villanykörte 0.80 fillér. Csere 20 fillér. Vagyonmentő. Hunyadi ucca 18. szám. 1522 5 2

½ 62 %-os

Szinszappan . .	46
Háziszappan . .	44
Kitünő II. rendü	36
Koronafesték Piac 10	1784

Magyar,

keleti szőnyegek vétele eladása Izsáknál, Piac 68. Kedvező fizetési feltételek. 1. 5. 11

Futórózsák

(rózsaszin) eladók — Sesztina ucca 4. 549

Oltatlan és oltott mész,

cement és minden építési anyag legolcsóbb a Debreceni Mükőgyárnál, Fürdő ucca 2, telefon: 10-93. 1572 vv

Görömböly-Tapolcafürdőn

Lillafüreden villatelkek nagy választékban vehetők: Varró József ingatlanirodája által, **Ujdiósgyőr, Gépész u. 9. sz.** Telefon: 25. 1862

Festés!

Cipőt, retikült, övet stb, villanygéppel fest Nagy Károly, Balthyány 10. 450

Keleti

speciális szőnyegjavító üzem. Perzsaszőnyeg művészies javítását, mosást garanciával elvállal Tütündjián, Arany János ucca 34. 484

Zománctüzhelyek

petroleumfőzők, permetezők, nyugágyak, vaságyak, fürdőkádak, függönyrudak, madárházak, gumicsövek, filléres árúk Nagy vasüzletében, Csapókanyar. 547

Archibáitól

végleg megszabadulhat, ha arcápolószereit évtizedes tapasztalataim segitségével választja ki. Földes vegyész, Vigmozinál.

Fügefa,

gyökeres vesszők — már 50 fillérért kaphatók Hatvan u. 24. Házfelügyelőnél. 1999

Kereslet

Egy-három

mázsa használt horgonyozott, vagy fekete tetőbádog kerestetik. — Varró Ferenc, Hajduhadház. 262

3—4 hold

föld kerestetik megvételre Veréb dülőben. — „Buzakalász" jeligére a kiadóba. 441

Keresek

modernebb házat, belső ségen, vagy 10 hold fekete földet. Cim a kiadóban. 556

Keresek

eladó házakat, földeket telkeket, szőlőket, földbérleteket, nagyobb kiadó lakásokat, Dienes József OFB ingatlanirodája, Füvészkert u. 16. szám. 561

Traktort

keresek csépléshez — bérbe vagy társul. — Cim a kiadóban. 536

Élelmiszer ital

Jó bort,

csak Ceglédi Bortermelőknél vehet, aszfali 40 kadar 54, rizling 50 fillértől, ezerjó 56 fillér. Csapó ucca 31. szám, (ipariskola mellett). 1011 4 24

Akác-

és virágméz termelőnél eladó. Montiezredes u. 11. szám, udvarában. 477

Dr Szotyori Nagy Sándor, hajdúsámsoni gazdaságában Krüger és Gondüző burgonya, úgy kicsi, mint nagy mennyiségben kapható, a napi áron. 265

FAJALMA,

egészséges, hibás, nagyban és kicsinyben olcsón, Piac ucca 44. sz., pincében. 391

Pászka

kg-ként 80 fillérért hármas, ötös csomagokban kapható. Pászkagyár, Reáliskola u. 3. 370

Édeskés

különő zamatos fajborok 44 fillértől Szent annapusztai termelői borpincészet, Szent Anna ucca 36 1006 4. 10

Burgonya

étkezési és takarmány, takarmánycukorrépa — nagyobb mennyiségben eladó Batthyányi 18. 526

Teljes ellátás

Kellemes lakás

finom koszt, Hungária penzióban, **szobák napokra és hónapszámra,** Ferenc József út 59 sz. Telefon: 23—39. szám. 1519 5 2

Társ

2200 pengővel

társat keresek állami engedély hasznositásához. — Ajánlatot: „Rentabilis 10" jeligére a kiadóba kérek. 561

Pénz

Pénzt,

magán és bankkölcsönt kihelyezek, ingatlanra, 500 pengőtől felfelé, minden mennyiségben, Balázs bankiroda, Piac ucca 89. 503

Pénzkölcsönt

közvetítek hatósági engedéllyel. Magántőkék kihelyezését vállalom. Dienes, József pénzkölcsönközvetítő irodája, Füvészkert ucca 16. 561

Iroda

Két szoba,

fürdőszobás helyiség, első emeleten, kitünő helyen, rendelőnek, — vagy irodának kiadó, májusra, Piac ucca 75. 349

Hangszer

Zongora,

és egy harmónium olcsó áron eladó. Ugyanott hangolás, javítás, Tonté L. Hunyadi ucca 18. szám. 352

Egy

jókarban levő Schunda cimbalom eladó. Homok u. 75. 1001

Zongora

jókarban levő, 200 pengőért eladó. Vigkedvü Mihály ucca 27. 580

Zongora

fekete, rövid, bécsi gyártmányu eladó. Hadházi ucca 5. 366

Bútor

Dióhálók,

ebédlők, uriszobák, s kombináltszekrények, ebédlőszőnyegek, recamiék, varrógépek, iró asztalok, eladás, vétel, csere Dégenfeld tér 6 szám, udvarban. 616 4. 17.

Eladók

bútorok, hálók, varrógépek, tükrök, konyhaberendezések, jutányos áron kaphatók, Csapó ucca 49. 217 4. 26

Butorüzlet megszünik, Önköltségi árban kiárusittatnak — gyönyörü leányszobák, konyhak, nappalik, félhálók, kombinált szobák. Deák Ferenc u. 3. szam. 1293 4 28

Kombinált

nappali—háló 2 darab recamiérrel eladó, Megtekinthető: délelőtt 10—1 órág. Magyar Nemzeti Bank, III. emelet, 1. ajtó. 372

Modern

új dióhálók, konyhaberendezések olcsón eladók. Péterfia ucca 52. 448

Egy

tükrös előszobafogas eladó. Bika bérház. I. em. 2. sz. 472

Száztizennégy

éves ebédlő és szalonasztal, egyéb bútorokkal eladók, Csapó ucca 91. szám. 520

Komplett

ebédlő, téregmentes, elköltözés miatt eladó, József kir. herceg ucca 46. szám. 1092

Bőrgarnitura,

hálók, félhálók, konyhabútorok, ágyak, sifonok szezlonok, varrógépek olcsón eladók, Csapó u. 10. szám. 569

Autó, motor kerékpár

Kerékpárt,

erőset, strapára, igazolvánnyal veszek. Vojtu Diószegi ut 14. sz. 407

Kis autó

40 P adóval 509-es Fiat kitünő állapotban eladó, Dobozi u. 11. 462

A. Y. S.

motorkerékpár oldalkocsival eladó. Esetleg ingatlannal cserélek, differenciát fizetem. Piac u. 38. müterem. 493

m:Güxsnrdvbg eta etan

350 ccm.

felülvezérelt Méray motorkerékpár, teljes felszereléssel, majdnem új eladó. Alig párezret futott, Györffy, Varga u. 6. szám. 512

Antó

503 Fiát kifogástalan állapotban, adó évi 60, eladó, motorral cserélek. Ajtó u. 5. 543

Eladó
egy kifogástalan állapot ban levő csukott 5 személyes „Ford" autó. — Értekezni lehet Czieger Jánosnál, Miklós ucca 53. szám. 559

Autó
kisfogyasztásu évi 60 adó, eladó, motorral cserélek Nyíl 28. 542

Üzemképes
Schevrolet autó, nagyon olcsón eladó. Csap u. 30. szám. 506

Motorkerékpár
„Triumpf" új karban eladó. Péterfia ucca 17. 575

Uzlet, műhely raktárhelyiség

Kiadó
városi üzlethelyiség
A Városháza épületének Kossuth uccai frontján jelenleg cipőüzlet célját szolgáló üzlethelyiség f. évi május hó 1-től kiadó. A bérbeadás tárgyában értekezni lehet Városháza I. em. 37. sz. helyiségben a hivatalos órák alatt. Polgármester.

Raktár
kiadó. Mester ucca 33. számú háznál. Értekezhetni ugyanott. 299

Kiadó
üzlethelyiség szatócsnak alkalmas, olcsó bér, azonnalra is. Sámsoni ut 25. 408

Borbélyüzlet
rendes megélhetést biztosít, olcsón eladó, vagy a berendezés sürgős elutazás miatt. Cim a kiadóban. 422

Kiadó
nagy világos üzlethelyiség Bethlen u. 27. Értekezni háztulajdonosnál. 430

Atadó üzlet vendéglő

Jóforgalmu
külsőségi szatócsüzlet lakással, berendezéssel — betegség miatt kiadó. (Hentesüzletnek is alkalmas.) Cim kiadóban. 442

Bevezetett
tisztüzlet berendezéssel, elköltözés miatt eladó. Hunyadi u. 28. sz. 460

Hentes-,
mészáros üzlet, berendezéssel, májusra olcsón átadó. Attila tér 2. 475

Étkezdémet,
családi okból eladom. Bevezetett régi jómenetelü üzlet. Cim a kiadóban. 498

Jól bevezetett
csinos füszer-, csemegeüzlet elköltözés miatt sürgősen átadó. Levelet „Exponált hely" cimre kiadóba. 551

Butorozott szoba

Kiadó
különbejáratú bútorozott szoba, Simonffy u. 11., emelet. 352

Uccai
különbejáratú csinos kis bútorozott szoba kiadó. Gólya ucca 8. 352

Különbejáratu
utcai szoba butorral vagy butor nélkül kiadó Jókai u. 5. 438

Különbejáratú
butorozott szoba kiadó, irodának is alkalmas. Verbőczy u. 3. Törvényszék mellett. 447

Nagyerdőn
kettő szoba zárt üvegterrasszal, bútorral, különálló épületben, villany és gázhasználattal azonnalra. Méhcsaládokat akácosra vállalok. Poroszlay út 64. 470

Kiadó
utcai bútorozott szoba, előszobabejárattal két személynek is, május elsejére. Arany János u. 19. szám. 468

Kiadó
nagyon szép utcai bútorozott szoba, megtekinthető 3—4 óráig. Iparkamara III. emelet, Lukácsnál. 496

Ingyen adna
bútorozott szobát úriasszony, intelligens hölgynek, ha sétáira elkisérné. Cim a kiadóban. 486

Háromszobás,
bútorozott villa, azonnal kiadó. Besze János ucca 3. (Nagyerdei tiszti tenniszpályával szemben). 517

Világos
tágas uccai butorozot szoba egy vagy két személyre kiadó Külsővásártér 3. 525

Uccai
különbejáratu csinos kis butorozott szoba kiadó villanyvilágitással Gólya u. 8. 560

Lépesőházi
különbejáratú, féregmentes uccai bútorozott szoba, május elsejére kiadó. Nemzetőr ucca 3. A. szám. 566

Szépen
bútorozott uccai szoba, kapualatti különbejárattal, előszobával, május elsejére kiadó. Simonffy ucca 39. 576

Kiadó lakás egyszobás

Kiadó
szoba, konyha, speiz. Varga utca 25. sz. 402

Dózsa
utca 11. pincelakás. — Köntöskert, Szabolcs utca 20. szoba konyha lakások, kiadók. 395

Kiadó
egy szoba, konyha speiz Csillag u. 11. 397

Egy
szoba, konyha, kamara azonnal kiadó pár embernek. Csöves tengeri, buza eladó. — Budai Ézsaiás utcából nyiló Tarr utca 3. 296

Egy
utcai szoba, konyha és spájz kiadó. Bekecs utca 3. sz. 403

Kiadó
egy kis szoba, konyha május 1-re. Homok u. 34. 452

Egyszobás
utcai garzonlakás, előfürdőszobával kiadó a főtérhez közel fenyves parkban. Dózsa utca 12-b. 434

Kiadó
egy szoba, konyha május elsejétől. Árpádtér sarkon, Homok 142. 432

Egyszobás
komfortos lakás Hajnal utcai bérházban átadó. Érdeklődni Nap u. 17. 449

Kiadó
szoba, konyha, spájz, fáskamara, villany. — Szondi u. 6. Tócóskert. 400

Egy szoba,
előszoba, konyha, s spájz, május elsejére kiadó, Bundi ucca 2. 509

Kiadó
egy udvari szoba, konyha, spájz, fáskamara, májusra, Eötvös ucca 52. szám. 474

Egyszobás,
előszobás fürdőszobás s (egy 7 méteres) egyszobás, cserépkályhás, elő szobás, konyhás (kamarával) lakás, viz bent, május elsejére kiadó — Montiezrtdes ucca 11. Értekezni az udvarban hátul. 479

Kiadó
egy szoba, konyha, uccai, sertéstartással május 1-re Pacsirta u. 31. sz. Értekezni délelőtt 10-től 12-ig, délután 3-tól 5-ig. 524

Kiadó
szoba, előszoba, konyha, kamara május elsejére Csillag 84. 532

Svetits
palotában egy szobás garson lakás május hó 1-évei kiadó. Érdeklődni a gondnokságnál. 554

Kiadó
Bezerédi ucca 32 számú gyümölcsös, lakással — Dienes iroda, Füvészkert ucca 16. 561

Kiadó lakás kétszobás

Két szoba,
előszobás lakás, mellék helyiségekkel kiadó. Kassa út 16. sz. 362

Két
parkettes szoba, előszoba mosdófülkével, konyha — benne gáz, viz, villany — éléskamra, fáskamra és padlásból álló egészséges száraz lakás kis kerttel olcsón kiadó. Böszörményi út 5-ö. kereszlépületben. 413

Urilakás
a központban, 2 szoba, konyha kiadó. Kandia u. 5. 412

Két
szoba, konyha kiadó. Homok utca 117. 464

Két
utcai szoba irodának vagy rendelőnek május 1-re kiadó. Miklós u. 4. sz. 455

Kiadó
május 1-re 2 szobás modern balkonos I. emeleti garzon lakás. Péterfia 46. 451

Uccai
kétszobás, előszobás, s konyhás lakás kiadó, Busi ucca 20. sz. 490

Szép
kétszobás udvari lakás ujonnan festett, kiadó Szoboszlói ut 4/D. 548

Villalakás,
két szoba, előszoba, s konyha, spájz, télre, nyárra épitve kiadó. — Nincs más lakó. Böszörményi út 45. 570

Kiadó
kétszobás lakás, mellék helyiségeivel, világos uccai pincelakás, Szappanos ucca 11. 578

Kiadó lakás háromszobás

Háromszobás,
komfortos lakás, központi fűtéssel, erkéllyel május elsejére kiadó, a központi egyetemnél, Dóczy József ucca 8. 235

Nagyerdő alatt
háromszobás komfort villa május elsejére kiadó. Hadházi ucca 26. A. szám. 1030 4. 10

Kiadó
Csapó utca 53. háromszobás udvari fürdőszobás lakás. 298

Háromszobás,
fürdőszobás lakás, mellékhelyiségekkel, külön udvarral május 1-re kiadó. Cim a kiadóban. 435

3 szobás villalakás
fürdőszobával, sertés-, baromfitartás, május elsejére. Tócóskert, Margit u. 8. 469

Kiadó
3 szobás utcai lakás fürdőszobával (gáz). Bethlen 41. sz. 461

Háromszobás,
(kettő nagy) udvari fürdőszobás lakás, május elsejére kiadó. Értekezni az udvarban az utolsó ajtónál Montiezredes ucca 11. 478

Modern
3 szobás fürdőszobás lakás májusra kiadó. Értekezni Vendég 15.

Kiadó lakás nagyobb

Kiadó
nagyobb lakások Széchenyi u. 19. alatt. Felvilágosítás Varga u. 1. félemelet, ügyvédi irodában. Telefon: 19-41. 433

Négyszobás
összkomfortos udvari lakás kiadó. Piac utca 30. 1957

Svetits-palotában
négyszobás lakás június hó elsejétől kiadó. Érdeklődni a gondnokságnál. 555

Orvosi
rendelőnek, irodának vagy lakásnak alkalmas 4 szoba, mellékhelyiségekből álló emeleti lakás Csapó u. 1. alatt kiadó május 1-re. Értekezés: Csáthy ügyvédnél. — Deák Ferenc u. 9. 540

Lakást keres

Budapesti úr,
aki gyakran tartózkodik átutazóban Debrecenben, abszolut, zavartalan elegáns szobát keres. Cimeket „Distingvált" jeligére a kiadóhivatal továbbit. 342

Egyszobás
komfortos száraz, üres lakást keres, lehetőleg a Péterfia mentén nyugdijas uri nő. Péterfia 15 sz. I. ajtó. 398

Tisztviselőnő
intelligens családnál, vagy magános uri asszonynál csinosan butorozott tiszta szobát, esetleg teljes ellátást keres. „Állandó" jeligére. 523

Vegyes

Lélekbelátó
grafológusnő mindent megmond. Fogad egész nap. Széchenyi u. 43. 405

Ingóságvétel

Ha elköltözik
bútorait, szőnyegeit s dísztárgyait stb rendes áron értékesíteni akarja, jöjjön az Ingóságközvetitőbe, ahol annak az árát azonnal készpénzben ki is fizetik. Hagyatékok becslését vállaljuk, Kálvin tér 19 (püspöki palota), telefon: 11—99.

Pénzt adok
használt bútorért, zálog jegyért, varrógépért s irodaberendezésért, szőnyegért, mindenféle ingóságért. Hivásra jövök Barnáné, Csapó ucca 16. szám. Telefon sz.: 32—11. 672 4. 18

Fantasztikus
árakat fizetek bútorokért, zongoráért, motor bicikliért, szőnyegekért régiségekért, Dégenfeld tér 6., udvarban. 616 4. 17.

Használt
jó külföldi kerékpárt vesz Debreceni festő. Piac ucca 38. 565

Ingóság eladás

Minden elképzelhető
antik s modern bútorok szőnyegek, dísztárgyak, festmények, előszoba, s iroda és konyha bútorok meglepő olcsó áron kerülnek eladásra az Ingóságközvetitőben, ref. püspöki palota, telefon: 11—99.

Nagy pálma,
kettő darab, eladó, Simonyi út 3. 1889 4. 19

Eladó
1 hármas szekrény és 1 ikerablak. Boldogfalva u. 20. 396

Óceska
ablakok és ajtók eladók Pesti utca 7. 425

Cementlapok,
gázrezsó, üvegezett üzletberendezés, kéménytoldó, mosóteknő, vaskályhák, kályhavédők, Jókai u. 52. 409

Egy
modern, jókarban levő gyerekkocsi eladó. Értekezni hétfőn 12-től József kir. herceg u. 2. sz. fodrászüzlet. 424

Füszerberendezés,
petróleumtartály, mérleg mák és kávédaráló olcsón eladó. Márton Kálmán u. 7. 427

Eladó
nyolcas magánjáró cséplőgarnitura 1911. évi körüligyürüs cséplővel. Szondi utca 3. 420

Nagy fikusz
és leander eladó. Lehel utca 37. 467

Hentesüzlet-
berendezés, alig használt eladó. Teleki u. 96. 463

Fiufelöltő,
sportruha, cipő és különböző női ruha, egy Schunda cimbalom olcsón eladó. Maróthy Gy. u. 33. 458

Füszerüzlet-
berendezés eladó. Epres kert utca 1-a. 459

Olcsón
eladók székek, asztalok, villanylámpák, matrácok, üveg vajköpülő, különfélék, Miklós ucca 4. 480

Teljesen
új varrógép, jutányos áron átadó. Sinay Miklós ucca 26. 522

Hat darab ablak
alighasznált, essingeni redőnyös, üvegezve, felszerelve, eladó. Horthy Miklós sugárúton, Török-villa. 519

Üzemképes
motorok, járgány vasúti sínek, vendéglői pult. — olcsón eladó. Széchenyi ucca 48. óceskavasüzlet. Mindennemü vasanyagot veszünk. 513

Cserépkályha,
szép magas, kitünő állapotban, jutányosan eladó. Lorántffy u 13 501

Ki—benyiló
ablak, 2 darab, 70/120 méretü eladó Pesti ucca 27. szám. 505

Vörösrézüst
ötven literes és ruhafacsarógép, hiba nélkül olcsón eladó. Temető u. 18. szám. 511

Fehérkőrisháló,
egy barna háló, rolóskottaszekrény, asztal, s lámpa, konyhabútorok stb eladó. Péterfia u. 44 539

Antik
komót, alabástrom oszlopos antik óra eladó. Péterfia 44. uccai pince. 538

Varrógép
asztal, matrácz, egy üzleti puld és még különböző bútordarabok eladók, Piac ucca 30. sz. Fazekas. 527

Eladó
szekrény, ágy garnitura kertiasztal, r. konyhai mosdó, régi lavor, kancsó, selyemfüggöny, s egyéb bútorok. Garay u 13. szám. 494

Megerkezett !
a nagyon finom harisnya kis gyári hibával
98 fillér
rózsás fehérneműselyem
métere **98** fillér
a **FISCHER BOLTBAN**
Teleki u. 73.

Eladó
ószályos menyasszonyi ruha. Egymalom ucca 6. szám. 515

Singer
női varrógép és egy bőr varrógép eladó Simonfy ucca 38. 484

Varrógép.
új Singer, süllyesztős, eladó, Varga ucca 12. 8-ik ajtó. 571

Bőrvarrógép.
Singer, alighasznált kifogástalan állapotban olcsón eladó. Csörsz u 11. szám. (Honvédtemető uccából nyiló első ucca). 1828

Elsőrangú
Singer varrógép, himzésre is alkalmas, eladó püspöki palota II. 40. 579

Vászonroló
2 darab, ikerablakra való eladó. Hajnal uccai bérház B. 11. 577

Gazdasági eszközök

Szőlőkaró
hasított akác, minden mennyiségben és méret ben kapható házhoz szállítva. **Vágó József, „Margit" tűzifa és szén keresk. vállalatnál,** — (Margitfürdő mellett). Telefon : 10—24. 453 4. 15.

Eladó
fűszerszám, tejeskocsi, gazdasági erős szekér, szecskavágó. Szondi ucca 17. 456

Eladó
Umráth 52-es Magyar Állami 7 légkörös gőzkazánnal, Négyes 10 jég körös gőzkazán. Boldogtalva u. 26. Almási. 465

Cséplőgépek
eladását, beszerzését sikerrel közvetíti vitéz Nagy János, Károly Ferenc József út 21. B. 487

Százalékos cséplésre
halos prima cséplőszekrény, traktorhoz, gőzgéphez kiadó. „Kékmacska, Péterfia ucca 59. szám. 483

Eladó
20 lóerős benzinmotor, víztartály, kútszivattyú, kútfúrást vállalok. Lorántffy ucca 46. 558

Cséplők
S-as és 6-os garnitura eladó, bérbeadó. Cím a kiadóban. 537

Boroshordók
200—300 literesek, kitűnő állapotban eladók. Halasnál, Margitfürdő mellett. 583

Ingatlanforgalmi irodák

Eladó ingatlanok

Földek :
Ondódon Gál dülőben 19 hold.
Kishegyesen 14 és fél.
Szepesen 15 13.
Halápon 15 és fél.
Fancsikán 12.
Hosszúpályi úton, Bellegelő 17.
Nagyeserén 17.
Ondódon 5 4 3.
Nagykerekiben 22.
Bánkon 32.
Nádudvaron 226 holdas tanyás és tanyátlan birtokok.

Házak :
belvárosban, egyetemhez, laktanyákhoz, kertségekben, villamos mentén, nagy választékban.

Szőlők :
Poroszlay, Andrássy, 8 Lehel uccákon, Bocskai Rákóczi, Boda, sámsoni kertekben.

Telkek :
egyetem környékén, — Vénkertben, Széchenyi úton, Sestakertben stb. Értekezni lehet az „Agrikultúra" ingatlanforgalmi irodájában, Széchenyi ucca 1. 545

50 hold
föld eladó 5—10 holdas darabokban is vásárolható. Dr. Fazekas Sándor, Piac 44. 429

Kölesönt
föld vagy házingatlanra folyósíttat. Kényszerkölesönt vásárol. Bleuer Imre Bankháza, Piac 87 sz. (Udvarban.) 428

Eladó
többszáz ingatlan. Részletes leírás püspöki palota múzeumfelőli sarokirakatában és irodámban. Dienes József OFB ingatlanirodája, Fűvészkert ucca 16. 561

Gazdasági termények

Tengeri
80 napos csalamádénak is kiváló, eladó. Hajnal, Szotyori ucca 2. 423

Marhatrágya
van eladó. Bégány u. 22 sz. 437

Gledicsia
csemete és prices ugyereg eladó. Kossuth ucca 38. szám. 508

Eladó házhely

Libakertben
Viola ucca 17. alatti sarokvillatelek, 203 öl. olcsón eladó. Szabályozásba nem esik. Szent Anna ucca 33. 2 ajtó. B.

Közmüves villatelkek!
25 éves adókedvezménnyel. Simonyi út mentén, megállóhoz közel rendkívül előnyös ár és fizetési feltételek mellett, esetleg kölcsön átvállalásával eladók Felvilágosítást ad : délután 5—7 óráig dr Csányi Farkas Attila ügyvéd, Werbőczy ucca 12 1547 5. 3,

NAGY SÁNDOR INGATLANIRODA
CSAPÓ UCCA 27. SZ. FELHÍVÁSA:

Ne fizessen többé lakbért!!!

Tisztán lakbéréért házat szerezhet. Legelőnyösebb bankkölcsönnel havi részletre vegyen házat a város minden részében!

H Á Z A K :

UCCA	ÁRA	□ÖL
Hétvezér	9.000	700
Oláh Károly	7.500	337
Gróf Leiningen	6.000	246
Jánosi	4.400	89
Böszörményi	4.400	300
Magyar	4.400	463
György	4.000	300
Kard	3.500	306
György	3.000	150
Fancsovics	3.000	200
Basahalom	2.500	644

T E L K E K :

Vilmos császár sarok	5.500	414
Apafy	2.400	88
Apponyi	2.400	563
András	800	300

Eladó
Horthy Miklós úton villa, Lajoskirály térnél villatelkek. Téglaskertben 3032 négyszögöl gyümölcsös és belsőségi házak. Értekezni dr Szemere ügyvédnél, Sas ucca 3. 490

Kertkedvelőknek
egyetemi tanároknak, alkalmi vétel, közel a városhoz, egyetemhez, villamos megállóhoz az István-malom hátamögött, az Andrássy út 28. szám alatti, **csodaszép szőlő ás kb 5—600 darab termőfából álló nemes gyümölcsös,** kétszobás lakással, melléképülettel, jóvizükúttal, óriási nagy homokbányával, nagyon olcsó árért, egészben, vagy részben azonnal eladó. Értekezni lehet a Halász vendéglőben, (Margitfürdő mellett.

Villatelkek
800 öles, kitünő helyen, eladó. Nádor ucca 12. 446

Olcsó házhelyek
eladók a Luther és Kurue uccák sarkán Felv ágositást ad dr csányi Farkas Attila ügyvéd. Werbőczy u. 12. sz., I. emelet. 1231 vv

Gyümölcsös
ötszázhetvennégy négyszögöl, finom fekete kertiföld, eladó. Király uccai étkezdében. 499

Diófa ucca 32.
kétfrontú kert, olcsón eladó. Értekezhetni lehet : Simonffy ucca 12. 562

Eladó ház

Eladó
vagy kiadó családi ház. Boldogkert Csóka u. 3. 415

PIACI ÁRAK

ÉLŐBAROMFI ÁRAK :

Pulyka k. kg	0.90—1.20	Tyúk párja	5.50—6.80
Kin liba drb	1.40—1.65	Jérce párja	4.00—5.20
Liba k. kg	1.30—1.40	Csirke párja	1.60—3.80
Kis kacsa drb	0.40—.50	Kis csirke párja	.32—36
Kacsa k. kg	1.20—1.30	Tojás drb	0.05—0.06
Kappan és csirke kilója	1.20—1.30	Tojás kilója	1.00—1.10

GYÜMÖLCSPIACI ÁRAK :

Alma kilója	0.80—1.20	Citrom drb	0.06—0.08
Szilva kilója	0.80—1.20	Naranes kilója	.70—.86
Lekvár kilója	0.80—.95		

KONYHAKERTI VETEMÉNYEK ÁRAI :

Vereshagyma kilója	0.06—0.08	Kalarábé drb	0.02—0.05
Fokhagyma	0.12—0.18	Bab kilója	0.20—0.28
Dughagyma	0.40—0.50	Czékla kilója	0.06—0.08
Burgonya rózsa kilója	0.07—0.08	Ugorka kg	2.60—2.80
vegyes kilója	0.04—0.06	Spenót és sóska esomója	0.02—0.04
Savanyúkáposzta kilója	0.10—0.12	Saláta feje	0.05—0.10
Petrezselyem, sárgarépa esomója	0.04—0.05	Zöldhagyma	0.04—0.06
		Gomba es.	0.06—0.10
		Retek drb	0.02—0.03

KENYÉR ÁRAK :

Fehér kenyér kg	0.38	Bozs kenyér kg	0.26
Félbarna kilója	0.34	Péksütemény drb	0.05
Barna kenyér kg	0.32		

PIACI LISZT ÁRAK :

Búzaliszt 00-ás kg	0.35	Búzadara kilója	0.44
Búzaliszt 0-ás kg	0.35	Rozsliszt kilója	0.26
Búzaliszt 2-ös kg	0.33	Korpa kilója	0.13 fillér.
Búzaliszt 4-es kg	0.31		

Szabó Kálmán u. 6.
szám alatti ház, pék kemencével, műhellyel, s üzlethelyiséggel és lakással igen olcsón és rendkivül kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Értekezés a Magyar Általános Takarékpénztár. Piac u. 81. 215 4. 27

Eladó
adómentes ház köves útnál, kitűnő szőlő, több épület. Monostorpályi út új 64. 401

Elköltözés
miatt olcsón eladó Pesti ucca 11. számu nagy udvaru ház. 404

Eladó
Andrássy út 43. A. számú házasudvar. Felvilágosítást ad : Dajka ügyvéd, Hajdúszoboszlón. 1922

Hatvanutcaikert,
Halastó utca 15. sz. szőlő eladó. 2 szobás lakás, gyümölcsös. Értekezni Csap u. 5. 419

Hatvanutcai kertben
Gyermekmenhelly közelében, Diófa utca 35-ö. alatti adómentes **új ház 5800 pengőért eladó.** Erdeklődni lehet levélben is: Sántha János igazgatónál, Karcag. 1000. 5. 15 vas.

Eladók
városi és telepi házak havi részletre is, tanyás és konyhakertészeti földek, házhelyek, szőlők. Betétekre magas kamatot ad, kölcsönöket folyósít Debreceni Gazdák Bankja Kossuth ucca 17. 454

Eladó
Csonka ucca 11. sz. modern családiház. 7500 pengőért. Csemete ucca 11. sz. 5000 pengőért. Földek : Halápon 15, Cserén 35. Ondódon 2—10 holdig. Ezenkivül számtalan alkalmi ingatlan vétel. Balázs Andor ingatlanirodája, Piac u. 89. szám. 503

Eladó
Vénkertben, Sinay Miklós ucca 17. sz., beköltözhető lakással, termő gyümölcsössel. Értekezés Szabó ügyvédnél, Piac ucca 68. 500

Kalz-telep,
Ilona ucca 7. számú ház mely áll : 2 szoba, s konyha, kamarából, s mellékhelyiségekből, 300 négyszögöl telek, körülkerítve, kút az udvarban. Készpénzért, vagy kedvező feltételek mellett eladó. (A)

Eladó
adómentes ház, sürgősen, jutányosan. Böszörményi út 11 A. 492

Boldogkert
Ujghillányi ucca 17 sz. adómentesház, 3 szoba, konyha, spájz, gyümöcsössel eladó, Lahonez. 489

Park
mellett fekvő modern családi ház főuccán 3000 pengő jövedelemmel 22000-ért eladó vagyonmegosztás miatt. Részletek dr Csáthynál, Deák Ferenc u. 9. 541

Eladó
Árpádtér 28. és Vass Gereben ucca 4. házastelkek sürgősen, igen olcsón. 545

Tüzerlaktanyával
szemben modern uj adómentes, 3 szobás, komfortos villa kevés pénzzel, bankteher átvállalással sürgősen eladó. Cim a kiadóban. 545

Ház eladó,
Postakert, Gyár ucca 12. sz. Értekezni lehet : Deák Ferenc ucca 10. asztalosnál. 562

Eladó
Honvéd ucca 77. számú ház. Felepénzzel átvehető. Dienes iroda. Fűvészkert ucca 16. 561

Eladó
előnyös feltételek mellett Csap ucca 22 számú ház. 574

Földbérlet

Maesou
45 hold kiadó. Értekezni Maróthy György 28. 410

Eladó föld

Eladó
H-Szoboszlón a fürdő közvetlen közelében a „Bánom" szőlőkertben, az ORTE gyógybázzal szemben, 200 négyszögöl szőlőföld. Értekezni lehet : özv. Ludmann Elemérnénél, Hajdú-Szoboszlón VI. tized, Luther ucca 2. szám. 674 vv.

Eladó
8 hold föld, két részben is. Bánk 52. 418

Eladó
Ujkert, Lehel utca 41. sz. alatt 400 négyszögöl föld. Érdeklődni Busi 15. 1653

Város
közelében 12 hold tanyásföld kövesút mellett eladó. Könyök u. 8. 457

Eladó állatok

Nagyteslü,
fajtiszta bronzpulykatojás megrendelhető. darabja 50 fillér, Saádné uradalmi intézőné, Aradványpuszta, Szabolcs megye. 170. 4. 18

Eladó
valódi puli kutya, him. Hajnal ucca 19. 364

9 hónapos
nőstény fekete puli, ház őrzésre alkalmas, eladó, Kigyó 36. 399

Méhek
eladók kasokban és kaptárakban. Tóhötöm utca 10. szám. 421

Éneklő
kanári madarak eladók, Pesti utca 57. kereszt-épület. 473

Him fokszi
eladó, Garay ucca 17. 518

Felelős szerkesztő :
PALFY JÓZSEF
Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt., kiadása.